

ЗАПИСКИ
ВОСТОЧНАГО ОТДѢЛЕНІЯ
ИМПЕРАТОРСКАГО
РУССКАГО АРХЕОЛОГИЧЕСКАГО ОБЩЕСТВА

ИЗДАВАЕМЫЯ ПОДЪ РЕДАКЦІЕЮ УПРАВЛЯЮЩАГО ОТДѢЛЕНІЕМЪ

Барона **В. Р. Розена.**

ТОМЪ ШЕСТОЙ.

1891.

(съ приложеніемъ десяти таблицъ).

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.

ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ.

Вас. Остр., 9 лнп., № 12.

1892.

Изъ лѣтней поѣздки въ Арменію.

Замѣтки и извлеченія изъ армянскихъ рукописей ¹⁾.

Х.

Саргисъ Благодатный (XII в.) въ числѣ отреченныхъ книгъ называетъ Дѣтство Христа (*Մատ. Հայկ. Թարգ.*, р. 195, примѣч.). Мехитаръ Аніскій (XIII в.) рассказываетъ (*Մխիթարայ Անիցւոյ Պատմութիւն. Ի լոյս ամ Ք. Պ. 1879 Ս. Պետերբուրգ*, р. 36), что Б[а]хира читалъ Мохаммеду книгу, которую называютъ Книгою Дѣтства Христа. Возможно, что эта книга была извѣстна Мехитару на армянскомъ языкѣ. Немного позже, Варданъ, писатель также XIII вѣка, несомнѣнно пользовался апокрифнымъ повѣствованіемъ объ отрочествѣ Христа: онъ перечисляетъ племена царей-маговъ, встрѣчающіяся въ апокрифѣ, и сообщаетъ апокрифическія подробности о путешествіи отрока Иисуса въ Египеть (см. *Év. Prud'homme, Extrait du livre intitulé Solutions des passages de l'Écriture-Sainte etc., Journ. As. 1867, XI, pp. 100, 161*). По словамъ Вардана, автора краткой Географіи, въ оградѣ церкви Спасителя, въ Мокской области, находилась гробница Каспара, (апокрифическаго) царя маговъ. Въ самомъ концѣ XIII в. Мехитаръ Айриванскій въ числѣ отреченныхъ книгъ помѣщаетъ Дѣтство Иисуса (Хронограф. исторія, составлен. о Мехитаромъ. Переводъ съ арм. К. Патканова. Спб. 1869, стр. 359; *Hist. Chronol. par Mkhithar d'Aïrivanck, traduite par Brosset, S. P. 1869, p. 22*). О существованіи этого апокрифа въ древней армянской литературѣ свидѣтельствуетъ между прочимъ и приобрѣтенный мною Каталогъ Грузинскихъ Книгъ, составленный въ концѣ прошлаго или въ началѣ настоящаго столѣтія:

1) См. Записки В. О., т. V, стр. 211—241.

въ немъ въ числѣ другихъ произведеній, переведенныхъ съ армянскаго на грузинскій языкъ, поименовано (№ 177) Дѣтство Господа (Եղծյ յօջոօնս).

О. Зарбаналянъ въ послѣднемъ своемъ трудѣ (*Մատենադարան Հայկ. Թարգմանութեանց. Վեներիկ* 1889, р. 196 и сл.) называетъ три рукописи Дѣтства Христа; изъ нихъ одна, древнѣйшая, именно 1347 года, хранится въ пустыни Ктуцъ, а двѣ другія находятся въ монастырской библиотекѣ мехитаристовъ въ Венеціи. По двумъ послѣднимъ о. Зарбаналянъ приводитъ оглавленія. Венеціанскія рукописи содержатъ, судя по оглавленіямъ, армянскій изводъ апокрифа, предлагаемый ниже въ пересказѣ и въ извлеченіяхъ по рукописи ¹⁾ архимандрита Іусика.

Памятникъ нашъ значительно расходится съ извѣстными однородными памятниками на европейскихъ языкахъ, какъ это замѣтилъ и о. Зарбаналянъ, но онъ стоитъ, вѣроятно, въ связи съ восточными изводами Исторіи Отрочества Христа, такъ напримѣръ съ арабскимъ *انجيل الطفولية*, изданнымъ вкупѣ съ латинскимъ переводомъ Генрихомъ Сике (*Trajecti ad Rhenum, MDCXCVII*). Если не ошибаюсь, только въ восточныхъ изводахъ встрѣчается напр. разсказъ о приключеніи Іисуса у красильщика, имѣющійся въ армянскомъ апокрифѣ. Особенно важнымъ можетъ оказаться для изслѣдованія армянскаго извода персидскій — *طفولیت حضرت مسیح*, о существованіи котораго мы узнаемъ между прочимъ и изъ персидскаго словаря *Angeli de la Brosse* подъ словомъ *Tinctoria ars* (см. Н. Sike, l. c., р. 55). На персидскій источникъ нашего армянскаго извода указываетъ главнымъ образомъ та первенствующая роль, которая вынадеаетъ по этому апокрифу персидскому магу-царю и вообще персидскому народу. Въ пользу того же источника говорятъ слова заимствованныя, какъ то *ղուրան* — *ذکان*, *лавка*, еще болѣе *չղաան* — *چوکان*, *лапта* для игры въ мячъ, встрѣчающіяся въ армянскомъ изводѣ Исторіи Дѣтства Іисуса. Вообще, нашъ памятникъ писанъ тѣмъ позднѣйшимъ литературнымъ языкомъ, который присущъ армянскимъ книжнымъ сказкамъ и баснямъ, находящимся, насколько мнѣ удалось пока выяснить,

1) Рукопись архим. Іусика, предназначенная собственникомъ въ даръ Эчмиадзинской монастырской библиотекѣ: 244 л. in-8°. Текстъ въ два столбца, каждый 14,6X4,2 с. — Строкъ: 18. — Переплетъ: кожаный. — Бумага: толстая, желтая. — Пагинація: по тетрадямъ арм. буквами. — Письмо: скоропись (*սուրղիր*). — Украшенія: инициалы съ посредственными миниатюрами. — Переплетчикъ: свящ. Парсамъ. — Годъ написанія: 1115 арм. лѣт. (1666). — Состояніе: не достаетъ въ началѣ двухъ листовъ; мѣстами отъ листовъ оторваны куски, мѣстами выцвѣли чернила. — Содержаніе: 1. Сборникъ притчъ, приписываемый Вардану, за небольшимъ исключеніемъ въ той полной по составу редакціи, которую имѣемъ въ Парижской рѣи этого Сборника, частично изданной С. Маргеномъ; 2. Дѣтство Христа и 3. Сказочная Исторія Мѣднаго Города. Свѣдѣнія о первой и третьей статьѣ рѣи читатель найдетъ въ готовящемся мною изслѣдованіи объ армянскихъ книжныхъ сказкахъ, см. также мою замѣтку О продувной Лисѣ и Волкѣ въ четвертомъ выпускѣ Живой Старины.

въ тѣсной связи съ однородными произведеніями въ литературѣ восточныхъ народовъ, главнымъ образомъ персовъ и арабовъ.

Въ рукописи Іусика опущены шесть главъ, касающихся исключительно Дѣвы Маріа, Ея родителей, Ея рожденія, введенія во храмъ и пр., которыя имѣются въ рукописяхъ бібліотеки венеціанскихъ мекхитаристовъ; затѣмъ, какъ можно замѣтить и по мопмъ извлеченіямъ, заглавія въ рукописи выставлены небрежно: то относятся они къ послѣдующему, то къ предыдущему тексту. Апокрифъ начинается такъ:

Ի. Լս վաղիւն յարուցեալ առ զՄարիամ ուրախութեամբ սրտի առաջի իւր և ստէ. մեզս ան այ. քանզի բազում անգամ զրպարտեցի զկուսութիւն քո՛ւր և ոչ յառաջ իմացա և ծանեա եթէ ճշմարիտ է բանդ զոր ստես. և մինչ դեռ Յովսէփի զայս ամ զմտաւ ածէր խաւսէր և զբաղ. . .

«На утро вставъ [Іосифъ] приблизилъ къ себѣ Марію съ радостью сердца и сказалъ: «Я согрѣшилъ передъ Господомъ Богомъ, ибо часто я клеветалъ на твою дѣвственность; я раньше не понималъ и не узналъ, что ты говоришь правду». Между тѣмъ какъ Іосифъ думалъ объ этомъ, говорилъ и за. . .»

На этомъ полусловѣ обрывается текстъ: слѣдующія пять строкъ съ лишнимъ вырваны съ кускомъ листа рукописи; пзъ сохранившейся части узнаемъ, что къ Іосифу приходитъ чтець Анна (Աննա զպիրն), который послѣ первыхъ привѣтствій и разспросовъ былъ угощенъ; за столомъ онъ замѣчаетъ, что Дѣва — беременна (յղի ծանրացեալ). Анна объ этомъ докладываетъ патріарху Захарію, и Іосифа съ Дѣвою призываютъ на судъ; на судѣ обнаруживается ихъ невинность: ни Іосифъ, ни Марію не уклонялись отъ заповѣдей божьихъ. Для обнаруженія истины прибѣгали къ испытанію водою:

Լսէ քահանայապետն. արբուցից զջուրն յանդիմանութեան. և ար յայտնեսցէ զզորն ձեր եթէ ճշմարիտ էք: Յայն ժամ առեալ քահանայապետն Օքարիա զջուրն ՚ի փորձութեան¹⁾ ՚ի ձեռին իւրում և կոչեաց զՅովսէփի առաջի իւր և ստէ ցնա. այր դու հայեաց ՚ի ծերութիւն յալեաց քոց. և տես յայտնապէս աչօք քո զքեզ կենաց և մահու և մի տար կամու զանձն քո ՚ի փորձութիւն և ՚ի կորուստ. ստէ Յովսէփի. կենդանի է տի՛ր և սուրբ է անուն նորա. որ բնաւ չար զանձնէ իմէ ոչ գիտեմ. այլ եթէ տի՛ր կամեսցի զիս անմեղութեամբ դատել, կամք ան լիցին: Լս առ ժամայն ետ քահանայապետն ըմպել զջուրն Յովսէփիս և ստէ. գնա փութով երթալ և դառնալ. և Յովսէփի ընթացեալ գնաց և զա[յ]ր իջանէր ողջանգամ և անփորձ մնալով և իբրև տեսին աճքն թէ ոչ վնասեցաւ, երկեան յոյժ:

1) Слѣдуетъ одно изъ двухъ: или փորձութեան или ՚ի փորձութիւն.

«Первосвященникъ говоритъ: «Я дамъ тебѣ пить воду обличенія, и Господь обнаружитъ ваше дѣло, [именно], правы ли вы». Тогда первосвященникъ Захарія взялъ въ свои руки [сосудъ] съ водою обличенія и, подзвавъ къ себѣ Іосифа, сказалъ ему: «О мужъ, воззри на сѣдину твоей старости ¹⁾ и свидѣтельствуй своими глазами, что ты [обреченъ] на жизнь и [ли] смерть явную, и не отдавай себя вольно на испытаніе и гибель». Іосифъ сказалъ: «Живъ Господь, и свято Его имя! я не знаю за собою никакого грѣха, но если Господь захочетъ при [моей] невинности осудить меня, да будетъ воля Господа!» И первосвященникъ тотчасъ далъ Іосифу той воды [обличенія] и сказалъ: «Ступай, пройдишь живо и возвратись». Іосифъ пошелъ бѣгомъ и возвратился, оставшись здоровымъ и неиспытаннымъ. Когда увидѣли всѣ, что онъ не потерпѣлъ, то сильно испугались».

Не смотря на свою невинность, Іосифъ во избѣжаніе городскихъ толковъ и насмѣшекъ со стороны знакомыхъ рѣшилъ взять Марію на время родовъ въ дальній край.

II. *Հարազու ծածուկ գնալոյ նոցա. Երթալ ՚ի Բեթղհազեմ: Уходъ ихъ (Іосифа съ семейю) тайкомъ; прибытіе въ Вифлеемъ.*

Іосифъ приготовилъ провизію, забралъ пожитки и пустился въ путь съ младшимъ сыномъ Осэ (Ոսէ) и съ Марією, которую посадилъ на верховое животное. Марія дорогою видѣла видѣнія, о коихъ и бесѣдовала съ Іосифомъ, какъ вдругъ она, почувствовавъ приближеніе родовъ, сказала Іосифу:

Իջոյ զիս ՚ի գրաստէ աստի. զի մանուկն ստիպէ զիս: Հովսէփ ուրախացեալ ասէ. ուր կամիս զի տարայց զբեղ: Ըսէ Սարիամ. փութա իջոյ զիս վաղվաղակի. զի ներէ զիս մանուկս: Ըսէ Հովսէփ. զինչ լինիմ արդեաւք, որ պատահեաց ծնունդ զորա ոչ ՚ի շէնս այլ ՚ի տեղի անպատի և անմարդարնակ. որ ոչ գոյ ուրէք աւթևանք.

«Сведи меня съ этого верхового животного, ибо ребенокъ напираетъ на меня». Іосифъ обрадовавшись сказалъ: «Куда же хочешь, чтобы я тебя повелъ?» Марія сказала: «Спѣши — дай мнѣ сойти поскорѣе, ибо ребенокъ тѣснитъ меня». Іосифъ сказалъ [мысленно]: «Какъ мнѣ быть, значитъ, когда роды ея случились не въ населенной мѣстности, а въ пустынной и безлюдной, гдѣ нѣтъ ни гдѣ пріюта».

По близости оказалась пещера, куда въ непогоду укрывались пастухи со стадомъ. Іосифъ оставилъ въ пещерѣ Марію и Осэ, а самъ бѣжалъ искать бабу (մանկաբարձ); вскорѣ увидѣлъ онъ вдали какую-то женщину, которая оказалась Евою: съ ней и возвратился Іосифъ къ родильницѣ.

1) Дословно: на старость твоей сѣдины.

III. Պատմութիւն յաղագս նշանաց և սքանչելեաց որ գործեցաւ ի յայրն ևն. Рассказъ о знаменіяхъ и чудесахъ, совершившихся въ пещерѣ и пр.

Рождается Христосъ при чудѣ, свидѣтельствующемъ о непорочности Дѣвы. Ева рассказываетъ о чудѣ женщиѣ, только что прибывшей изъ Іерусалима, но та, именуемая Сагомэ, не вѣритъ въ невинность Маріи: у Сагомэ въ наказаніе отсыхаетъ рука; когда она получаетъ чудесное исцѣленіе, то ангель наказываетъ ей не разглашать въ городѣ о случившемся, чтобы не дошло обо всемъ этомъ до свѣдѣнія Ирода.

IV. Հաղագս վասն (sic) հրեշտակին կոչելոյ զառ հովիւսն զաւետաւոր բարբառն և յայրն փութով հասեալ նոցա բազում ընծայիւք երկրպագութիւն (sic) տեսանելով: О томъ, какъ ангелы возвѣстили пастухамъ добрую вѣсть, и [маги] явились поспѣшно въ пещеру на поклоненіе со многими дарами.

Подробно описывается въ этой главѣ между прочимъ приѣздъ маговъ изъ восточныхъ странъ на поклоненіе; вождями маговъ были три брата: царь персовъ Мелконъ, царь арабовъ Багтасаръ и царь индѣйцевъ Гаспаръ. Въ числѣ подарковъ персидскаго царя находилось рукописаніе о будущемъ вскупленіи, данное Богомъ Адаму въ утѣшеніе за потерянный рай: переходя изъ рукъ въ руки, изъ поколѣнія въ поколѣніе, рукописаніе, наконецъ, досталось Киру, и съ того времени оно хранилось въ Персіи.

V. Հաղագս վս (sic) զայստեսն ինն քառասորեա ՚ի տաճարն: О приходѣ Господа въ храмъ въ сороковой день.

Въ этой же главѣ между прочимъ рассказывается объ обрѣзаніи младенца въ восьмой день и нареченіи Ему имени Іисусъ.

VI. Заглавіе этой главы заклеено въ рукописи.

Въ ней рассказывается, какъ «мужъ незаконный изъ города» Іерусалима, по имени Бегоръ (Դեգոր), донесъ Ироду о томъ, что маги успѣли посѣтить Вифлеемъ, поклониться Іисусу и уѣхать. Избѣненіе младенцевъ составляетъ дальнѣйшій сюжетъ этой же главы.

VII. Հաղագս վն (sic) զիճկ նենգութամբ .Օ աքարիս զհայրն Հովանու: О коварномъ [убійствѣ] Захаріи, отца Іоанна (Предтечи).

Иродъ тщательно разыскивалъ также младенца Іоанна. Жена Захаріи спаслась съ сыномъ Іоанномъ въ пустынные горы: по молитвѣ матери Іоанна земля разверзлась и поглотила мать съ сыномъ, давъ имъ такимъ образомъ безопасное убѣжище. Не добившись отъ отца Захаріи никакихъ указаній о мѣстопребываніи его сына, Иродъ подослалъ людей, и Захарія былъ убитъ въ храмѣ: престолъ въ Святой Святыхъ былъ забрызганъ кровью Захаріи, а тѣло его исчезло.

VIII. Въ слѣдующей, восьмой по порядку главѣ, не снабженной заглавіемъ, рассказано бѣгство въ Египетъ Іосифа съ Марією и Іису-

сомъ. Странники попали къ вождю сорока разбойниковъ, у котораго I. X. совершилъ нѣсколько чудесъ. Разбойникъ, распятый по правую сторону Спасителя, былъ Демась, сынъ этого вождя.

При дальнѣйшемъ слѣдованіи въ одномъ изъ городовъ младенецъ Иисусъ, чтобы позабавить дѣтей и Себя показать, съ высокой кровли спустился внизъ въ комнату по лучу солнца, проникавшему черезъ слуховое окно.

Постоянно преслѣдуемый Иродомъ, Иосифъ съ семействомъ достигъ наконецъ, города, на воротахъ котораго были нарисованы талисманы; здѣсь Иисусъ отправился осмотрѣть храмъ Аполлона.

IX. Հնդազու վս (sic) Հի իորտակելոյ զհուսն և կործանել զմեհեանս զիւաց. և բազմութիւնք մարդկան որ մեռան անդ և յարութիւն որ եղև: О томъ, какъ Иисусъ сокрушилъ идолы и срылъ капища демоновъ, какъ [при этомъ] умерло тамъ множество людей и случилось воскресеніе.

Тутъ же далѣе рассказываетя, какъ въ томъ же городѣ Иосифа съ семействомъ пригласилъ какой-то богачъ; это былъ еврей Елеазаръ, выходецъ изъ Иерусалима, отецъ Лазаря, Маріи и Марѳы. Странники въ нихъ нашли преданныхъ друзей. По смерти Ирода, бѣглецы по волѣ самого Иисуса и по внушенію ангела отваживаются возвратиться въ родной край, на первыхъ порахъ собственно въ страну, сопредѣльную съ нимъ.

X. Դարձեալ հրեշտակին երևել (sic) գալ ի յաշխարհն իւր Կազարէթ: О томъ, какъ Ангель снова явился [сказать], чтобы они шли въ свою страну Назаретъ.

По пути въ Назаретъ странники остановились въ одномъ городѣ въ предѣлахъ Аравіи; городъ былъ полонъ капищъ; демоны изъ храмовъ бросились въ городъ, чтобы возстановить жителей прогнвъ пришельцевъ, но никого изъ горожанъ не нашли. Иисусъ разрушилъ всѣ молебни язычниковъ: младенцу Иисусу было тогда четыре года. Онъ былъ ласковъ съ сверстниками, которые въ свою очередь повиновались Ему, исполняя всякое Его желаніе; Иисусъ исцѣлялъ дѣтей отъ болѣзней и ушибовъ и всячески защищалъ ихъ. Разъ молодой Абіась, сынъ Тамара, спавшій на высокой террасѣ, упалъ внизъ и убился; дѣти изъ страха вину взвалили на Иисуса; на судѣ въ Свою защиту Иисусъ главнымъ образомъ ссылался на одно обстоятельство: правда, товарищ-дѣти въ одинъ голосъ свидѣтельствуютъ о Моей виновности, говорилъ Онъ, «но никто не свидѣтельствуегъ, что они говорятъ правду». Но судья былъ неумолчмъ; тогда Иисусъ оправдалъ Себя устами пострадавшаго, котораго Онъ воскресилъ на время.

XI. Հնդազու վասն (sic) ելանելոյն նոցա յԱդիպտոսէ և գալ ի կողմանս հարաւոյ յաշխարհն Մրաբիա. աղյուլթիւն զոր աննէր Հն և մահուան որ եղև յարութիւն և (sic) մեռելոյ: О выходѣ ихъ изъ Египта и прибытіи

подарокъ, доску съ прекрасною рѣзбою (*տախտակ մի գեղեցիկ քանդակեալ*), а другой разъ работаль по заказу царя надъ постройкою дворца.

XIV. *Յարգագս զնալոյ նոցա ՚ի քաղաքն Տապարիա. ներկութեան և տղայութեան զոր առնէր Յն*: Обѣ уходѣ ихъ въ городъ Тапарію; обѣ окрашиваніи и шалости, которую продѣлаль Иисусъ.

Въ городѣ Тапаріи Іосифъ съ семейю приютился у красильщика Уга. Угъ взялся обучать своему ремеслу Иисуса, который былъ уже девяти лѣтъ и двухъ мѣсяцевъ. Однажды Угъ собралъ со всего города заказы, уложилъ краски бережно и самъ ушелъ по дѣламъ въ села; передъ уходомъ онъ наставлялъ своего ученика быть осторожнымъ, смотрѣть за домомъ и за вещами лавки (*դուքանիս իրաց*), чтобы все осталось въ цѣлости и сохранности: «Намъ предстоитъ», говорилъ Угъ, «отдать отчетъ горожанамъ и внести въ казну пятьсотъ динаріевъ».

Но какъ только хозяинъ скрылся изъ виду, Иисусъ открылъ двери кладовой, досталъ краски и высыпалъ все въ кадку для синей краски; затѣмъ Онъ поквнулъ домъ:

Եւ ելեալ զնաց ըստ սովորութեան իւրում ՚ի խաղալ. ո[ւ]ր մանկունքն քաղաքի ժողովեալ էին. և ընդ նոսա գաւտէմարտ եղեն (sic) զամուլաջիւս կարճեցուցեալ. և տղայքն անկեալ լային ի վի՛ր երեսաց իւրց և ոչ կարէին կանգնել. և նա ձեռն զնէր և հաստատէր զնոսա. փչէր ընդ դէմ երեսաց տղայոց և կուրացուցանէր զաչս նոցա. և դարձեալ ձեռն ածէր և լոյս սայր նոցա. և առեալ զփայտն ի ձեռն և ձգէր ՚ի մէջ տղայոցն. և առիժ լինէր. զամենեսեան փախստական առնէր. և զորս յարեալ (sic) վիշապն՝ ձեռն ածեալ և բժշկէր զնոսա. և ածէր զմատուռն ՚ի լսելիս տղայոցն և խլացուցանէր. գարձեալ փչէր և լողութիւն ածէր. առեալ զքարն ՚ի ձեռն փչէր և իբրև գճուր բորբոքէր և ձգէր առաջի տղայոցն. կիզուր զհողն իբրև զխուռ չոր. և դարձեալ առնէր զքարն առաջի բնութեանս (sic) փոխեալ. առեալ զտղայսն միաբանեալ երթեալ յեզր ծովուն. և առեալ զգունդն և զճոկանն ընթացիւք երթա [յր] ի վի՛ր ջրոյն իբրև ի վի՛ր պաղի խաղալ[ե]զբ.

«И выйдя пошелъ по своему обыкновенію играть, гдѣ дѣти города были въ сборѣ. Онъ боролся съ ними: укорачивалъ у нихъ сухожилья, и дѣти съ плачемъ падали навзничъ и не могли встать, затѣмъ клалъ [на нихъ] руку и ставилъ ихъ на ноги. Онъ дулъ дѣтямъ въ лице и ослѣплялъ глаза ихъ и снова проводилъ рукою [по глазамъ] и давалъ имъ зрѣніе. Онъ бралъ въ руки палку и бросалъ среди дѣтей: палка становилась львомъ (sic), [и левъ] обращалъ ихъ въ бѣгство. И тѣхъ, кого жалилъ змѣй, касался рукою и исцѣлялъ. Онъ клалъ пальцы дѣтямъ въ уши и лишалъ слуха, и, вдунувъ, снова возвращалъ слухъ. Взявъ въ руки камень, обдувалъ его и [камень] вспыхивалъ, какъ огонь; тогда Онъ бросалъ его къ дѣтямъ: [камень] ски-

галъ землю, какъ сухую траву, и Онъ снова возвращалъ камню прежнюю природу. Бралъ [съ собой] дѣтей гурьбою, приходилъ на берегъ моря и взявъ мячъ и лапту, неся бѣгомъ по поверхности воды, точно по льду на конькахъ».

Дѣти были поражены всѣмъ тѣмъ, что видѣли, и пошли рассказывать жителямъ города; собрались горожане смотрѣть на чуднаго мальчпка. Явился и Иосифъ къ Иисусу съ выговоромъ, почему Онъ оставилъ домъ красильщика и забылъ о порученіи хозяина. Дома попрекнула Его мать Марія, что уже три дня, какъ Онъ ничего не дѣлаетъ. Иисусъ увѣрялъ, что у хозяина все въ порядкѣ, что Имъ исполнены всѣ порученія красильщика. Хозяинъ возвратился; завидѣвъ его, Иисусъ бросился къ нему на встрѣчу съ радостью и поклонился до земли; Угъ ласково Его привѣтствовалъ, но сильно разгнѣвался, когда замѣтилъ, что Иисусомъ краски всѣхъ цвѣтовъ безъ разбора брошены въ кадку для спней краски. Иисусъ успокаивалъ красильщика, успокаивалъ Иосифа и Марію, которымъ хозяинъ пожаловался: Иисусъ увѣрялъ, что такъ учился Онъ дѣлать у самого красильщика, и вреда нѣтъ отъ того, что всѣ краски перемѣшаны въ одной бочкѣ. Хозяинъ вышелъ изъ себя, схватилъ весѣлку (*կոփիչ*) и собрался бить Иисуса; Иисусъ бѣжалъ, красильщикъ кинулъ въ Него весѣлкою и, промахнувшись, бросился догонять Его: Иисусъ выскочилъ въ городскія ворота, достигъ моря и пустился въ бѣгъ по поверхности воды. Раздраженный Угъ сталъ звать на помощь горожанъ: «Меня ограбилъ мальчикъ Иисусъ», кричалъ онъ. Принялись искать бѣглеца. Искали и по берегу моря.

Լու ելեալ Յն ՚ի ծոզէն նստէր ՚ի վր Վիմին ՚ի նմանութիւն տղայոյ. դային հարցանէին քաղաքացիքն. մանուկ՝ դու ոչ ես տեսեալ Յն որդի ծերոյն. ստէ մանուկն. ոչ գիտեմ. դարձեալ լինէր ՚ի նմանութիւն երիտաւարդի. հարցանէին ցնա. պատան[ե]ակ՝ դու ոչ ես տեսեալ զորդին Յովսէփա. ստէ Յն. ոչ. դարձեալ լինէր ՚ի նմանութիւն ծերոյ. դային հարցանէին ցնա. ալևոր՝ ոչ ես տեսեալ որդի ծերոյ մի. ստէ ոչ գիտեմ:

«Между тѣмъ Иисусъ вышелъ изъ моря и усѣлся на скалѣ въ образѣ мальчика. Горожане подходили и спрашивали: «Не видѣлъ ли ты, малый, Иисуса, сына старца». «Не знаю», отвѣчалъ Малый, и затѣмъ преобразился Онъ въ юношу. [Горожане] спрашивали Его: «Не видѣлъ ли ты, юноша, Иисуса, сына Иосифа». «Нѣтъ», сказалъ Иисусъ, и преобразился Онъ въ образъ старца. Приходили и спрашивали Его: «Сѣдина, не видѣлъ ли ты стариковскаго сына?» «Не знаю», говорилъ Онъ».

Не доискавшись Иисуса, горожане забрали Иосифа и стали его петьзать. Между тѣмъ красильщикъ Угъ, возвращаясь домой, во дворѣ у себя замѣтилъ, что весѣлка пустила корни, покрылась листвою, разцвѣла и даетъ

плоды; когда же принялся онъ вынимать краски изъ кадки, то увидѣлъ, что какимъ-то чудомъ каждая краска сохранила свой натуральный цвѣтъ. «Это дѣло рукъ Божьихъ», подумалъ красильщикъ Угъ: онъ попросилъ прощенія у Иисуса, рассказалъ о чудѣ горожанамъ, которые отсутствовали Иосифа, и бросился съ повинной въ ноги Иосифу и Маріи.

XVI. *Յաղագս երթալոյ նոցա յԱրեմաթեան քաղաքի (sic) և տղայու-
թեան զոր առնէր Յս և մահուանն որ եղև իսկ և յարութեան և (sic)
մեռելութեան (sic) զոր արար Յիսուս:* О прибытіи ихъ въ городъ Аремаѳъ, о шалости, продѣланной Иисусомъ, о дѣйствительной смерти и воскрешеніи изъ мертвыхъ, которое совершилъ Иисусъ.

Иисусу было уже десять лѣтъ, когда Онъ игралъ съ дѣтьми города Аримаѳа въ землѣ Галилейской: въ ихъ присутствіи Онъ приказывалъ скалѣ склонить вершину, и скала слушалась; въ Аримаѳѣ Иисусъ ослѣпилъ юношу, преслѣдовавшаго Его, и снова возвратилъ ему зрѣніе; въ Аримаѳѣ же повторилась съ Нимъ одна изъ многихъ исторій въ сущности на одну и ту же тему: кого либо изъ дѣтей по собственной неосторожности или умыслу товарищей постигаетъ внезапная смерть, дѣти обвиняютъ Иисуса, а Онъ оправдывается устами пострадавшаго, котораго и воскрешаетъ; въ Аримаѳѣ пострадавшимъ былъ молодой Иоваѳа, сынъ Берія (*Յովաթա որդի Ներիա*), котораго товарищи въ пылу ссоры столкнули въ колодезь и утопили.

XVII. *Յաղագս երկմտելոյ անդի և գնալ յարևելեան լեռինն և տղայու-
թեան զոր առնէր Յս ընդ մանկուսս:* О опасеніяхъ и уходѣ [ихъ] оттуда къ восточной горѣ и о шалости, которую Иисусъ продѣлалъ съ дѣтьми.

Изъ Аримаѳы Иосифъ съ семьею двинулся по Галилеѣ, гдѣ Иисусъ скитался шесть мѣсяцевъ; бесѣдовалъ Онъ съ дѣтьми, но дѣти не понимали; тогда Онъ расположился у колодца: дѣти приходили изъ города за водою, Иисусъ же отбиралъ у нихъ кувшины, разбивалъ о камень и обломки бросалъ въ колодезь; такимъ образомъ около Него собралась толпа дѣтей: они не рѣшались идти домой безъ воды и безъ кувшина; но затѣмъ Иисусъ обласкалъ дѣтей, приказалъ волнамъ моря (sic) возвратить дѣтямъ кувшины съ водою, и случилось такъ; Иисусъ повелѣвалъ высокимъ деревьямъ склонить вѣтви, садился на нихъ съ сверстниками и снова повелѣвалъ подняться, и вѣтви слушались. Иисусъ излѣчилъ двѣнадцатилѣтняго мальчика отъ проказы.

XVIII. *Գարնեալ անդ[ի] գեղ մի գնաց. բժշկութիւն և սրանչեղիս զոր արար ՚ի հիւանդս:* Оттуда [Иисусъ] уходитъ опять въ одно село; чудесное исцѣленіе, которое Онъ сотворилъ надъ больными.

Иосифъ съ Маріею и Отрокомъ отправляется въ село Емавусъ (*Էմա-
ւուս*). Иисусъ въ близлежащемъ селѣ Енапѣй (*Էնապայ*) исцѣляетъ отъ проказы 15-лѣтняго еврея, изъ колѣна Иуды.

XIX. Հաղագս վասն (sic) հրեշտակի որ աստ առնել (sic) Հովսեփոս զնալ ՚ի քաղաքն Կազարեթ և քրանչեւեացն և բժշկութեան: Объ Ангелѣ, возвѣщающемъ Іосифу отправиться въ городъ Назаретъ, и объ Его чудесахъ и исцѣленіи.

Ангель является Іосифу и велитъ поселиться въ Назаретѣ; здѣсь Іисусъ, Которому минуло уже двѣнадцать лѣтъ, мирягъ двухъ ссорившихся мальчиковъ — родныхъ братьевъ, Маѳакію и Мьякію. Мать Марія въ бесѣдѣ съ Іисусомъ открываетъ свои опасенія за Его будущность: «Мы заботились въ дни Твоего дѣтства, чтобы Ты спѣшилъ заняться какимъ либо ремесломъ», говорила она, «но Ты не послушался, и сталъ Ты теперь мужчиною совершенно взрослымъ: что же Ты будешь дѣлать?» Іисусъ былъ недоволенъ тѣмъ, что и мать не понимаетъ Его призванія. Странствуя по Галилеѣ, Іисусъ исцѣплялъ 30-лѣтняго Кирама, родомъ Сирійца, и разслабленнаго старика Багтасара, еврея изъ Индіи, сына врача; первый изъ нихъ (Кирамъ) былъ исцѣленъ въ селѣ Бойсборойитъ (Բոյսբորոյիտն). Затѣмъ Іисусъ засталъ двухъ воиновъ Хортара (Խորտար) и Чотара (Շոտար) въ спорѣ; Хортаръ и Чотаръ были изъ войска маговъ, пріѣхавшихъ съ Востока на поклоненіе Іисусу: воины эти остались въ городѣ (Іерусалимѣ) на царской службѣ, давъ обѣтъ другъ другу дѣлиться всякою добычею; Іисусъ помирилъ ихъ.

Армянскій изводъ Исторіи Дѣтства Спасителя по рѣш арх. Іуспка заканчивается слѣдующею краткою бесѣдою Іисуса съ воинами Хортаромъ и Чотаромъ:

Մսէ Հն. զհնչ կամիք առնել ասացէք զճշմարիտն. [ասեն.] որպէս կամիք քո հրամայեն. զի այս աւր յայտնի դատաւոր երևեցար ՚ի միջի մեր. զի տեսաք զքեզ. շիջաւ բարկութիւն մեր և այ սէրն եկն ՚ի վրի մեր. և ՚ի գալ քո առ մեզ ուրախացան սիրտ[ք] մեր: Մսէ Հն. եթէ կամիք, զի՞հութիւն այ ընկալցուք (-ջիք) ՚ի սիրտս ձեր. և Վրի մարդասիրին փառք յաւիտեանս ամէն:

«Іисусъ спросилъ: «Что намѣрены вы дѣлать?» [Они сказали:] «То, что Ты изволишь приказать, пбо Ты явился сегодня среди насъ истиннымъ судьей: мы увидѣли Тебя, и раздраженіе наше улеглось, и любовь Божья нашла на насъ». Іисусъ сказалъ: «Если хотите, примите Божье благословеніе въ ваши сердца». Слава челоуѣколюбивому Христу во вѣки. Амнь».

Краткій стихотворный изводъ, обличающій въ авторѣ знакомство съ этой именно редакціею Отрочества Іисуса, находимъ мы у армянскаго поэта Іоасафа Севастійскаго (XVI в.) въ его мѣрномъ изложеніи исторіи Ветхаго и Новаго Заветъа, написанномъ въ 1548 году (рукопись, любезно довѣренная мнѣ врачомъ Ѳ. Захарянцемъ, 7 2b — 9а л.). Въ главахъ 38: О Рожденіи Маріи и Благовѣщеніи и 39: О Несказуемомъ Рожденіи Іисуса Христа

есть только нѣсколько апокрифическихъ чертъ, между прочимъ упоминаніе о водѣ обличенія, но зато слѣдующія за ними главы представляютъ, за незначительнымъ измѣненіемъ, пересказъ соответствующаго мѣста Отрочества Иисуса нашей редакціи, но пересказъ сокращенный; для примѣра приведу эпизодъ съ красильщикомъ:

Գնացեալ Տապարիայ քաղաքըն մըտին .
 Անդ այր մի Խարայէլ անուն կոչէին .
 Լատուն զյս յարեեստ ներկարուծին .
 Լա նայ տարեալ եցոյց ըզգործըն ներկին :
 Ասէ . որդեակ, կացիր դու յայս մի տեղին .
 Լա ինքըն գընացեալ բերել կերակրին .
 Լա յս ժողովեաց զամէն կրտսաւին
 Լա եգ ի մի կարաս որ սեաւ ներկ էին :
 Օչ ի լինելոց էր սեաւ կապոյտ և դեղին .
 Ոմըն կանաչ կարմիր որդան պիտէին .
 Լկեալ վարպետն ետես ի սև կարասին .
 Բարկացաւ և յս փախեաւ ի նըմին :
 Լա նա էսա զկոփիչն ընկէց հետ նորին .
 Կոյն ժամն արմատացեալ պըտղով ի տեղին
 Լա յս փախուցեալ ի վերայ ծովին
 Լըրթայր անթաց ոտիւք նոյ ցամաքին :
 Յայն ժամ զահ ի հարեալ ընդ հրաշքս բանին
 Լամուտ եհան զկրտսաւսն ի միջոյ կարսին ,
 Ոպ և տեարք նյ յոր գուն ուղէին՝
 Սև և կապոյտ, կանաչ, կարմիր և դեղին :
 Մինն ասէ . կրտսաւոյս իմ ներկ ոչ պիտին .
 Լահան զնորայ սպիտակ նոյ զսուաջին .
 Լա որք ըզնայ տեսին կամ լըսէին ,
 Օչ ի՞ծ աւրհնարանեալ փառաւորէին :

«Пустился въ путь, вошелъ въ городъ Тапарію; [былъ] тамъ нѣкто, по имени Израилъ; Иисуса отдали въ мастеровые къ красильщику: [хозяинъ] повелъ и показалъ ему красильное дѣло.

Онъ сказалъ: «Сынокъ, оставайся ты въ этомъ-то мѣстѣ!» а самъ ушелъ за пищу. Иисусъ собралъ всѣ матеріи и положилъ въ чанъ, въ которомъ окрашивали въ черный цвѣтъ.

Такъ какъ ихъ слѣдовало окрасить [каждую въ иной цвѣтъ, именно] въ черный, синій, желтый, зеленый, красный, багровый, то когда при-

шелъ мастеръ и взглянулъ на чанъ съ черною краскою, разсердился, но Иисусъ бѣжалъ отъ него.

[Красильщикъ] взялъ весёлку и бросилъ ее вслѣдъ за Нимъ; весёлка тотчасъ пустила корни на мѣстѣ же и [покрылась] плодами, а Иисусъ, путившись въ бѣгство, неся по морю съ сухими ступнями, точно по сушѣ.

Тогда [мастеръ], пораженный ужасомъ передъ чудеснымъ случаемъ, вошелъ [къ себѣ] достать изъ чана матеріи: онѣ были черныя, синія, зеленныя, красныя и желтыя, [словомъ, каждая того] цвѣта, въ какой хозяйинъ хотѣлъ ее окрасить.

Одинъ изъ хозяевъ сказалъ: «Мою матерію не надо [вовсе] красить!» [Мастеръ] достала его [матерію] бѣлою, какою она была впервые. И кто видѣлъ или слышалъ о Немъ (Иисусѣ), благословлялъ и славилъ Бога».

XI.

Видѣніе Богородицы въ армянской литературѣ, насколько мнѣ извѣстно, имѣется въ двухъ редакціяхъ: въ распространенной, прилегающей къ греческому Откровенію Пресвятой Богородицы¹⁾ и найденной мною въ трехъ спискахъ²⁾, и въ краткой, или можетъ быть сокращенной³⁾, содержаніе которой я передаю ниже, съ извлеченіемъ и дословнымъ переводомъ нѣкоторыхъ мѣстъ.

Տեսիլ նր կուսին Մարիամու անձանին զոր գրեաց սուրբ առաքեալն և աւետարանիչն քի Յոհաննէս. զի նա սպասաւորէր սրբոյն կուսին մինչև փոխեցաւ յաստեացս :

«Видѣніе Богородицы св. Дѣвы Маріи, которое описалъ св. апостолъ и евангелистъ Іоаннъ, пбо онъ служилъ св. Дѣвѣ, пока она не преставилась изъ здѣшняго міра».

Աբ կոյսն Մարիամ մայր բանին անոյ. որ հանապազ ՚ի բարեխաւսութիւն կայ առաջի անձութեան վասն ամենայն հաւատացեաց քի. յորժամ փոխել կամէր յաշխարհէս և երթալ յանորտում ուրախութիւննն. զմտու էած՝ վասն հոգոյ արգարոյ և մեղաւորաց՝ թէ զինչ լինին և կամ մեղաւորաց հոգիքն որպէս տանջին՝ և արգարոյն հոգիքն յորում տեղոջ զուարճեալ հանգչին :

1) Tischendorf, Apocalypses Apocryphae, Lipsiae 1864, pp. XXVII—XXX.

2) Рукописи Эчм. №№ 1636, 1637 и 1638 (см. Список): въ первыхъ двухъ видѣніе озаглавлено «Видѣніе св. Богородицы. которое видѣла св. Дѣва касательно ада», въ послѣдней — «Вопросы св. Богородицы и отвѣты ангела», начало же Видѣнія во всѣхъ трехъ рукописяхъ одинаково: «Задумала Пресвятая Богородица Марія отправиться на гору Елеонскую, стать на молитву» и т. д. Недавно при чтеніи јси Аз. Музея Msc. Arm. № 3 я нашелъ среди проповѣдей это-же Видѣніе Богородицы и Видѣніе св. Григорія. При удобномъ случаѣ постараюсь сдѣлать болѣе подробное сообщеніе объ этихъ Видѣніяхъ по рукописи Аз. Музея.

3) Рукопись Эчм. XVI вѣка № 1631, 85b — 90a (см. Список).

«Св. Дѣва Марія, Мать Бога Слова, которая постоянно ходатайствуетъ передъ Божествомъ за всѣхъ вѣрующихъ въ Христа, когда собралась преставиться изъ этого міра и войти въ безмятежную радость, задумалась о томъ, что бываетъ съ душами праведниковъ и грѣшниковъ, или какъ мучатся души грѣшниковъ и въ какомъ мѣстѣ покоятся и наслаждаются души праведниковъ».

Богородица молитъ Господа разрѣшить ей осмотрѣть мѣстъ мученій грѣшниковъ, и къ ней въ качествѣ проводниковъ являются архангелы Михаилъ и Гавріилъ.

Բացան սանդարամետք անդնդոց և վարեցաւ խաւարն և մուրն որ կայր ՚ի վի՛ մեղաւորացն : Լա ետես ամենասք՛ կոյսն զի կային ՚ի միում տեղուջ բազմութիւն արանց և կանանց որ հառաչէին և կոծէին ՚ի մէջ բոցոյն : Լսէ սք՛ անձաձիհն՛ սկ վ են այնորիկ որ այնպէս տանջին և կամ զինչ մեղաց են պարտականք : Լսէ հրեշտակապետն [Գաբրիէլ]՝ զորայ են որ ոչ հաւատացին ՚ի հայր և յորդի և ՚ի հոգի սք՛. վն այնորիկ աններելի է տանջանք նոցա : Լա հայեցեալ յայլում տեղուջ ետես խաւար սոսկալի և ՚ի մէջ խաւարին երևէին արբ և կանայք՛ և ձայնք նոցա ելանէր (sic) ողորմալոյն քան զամենայն ողբս՛ և ՚ի սաստիկ խաւարէն սեւացեալ էին նոքա և աղաղակէին վայ ՚ի վերայ վայի : Լսէ ամենասք՛ կոյսն. սկ են նոքա որ խաւարեալ են և կամ զինչ դառնագոյն և չար գործոց են մեղապարտք : Լսէ հրեշտակն. Ով սրբուհի մայր և կոյս, անհնարին է նոցա տեսնել զկոյսն՛ այլ աղջամաղջին խաւարաւ ծածկին միչև ՚ի զալուստն ան. յորժամ որդին քո յայտնեալ որպէս զարեգակն յերկնից ծագէ : Լա հայեցաւ անձաձիհն յերկինս՛ և զոչեաց հառաչմամբ և ասէ. տի՛ իմ միածին անձ բան հաւր՛ որ ստեամբք իմովք զիեցուցի՛ լուր աղաչանաց աղախնոյ քո և անուամբ զաւրութեան քո վերացի խաւարն և տեսից զպատժեալն : Լա առ ժամայն վերացաւ խաւարն և բացան ամենայն տեղիք տանջանացն և երևեցան անթիւ բազմութիւնք մարդկան և լալումն և ողբումն գայր ՚ի նոցանէ սաստիկ յոժ : Հայնժամ սրբուհի անձաձիհն բազում արտասուս եհէր. յորժամ ետես զնոսա...

«Преисподняя и бездна открылись и былъ согнанъ мракъ и темень, стоявшіе надъ грѣшниками. И Пресвятая Дѣва увидѣла, что стоятъ въ одномъ мѣстѣ множество мужчинъ и женщинъ, которые рыдаютъ и плачутъ среди пламени. Св. Богородица сказала: «Кто они, что такъ мучатся, или въ какихъ грѣхахъ они виновны?» Архангелъ [Гавріилъ] сказалъ: «Это — тѣ, которые не увѣровали въ Отца и Сына и св. Духа; вслѣдствіе этого муки ихъ не будутъ прекращены». И взглянувъ въ другое мѣсто, [Богородица] увидѣла, что стоятъ ужасный мракъ, и среди мрака виднѣются мужичины и женщины, и отъ нихъ исходятъ голоса жалобнѣе всякихъ воплей; [сами] они почернѣли отъ густого мрака и непрерывно кричатъ:

«О горе, горе!» Пресвятая Дѣва сказала: «Кто они, что погружены въ мракъ, или въ какихъ жестокостяхъ и злыхъ дѣлахъ они виновны?» Ангель сказала: «О Святая Мать и Дѣва, невозможно имъ видѣть свѣта, и будутъ они покрыты непроницаемѣмъ мракомъ до пришествія Господа, когда Сынъ Твой, явившись, засіяетъ, какъ солнце на небесахъ». И воззрѣла Богородица на небо и воззвала со стономъ, говоря: «Господь мой Единородный Богъ Слово Отца, вскормленный моею грудью, внемли молитвамъ Твоей рабы, и да исчезнетъ мракъ пменемъ Твоей силы, и я увижу наказаннаго». И тотчасъ разсѣлся мракъ, открылся всѣ мѣста мукъ, и показалось безчисленное множество людей, и доходили отъ нихъ сильный плачь и вопли. И Святая Богородица пролила много слезъ, когда увидѣла ихъ»...

Грѣшники эти оказались осужденными за то, что не увѣровали въ Спасителя.

Ասէ սբ Թժճածինն ընդ հրեշտակն. եկայք երթիցուք յայս տեղի տան. ջանայ՝ և իբրև գնացին՝ տեսին գետ մի հրեղէն և յորձանք նորա յորդահոս. և կային ՚ի նմա բազմութիւնք արանց և կանանց՝ ոմանք թաղեալք մինչև ՚ի գագաթունս՝ և ոմանք մինչև ՚ի պարանոցսն և ոմանք բնաւ ոչ երևէին: Ասաց սբ Թժճածինն. ո՛վ են այդորիկ կամ զինչ գործք չարեաց նոցա որ յայս մեծ և յահագին տանջանս չարչարին: Ասէ հրեշտակն Թժ. որ մինչև ՚ի գագաթունս թաղեալ կան. այնորիկ են որ չարչարեցին զծնողս իւրեանց և անարգեցին և արհամարհեցին և բարկացուցին սրտմտութեամբ և ժառանգեցին զանէծս նոցա. և որ մինչև ՚ի պարանոցսն թաղեալ կան ՚ի մէջ հրոյն՝ նորա են որ ընդ որդեգիրս իւրեանց պոռնկեցան և ՚ի մայր նոցա մեղանչեցին և զբարձրեալն Թժ բարկացուցին և վասն այնորիկ բնկեցան ՚ի մեծագոյն կորուստն. և որ ամենայն մարմնովն թաղեալ կան ՚ի մէջ բոցոյն՝ նորա են կանայք չարք որ շնան և պոռնկին և յղանան և դեղ առեալ սպանանեն զմանկունսն. և թէ լինի որ գայ ՚ի ծնունդ՝ խեղդամահ առնեն և սպանանեն. և որ մինչև ՚ի մէջսն են ՚ի տանջանս՝ նորայ են որ երդուան սուտ ՚ի խաչ և յեկեղեցի և ՚ի խաչելեալն Թժ: Աւ ետես յայլ տեղի մարդիկ՝ զի կախեալ կային զտոբց իւրեանց՝ և հրեղէն որդունք լափէին զմարմինս նոցա: Ասէ Թժճածինն. զինչ մեզս գործեալ են նորա: Ասէ հրեշտակն՝ նորա են մեծատունքն որ զրկեցին զաղքատսն՝ խորեցին ՚ի վարձուց և կողոպտեցին զանմեզս և եղին ՚ի բանդի. առին կաշառ և թիւրեցին զդատաստան արգարոցն. հանին գորս և աւաղակս յանցս ճանապարհաց և սպանութիւն գործեցին և ժողովեցին ոսկի և արծաթ բազում ՚ի կորուստ անձանց իւրեանց: Աւ հայեցեալ յայլ տեղիս ամենայն կոյսն՝ և տեսանէ կանայք զի կախեալ կային զլիւխվայր և բանային զբերանս իւրեանց և թափէին զլեզուս իւրեանց թզաչափ և ելանէր բոց ծիրանի ընդ բերանս իւրեանց՝ ՚ի նմանութիւն իժ[ից]և օձից, մտանէին և ելանէին: Ասէ սբ Թժճածինն. ո՛վ են այնորիկ որ այնպէս դառն տանջանաւք

չարչարին: Ասէ հրեշտակն. նոքա են ականջադիր կանայքն որ պատերազմ և կռիւ և ճարդասպանութիւն դործել տային վասն ականջադրութեան իւրեանց՝ վասն որոյ յիրաւի են տանջանքն այն նոցա: Ասէ սբ՛ կոյսն՝ լաւագոյն էր մեղաւորաց թէ բնաւ չէին լեալ յաշխարհի և ոչ ունէին յարութիւն և ակն այս դժուարին տանջանաց և զնացին (sic) ըստ գործոց իւրեանց. և երանի է արգարոց և բարեգործաց. զի արժանի եղէն նոքա արքայութեան երկնից. բայց վայ մեղաւորաց զի ընկալան նոքա զյաւիտենից կորուստն: Արդ՝ ով եղբարք իմ սիրելիք լուայք զայս ամենայն մի ըստ միտջէ եթէ որպէս տանջանք և կորուստ կայ առաջի մեր անողորմելի. աղաչեմ՝ զձեզ մի ձանձրանայք զբարիս դործել զի կարող լինիցիք հասանել խոստացելոց բարեացն և անթառամ պսակացն ՚ի քն յս ՚ի տի՛ մեր. որում փառք յաւիտեանս ամէն:

«Святая Богородица сказала ангелу: «Идите—пойдемъ [вотъ] въ это мѣсто мукъ, и когда подошли, увидѣли огненную рѣку съ обильнымъ потокомъ волнъ, въ которой находились во множествѣ мужчины и женщины; одни были погружены [въ огненную массу] по темя, другіе — по шею, а иныхъ совсѣмъ не было видно. Святая Богородица сказала: «Кто они, или какія злодѣйства [числятся] за ними, что они страдаютъ въ великихъ и ужасныхъ мукахъ?» Ангелъ Господень сказалъ: «Погруженные [въ огонь] по темя — тѣ, которые измучили своихъ родителей, оказали [имъ] непочтенеіе, пренебрегли, разгибвали, досадили и унаследовали ихъ проклятія; погруженные по шею въ огонь — тѣ, которые совершили блудъ съ своими пріемышами, согрѣшили съ ихъ матерью и разгибвали Всевышняго Бога, вслѣдствіе чего они ввержены въ величайшую гибель. Погруженные всѣмъ тѣломъ въ пламя суть тѣ грѣшницы, которыя прелюбодѣйствуютъ и блудятъ, но зачавъ принимаютъ лѣкарство и убиваютъ своихъ дѣтей, а если случайно [дѣтя все-же] родится, душатъ его и [такъ] убиваютъ. Погруженные въ муки по поясицу суть тѣ, которые ложно клянутся крестомъ, церковью и распятымъ Богомъ». И увидѣла [Богородица] въ другомъ мѣстѣ, какъ люди были повѣшены за ноги, и огненные черви ¹⁾ лизали ихъ тѣла. Богородица сказала: «Какой грѣхъ сотворили они?» Ангелъ сказалъ: «Они — бо-

1) Въ числѣ трудовъ Вардана Айгекекаго находится между прочимъ статья *վան անբուն որդանց, ու ուսման շարժանք, տ. Ե. օրհանայ (և անբուն զնոսա ասացին՝ քանզի հրեղէնք ևս ևս ոչ ունին մարմնը զի ննջնացեն)*. Приведа въ свидѣтельство ихъ дѣйствительнаго существованія слова пророка Исаи и патріарха Персеа, внука Григорія Просвѣтителя, Варданъ съ сожалѣніемъ упоминаетъ о невѣрующихъ въ ихъ существованіе: *Այ զիտեն ողորմելիքն թէ հրեղէն վիշապք են՝ ահա որք ևս սոսկալիք որ ծնանին մեղաւք մեր զոր գործեցիք՝ ՚ի գեհնական ծովն հրեղէն որ կայ ՚ի ներքոյ հիմանց յաշխարհի՝ որ լավեալ կրիղ ևս*. Въ этой же статьѣ говорится о концѣ міра по истеченіи *сими тысячъ, т. е. семи тысячъ лѣтъ отъ сотворенія міра* (Рук. Лазаревскаго Института, № 1172, 210b — 222a л.).

гачи, которые насловали бѣдныхъ, обсчитывали въ платѣ, грабили невинныхъ и сажали въ тюрьму, брали взятку и кривою судили праведныхъ, выводили воровъ и разбойниковъ на перекрестки дорогъ, совершали убійства и собирали много золота и серебра на пагубу себѣ». Пресвятая Дѣва взглянула на иное мѣсто и увидѣла женщинъ, повѣшенныхъ головою внизъ: онѣ открывали свои уста и высовывали языкъ на пядень, и багровое пламя выходило изъ ихъ устъ на подобіе аспидовъ и змѣй: [пламенные гады] то показывались [изъ устъ], то скрывались». Святая Богородица сказала: «Кто онѣ, что страдаютъ въ такихъ жестокихъ мукахъ»? Ангель сказалъ: «Это — наущницы, которыя своими сплетнями возбуждаютъ войну, ссору и челоуѣкоубійство, вслѣдствіе чего справедливы муки ихъ». Святая Дѣва сказала: «Лучше было-бы грѣшникамъ, если-бы не были они никогда въ мірѣ и не имѣли воскресенія и не ожидали этихъ трудныхъ мукъ и воздаянія (?) по дѣламъ своимъ. И блаженны праведники и добродѣтельные; ибо они удостоились небеснаго царства, но горе грѣшникамъ, ибо ихъ постигла вѣчная гибель».

И такъ, любезные братья мои, выслушайте слово за словомъ все это, именно какія муки и гибель жалкая ожидаютъ васъ. Умоляю васъ, неустанно творите добро, чтобы могли вы достигъ обѣщанныхъ благъ и неувядаемыхъ вѣнцовъ въ Исусѣ Христѣ Господѣ нашемъ, Которому слава во вѣки. Аминь».

ХII.

Изъ той же рукописи XVI вѣка, именно 1539 года (Эчм. № 1631) я выписалъ предлагаемый ниже отрывокъ Павлова Видѣнія. Въ соответственныхъ мѣстахъ однородныхъ по характеру рукописныхъ сборниковъ XVII вѣка, описанія копій будутъ помѣщены въ Спискѣ (Эчм. №№ 1636, 1637 и 1638), мы не находимъ этого Видѣнія, но находимъ «Письмо Господа нашего І. Христа, которое было ниспослано въ святой храмъ (№ 1637 добавляетъ:) апостоловъ Петра и Павла¹⁾». Нашъ же памятникъ озаглавленъ *Տեսիլ Պաւղոսի աստգեղյն. Խաւսելն ընդ Տրեշտակին*, «Видѣніе апостола Павла; бесѣда его съ ангеломъ». Выписка наша заключаетъ часть того, что Апостоль видѣлъ въ аду; она составляетъ вторую половину съ нѣкоторыми пропусками, именно 99a — 112b л., Видѣнія,

1) Текеть см. Списокъ. Судя по вступительнымъ и заключительнымъ словамъ, которыя у меня выписаны изъ этого письма, мы его пожалуй имѣемъ въ одной статьѣ — Письмо о Воскресеньѣ — вышеупомянутаго (см. стр. 147, прим. 2) армянскаго рукописнаго сборника проповѣдей (Азіятскій Музей Лтн. № 3), при сообщеніи о которомъ и представится случай дать больше свѣдѣній объ этомъ армянскомъ переводѣ Павлова Посланія.

которое, занимая всего въ рукописи 96b — 113a л., начинается словами: «И было слово Господа ко мнѣ и сказалъ Онъ: Скажи твоему народу — Безумцы, доколѣ будете грѣшны?», а завершается тѣмъ, что Сынъ Божій возвѣщаетъ мученикамъ покой. И вотъ что между прочимъ ап. Павелъ видѣлъ въ преисподней:

Տեսի զբազումս ի մէջ Թանճրամած խաւարի. յոգոց հանի լացի և սասցի առ բարձրեալն. որովհետև տանջին. չէր-բնաւ ստեղծեալ էիր զորդիս մարդկան: Պատասխանի ետ հրեշտակն և ասէ. էր լաս. միթէ դու ողորմած ես քան զի՞նք: Հայեցայ և տեսի ալեոր մի. և չորս հրեշտակ ածէին զնա ՚ի գետն հրեղէն. և գետն մինչև ՚ի սիրտն հասանէր. և եկն հրեշտակն և երեքժանի մահան ՚ի ձեռին իւրում. և հանէր զաղիսն ընդ բերանն նորա: Լա ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. երիցանին են՝ որ ոչ պաշտէին զպաշտաւն ինչ. այլ յորժամ յագէր (sic) ուտելոյ և ըմպելոյ՝ շնայր և մատուցանէր պատարագ ինչ: Նոյնպէս և այլն տանջանէին (sic) այնպէս: Լա ասեմ. ո՞վ են այսորիկ. և ասէ. եպիսկոպոսքն են որ ոչ առնէն տեսչութիւն ըստ կամացն ինչ և զիստոս անձին իւրոյ խնդրեաց (sic), ոչ եկաց սրբութեամբ և ոչ զնայր ՚ի շնորհն ինչ՝ որ տուեալ էր նմա և ոչ արար իրաւունս որբոյն և այրոյն. վասն այնորիկ յաւիտեան տանջին: Սիս այլ ևս տեսանէի զայր մի. որ ածեալ էր հրեշտակն ՚ի հուրն ահագին և սփռեալ ունէին (sic) զձեռն Թագաւորեալ (Թաթաւեալ) արեամբ: Լա ասեմ. ո՞վ է սա տի: Լա ասէ սարկաւազն է որ կայր սպասաւոր քահանային և առնոյր հաղորդ և շնայր և բարի ոչ գործեաց: Լա տեսանէի զայլ որ զի արկանէին ՚ի հուր մինչև ՚ի ծոռնին. և եկն հրեշտակն և ածել[ե]աւ հարթէր զըրթունս և զլեզու նորա: Լա ասեմ. տի ո՞վ է սա: Լա ասէ զրակարդացն և վարդապետն որ ասեն զպատուիրանն ժողովրդեանն և ինքեանք ոչ առնեն. այլ կան անառակութեամբ. վն այնորիկ տանջին: Վարձեալ տեսի գուբս լի անշէջ հրով և ազգի ազգի տանջանարանս. զուման անշէջ հուրն և զումն լի ցրտագինս սառնամանաւ՝ զումն լի խաւարաւ (խաւարաւ) և զումն լի հրացայթ շանթիւք՝ զումն լի ժրժմով և զումն լի հրեղէն անբուն որդամբք՝ և արկեալ էր անդ այրս և կանայս բազումս անհամարս: Իբրև տեսի լալով ասացի ցհրեշտակն. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. նոբայ են որ արհամարհեցին զպատուիրանն ինչ՝ և ձայնի քահանայիցն ոչ լսեցին. այլ հեռացան կամաւք իւրեանց և ելին յինչ պատուիրանացն: Լա տեսի զումն որ տոկոս խնդրէին ՚ի նմանէ և ասեմ. ո՞վ են սոքա: Լա ասէ հրեշտակն. սոքա են որ վաշխ առնուն և տան: Լա տեսի զումանս ՚ի ցրտագին սառնամանիքն և կախեալ զլեզուէ և չար հրեշտակք որ տանջէին զնոսա: Հարցի և ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. երգմասհարք են. որ ուրացան զի՞նք յերգնուլն իւրեանց. վասն այնորիկ տանջին: Լա տեսի պարիսպ հուր և անդ արկեալ էր բազում այրս և կանայս. և զազանք ծամէին զլեզու նոցա. և ասեն. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ հրեշտակն. բամբասողքն

են: Հայեցայ և տեսի այրս և կանայս զի արկեալ էր ՚ի գուբ խաւարի. և ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. սոքա են որ աստեցին զպահս և զսղաւթս: Լա տեսի զոմանս արկեալ ՚ի խաւարուտ տեղոջ և կապեալ զոտս և զձեռս նոցա. և այնպէս տանջէին զնոսա: Լա ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. սոքա են անողորմքն. որ աղքատաց ոչ առնեն ողորմութիւն.

Լա տեսի զտարտարուն ներքինս. և ՚ի նմա էին այրս և կանայս բազումս. և վիշապք ծծէին զականջս նոցա: Լա ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. սոքա են որ յաւուր կիրակի հեշտացան յանկողինս իւրեանց և ոչ լուան զձայն սք աւետարանին՝ վասն այնորիկ տանջին: Հայեցայ ՚ի տարտարուն այն և տեսի ալեորք և գոյն նոցա ՚ի գոյն արեան: Լա ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. սոքա են անգարձ ծերքն որ ոչ զղջացան և ոչ խոստովանեցան զմեզս իւրեանց այլ անգարձ և անխոստովանութեամբ մեռան. վն այնորիկ տանջին: Լա տեսի այլ գուբ հրոյ անշէջ և արկեալ էին անդ [այրս և] կանայս բազումս. և ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. սոքա են որ կին ունին և շնան. և կանայքն ունին այրս և շնան և կամ ատեաց այր զկին[ն] և կին զայր[ն] իւր և ոչ յիշեցին զքն որ վասն նոցա խաչեցաւ. վասն այնորիկ տանջին ՚ի հուրն յաւիտենից: Լա տեսի այրս և կանայս ՚ի տեղոջ սառիճն՝ և հատեալ զոտս և զձեռս նոցա. և որդունք մեծամեծք ուտէին զնոսա և էին որդունքն կանգուն երկու. իբրև տեսի լայի և ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. սոքա են որ զորս և զայրիս զրկեն ՚ի գուբ և ՚ի տուես իւրեանց ժողովեն. վասն այնորիկ տանջին հրով: Լա տեսանէի ՚ի պապակի և չտային ըմպել նոցա ջուր և կամ կերակուր: Լա ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. սոքա են որ յաւուր կիրակի ուտէին զկերակուր իւրեանց՝ և ոչ տային աղքատաց. վասն այնորիկ տանջին: Լա տեսի այլ տեղի. և անդ էին արք և կանայք բազումք. և գոյնք նոցա որպէս զարեան՝ և արկեալ էր անդ ՚ի խորխորատ՝ և նա լի էր ծրծմով և ՚ի վի՛ կարկուտ սաստիկ և օդ սառնամանուտ խաւարի: Հարցի և ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. սոքա են որ զործ անաւրէնութեան գործեցին. վասն այնորիկ անողորմ տանջին: Տեսի անդ և այլ տեղի՝ և անդ էին արք և կանայք՝ և թեթև էր տանջանք նոցա՝ ունէին հանդերձ սպիտակ և աջք նոցա կոյր և արկեալ զնոսա [ի] խորխորատ խաւարի: Լա ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. սոքա են հեթանոսք որ զործէին զործս բարիս և զխաչեալն ի՞ծ ոչ ճանաչէին. վասն այնորիկ կան ՚ի տանջանս: Հայեցայ և տեսի արս և կանայս ՚ի վերայ գաղանայ՝ և էին իբրև զվիշապ և ուտէին զնոսա. և հրեշտակքն որ կային ՚ի վի՛ աւելոյր (sic) ՚ի տանջանս և ասէր (sic). իմաց սրուբ թէ գուցէ դատաստան արդար ի՞յ: Լա ասեմ. ո՞վ են սոքա տի: Լա ասէ. կանայք են որ սպաւ կանեն զստեղծուածս սք պարտելով (պատրելով) զմարդիկ ՚ի կորուստ և զործել տան զչարիս և յղանան և սպանանեն զմանկուես յորովայն իւրեանց և արքն այնորիկ են ընդ նոսա. և մանկունքն կային առաջի ի՞յ և ասէին՝ վրէժ առ ՚ի ծնողաց մերոյ՝ զի ետուն զմեզ կերակուր շանց և գաղանաց: Լա

հրեշտակն որ շրջեցուցանէր զիս յամենայն տանջանս մեղաւորաց՝ և տեսանէի զամենայն որ անդ կայր: Յետ այսորիկ տեսանէի այլ տանջանս. էր անիւ մի իբրև զբոց հրոյ՝ և սծէր հրեշտակն այրս և կանայս: զայրս ՚ի լեզուացն կախեալ և զկանայս ՚ի հերացն՝ և պապակէին սաստիկ ՚ի հրոյն և զայր ձայն ՚ի յանուոյ անտի որ ասէին միաբան անձինք նոցա՝ ողորմեաց մեզ տի՛. զի այժմ ծանեաք զժամանակ պապաշխարութեան: Իբրև տեսի լացի և ասացի՝ լաւ էր մեղաւորաց թէ չէին ծնեալ յերկրի: Լաւ ասէ հրեշտակն՝ եկ զկնի իմ և ցուցից քեզ մեծամեծ տանջանս՝ և առ զիս յարևելից կուսէ ամենայն տանջանացն և կացուց զիս ՚ի վերայ գրի մի և գուբն կնքեալ էր եաւթն պատիկ: Լսէ հրեշտակն որ մերձ կայր առ իս ցհրեշտակն որ կայր ՚ի վերայ գրին. բաց զբերան գրին զի տեսանէ զդայ Պաւղոս սիրելին այ՝ քան զի հրաման տուեալ է զմայ զամենայն տանջանս տեսանել: Լաւ հրեշտակն ՚ի սեղոյն ՚ի բաց եկաց և ասէ. ոչ կարես ժուժել հոտոյն: Իբրև եբաց զգուբն զժոխոց՝ ել հոտն դառն և զժրնդակ քան զամենայն տանջանացն: Հայեցայ ՚ի գուբն այն. և էին գնդակ գնդակ ՚ի վերայ. և տեսի ի ներքս ՚ի գուբն այլ գուբ ազգի ազգի. և արկեալ էին անդ այրս և կանայս՝ շուրջանակի տանջանս: Լաւ ասէ հրեշտակն որ խաւսեցաւ ցիս. ՚ի միտ առ և տես. զի յորժամ ընկեցուց զոք աստ. այնուհետև դնեն զմատանին ՚ի վերայ նորա և ոչ ելանեն յաւիտեան: Լաւ ասեմ. ո՛վ են սորա որ արկեալ են ՚ի գուբս այս: Լաւ ետ պատաւ սխանի հրեշտակն և ասէ. սորա են որ ոչ հաւատային զքն մարմնով եկեալ յաշխարհս և աստ տանջին յաւիտեան (112b յ.):

«Я увидѣлъ много ихъ въ густомъ и смертномъ мракѣ. Извлекъ я вздохъ, заплакалъ и сказалъ Всевышнему: «Такъ какъ они мучатся, лучше не творилъ бы Ты совѣмъ сыновъ человѣческихъ!» Отвѣчалъ ангель и сказала: «Почему плачешь? Развѣ ты болѣе милосерденъ, чѣмъ Богъ?» Я посмотрѣлъ и увидѣлъ сѣдого [старца]: четыре ангела велп его въ огненную рѣку; рѣка достигала по грудь; пришелъ ангель съ трезубцемъ въ рукахъ и сталъ извлекать у него кишки изо рта». И я сказалъ: «Кто — эти, господишь?» [Ангель] сказалъ: «Это — поны, которые не служилп Богу службы, а наѣдались и напивались, блудили и [потомъ] совершали божественную литургію».

Равнымъ образомъ и другихъ такъ же мучили. И я сказалъ: «Кто — эти?» [Ангель] сказалъ: «Это — епископы, которые не смотрятъ [за народомъ] по волѣ Бога, а ищутъ своей собственной славы; они не жили въ святости и не ходили по благодати Божьей, которая была имъ дана, не оказывали правосудія спротивъ и вдовѣ, вслѣдствіе чего мучатся на вѣки». Еще другого я увидѣлъ мужа, котораго повелъ ангель въ ужасный огонь: рука у него была простерта и обагрена кровью. И я сказалъ: «Господишь, кто — этотъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — діаконъ, который былъ слугою

священника: онъ принималъ причастіе, блудилъ и добра не сотворилъ». И я видѣлъ другого какъ бросили его въ огонь по колѣна, и пришелъ ангелъ и бритвою сравнялъ у него губы и языкъ. И говорю я: «Господинъ, кто этотъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — чтець и духовный учитель, которые говорятъ народу о заповѣдяхъ, а сами не исполняютъ и пребываютъ въ беззаконіи, вслѣдствіе чего они мучатся». Снова увидѣлъ я ямы, полныя неугасимаго огня, и различныя мѣста мукъ, одни — съ неугасимымъ огнемъ, другія — съ холоднымъ льдомъ, третьи — съ мракомъ, инныя — съ молніями, метаящими огни, инныя — съ сѣрою, инныя же съ огненными неусыпными червями, и было ввержено тамъ безчисленное множество мужчинъ и женщинъ. Когда я увидѣлъ [ихъ], съ плачемъ сказалъ ангелу: «Кто — эти, Господинъ?» И [ангель] сказалъ: «Это — тѣ, которые пренебрегли заповѣдями Бога и не послушались голоса священниковъ, но удалились по своей волѣ и преступили заповѣди Бога». И я увидѣлъ, какъ отъ одного требовали барыши [его], и я сказалъ: «Кто — эти?» Ангель сказалъ: «Это — тѣ, которые даютъ и берутъ въ ростъ [деньги]». И я увидѣлъ нѣкоторыхъ въ холодномъ льду: они были повѣшены за языкъ, и истязали ихъ злые ангелы». Спросилъ я говоря: «Кто — эти, Господинъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — всеу клянущіеся, которые при клятвѣ своей отвергли Бога¹⁾, вслѣдствіе чего они мучатся». И я увидѣлъ ограду изъ огня, и туда было ввержено множество мужчинъ и женщинъ, и звѣри грызли у нихъ языки. Я сказалъ: «Кто — эти, господинъ?» Ангель сказалъ: «Это — клеветники [и клеветницы]». Посмотрѣлъ я и увидѣлъ мужчинъ и женщинъ: они были ввержены въ яму тьмы. Спрашиваю: «Кто — эти, господинъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — тѣ, которые возненавидѣли постъ и молитву». И я увидѣлъ нѣкоторыхъ, брошенныхъ въ мрачное мѣсто, и ноги и руки у нихъ были связаны, и такъ

1) Клятва съ отреченіемъ Бога бывала разнаго рода, какъ это видно и изъ слѣдующаго мѣста у Вардана Айгекскаго, въ словѣ о Злословіи (Эчм. № 1767, р. 3а л.): *Ար սուտ ԳԿայի. Ընդ պոսեիկան դատեւոց է եւ որ երգչուս ուրացու թեւ մը. Ընկեր է մարդասպանին. եւ ուրացու թեւ մը երգչուսը սյարիկ են. որ ասէ թէ ապիգար է ի հաւատոյն կամ ասէ թէ զընն է պաշտել (-եալ) կամ զսուտ [ասէ] կամ Տիր հանն յաննն դիւան կամ ոսր ասնէ (անոն) եւ երգուի կամ չրով ըլլա անցուցանէ: Իսկ ի իսաչ եւ յեկ [եղեցի] թե թեւ է իան զայսորիկ. իսյո քն յոյն մեր ըմաւ հրաժարեցոյց յերգմանէ միւլեւ ի մազ մի դէլոյ եւն:* «Кто жесвидѣтельствуеъ, тотъ осужденъ за одно съ любовіями, а кто клянется отреченіемъ, тотъ сотоварищъ человѣкоубійцы. Клянутся же отреченіемъ, когда [съ цѣлю подтвердить что-либо по обыкновенію] говорятъ: «Я отвергаюсь отъ вѣры [если это не такъ]» или: «Я почитатель пса [если это не такъ]» или [клянутся] ложно, или обводять кругъ [и колдуютъ?] во имя бѣсовъ, или (берутъ?) кость и клянутся, или тушатъ свѣтъ водою. Клянутся крестомъ и церковью не такъ тяжко, какъ эти [виды клятвы]. Однако наша надежда Христоръ совершенно запретилъ намъ клястися даже волосомъ головы и т. д.». Указанные тутъ суевѣрные обычаи съ кругомъ и костью, равно со свѣтомъ и водою миѣ неизвѣстны.

ихъ мучили. Я сказалъ: «Кто — эти, господинъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — безжалостные, которые не творятъ милостыни бѣднымъ»...

И я увидѣлъ внутренній тартаръ: въ немъ было много мужчинъ и женщинъ, и драконы сосали ихъ уши. Говорю: «Кто — эти, господинъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — тѣ, которые въ день воскресенья нѣжились въ постели и не слушали слова святаго евангелія, вслѣдствіе чего они мучатся». Посмотрѣлъ [опять] въ тартаръ и увидѣлъ сѣдыхъ [старцевъ], съ цвѣтомъ [лица] подобнымъ цвѣту крови. Говорю я: «Кто — эти, господинъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — неисправимые старпки, которые не раскаялись и не исповѣдали своихъ грѣховъ и умерли безъ покаянія и безъ исповѣди, вслѣдствіе чего они мучатся». И я увидѣлъ другую яму съ неугасимымъ огнемъ, въ которую было ввержено много [мужчинъ и] женщинъ. Сказалъ я: «Кто — эти, господинъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — имѣющіе жену и прелюбодѣйствующіе, и имѣющія мужа и прелюбодѣйствующія, а также возненавидѣвшій свою жену и возненавидѣвшая своего мужа и не вспомнившіе Христа, Который былъ распятъ за нихъ; вслѣдствіе этого они мучатся въ огнѣ на вѣки». И я увидѣлъ въ холодномъ мѣстѣ мужчинъ и женщинъ, у которыхъ ноги и руки были отрѣзаны, и огромные черви ѣли ихъ, и черви были (величпноу) въ два локтя». Когда я ихъ увидѣлъ, заплакалъ и сказалъ: «Кто — эти, господинъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — тѣ, которые обираютъ невинныхъ сиротъ и вдовъ и [награбленное] сносятъ въ свои дома, вслѣдствіе чего они мучатся въ огнѣ». И видѣлъ я [людей] въ спльной жаждѣ, и не давали имъ ни воды, ни пищи. Я сказалъ: «Кто — эти, господинъ?» Ангель сказалъ: «Это тѣ, которые въ день воскресенья [сами] ѣли себѣ пищу и не давали бѣднымъ, вслѣдствіе чего они мучатся». И я увидѣлъ иное мѣсто, гдѣ было много мужчпнъ и женщинъ съ цвѣтомъ [лица] подобнымъ цвѣту крови, и были они брошены въ яму, полную сѣры, и сверху свирѣствовалъ градъ и [обдавало] леденящимъ воздухомъ мрака. Я спросилъ говоря: «Кто — эти, господинъ?» Ангель сказалъ: «Это — тѣ, которые совершили беззаконіе, вслѣдствіе чего мучатся». Я видѣлъ тамъ еще другое мѣсто, гдѣ были мужчпны и женщины, и муки ихъ были легкія: они были въ бѣломъ платьѣ, слѣпы и брошены въ темную яму. Я сказалъ: «Кто — эти, господинъ?» [Ангель] сказалъ: «Это — язычники, которые творили добрыя дѣла, но не знали Распятаго Бога, вслѣдствіе чего они находятся въ мукахъ». Я посмотрѣлъ и увидѣлъ на звѣряхъ мужчинъ и женщинъ, и были [звѣри?] подобно дракону и ѣли ихъ (грѣшниковъ), и ангелы, которые надзирали, увеличивали ихъ муки, говоря: «Поймите, что есть Божій судъ праведный». Я сказалъ: «Кто — эти?» [Ангель] сказалъ: «Это — женщины, которыя растлѣваютъ святое

твореніе, когда обольщаютъ мужчинъ на погибель, заставляютъ ихъ творить зло и зачавъ убиваютъ дѣтей въ своемъ чревѣ, и тѣ мужчины находятся съ ними [въ мукахъ]». А дѣти стояли передъ Богомъ и говорили: «Отмести нашимъ родителямъ за то, что они бросили насъ собакамъ и звѣрямъ на съѣденіе». Ангелъ же водилъ меня по всеѣмъ мукамъ грѣшныхъ, и я видѣлъ все, что тамъ было. Послѣ этого я видѣлъ другую муку: было одно колесо, какъ пламя огня, и ангелъ приводилъ мужчинъ и женщинъ, мужчинъ вѣшалъ за языкъ, а женщинъ за волосы, и сплпно томился они въ огнѣ отъ жажды, и изъ колеса доносились голоса, какъ [всѣ] они единогласно говорили: «Помянуѣ насъ, Господи, ибо мы познали время покаянія». Когда я увидѣлъ, заплакалъ я и сказалъ: «Лучше бы было грѣшникамъ, если бы не рождался на землѣ». Ангелъ сказалъ: «Послѣдуй за мною, и покажу тебѣ величайшія муки, и онъ взялъ меня по восточную сторону всѣхъ мукъ и поставилъ меня надъ одною ямою: яма была запечатана семикратно. Ангелъ, бывшій со мною, сказалъ ангелу, стоявшему надъ ямою: «Открой отверстіе ямы, чтобы увидѣлъ ее возлюбленный Богомъ Павелъ, ибо дана ему власть видѣть всѣ муки». Ангелъ посторонился отъ мѣста и сказалъ [Павлу]: «Ты не можешь вынести запаха [изъ ямы]». Когда онъ открылъ адскую яму, вышелъ запахъ смрадный — несноснѣ всякихъ мукъ. Посмотрѣлъ я въ яму: громоздился толпа надъ толпою, и я увидѣлъ внутри — въ ямѣ другія ямы разнаго рода, и были ввержены туда мужчины и женщины въ окружавшія муки. Ангелъ, говорившій со мною, сказалъ мнѣ: «Смотри и помни, что когда кого бросаютъ сюда, то затѣмъ кладутъ печать на нее (яму) и [верженные] не выходятъ во вѣки». Я сказалъ: «Кто — эти, кои брошены въ эту яму». Ангелъ въ отвѣтъ сказалъ: «Это — тѣ, которые не повѣрили, что Христосъ во плоти пришелъ въ міръ, и они мучатся здѣсь на вѣки».

XIII.

Послѣ Павлова Видѣнія кстати будетъ предложить въ подлинникѣ и переводѣ Сонъ ап. Петра съ толкованіемъ ап. Павла, изложенный въ живою стихотворной формѣ, отчасти со складомъ народной рѣчи; онъ взятъ мною изъ вышеупомянутаго (см. стр. 145) имѣющагося у меня временно рукописнаго сборника стихотвореній позднѣйшихъ армянскихъ поэтовъ (XIII—XVII вв.). Имя автора стихотворенія мнѣ неизвѣстно.

Պետրոս յերազ է տեսեր.
 Լլէալ պատմէր Պաւղոսին : զ կրկնեա :
 Փորրիկ այդի մի տեսայ.
 Փորրիկ հընձան մի վերայ.

Փոքրիկ չընձանին վերայ
 Բարակ առակ մի տեսայ.
 Յայն բարակ առէին վերայ
 Կոր բարունակ մի տեսայ.
 Կոր բարունակին վերայ
 Ոսկի ողկոյզ մի տեսայ.
 Ոսկի ողկոզին վերայ
 Խայտ աղանի մի տեսայ: Դ կրկնեա:
 Պատասխանեալ Պաղոսին.
 Պետրոս, երազդ ի բարին.
 Հրեշտակային է տեսիլդ.
 Օ, փոքրիկ այգին որ տեսար՝
 Յէմ, քաղաքն է:
 Օ, փոքրիկ չընձանն որ տեսար՝
 Սողոմոնի տաճարն է.
 Օ, բարակ առուն որ տեսար՝
 Վետ Յորդանան աղբիւրն է.
 Օ, նոր բարունակ որ տեսար՝
 Լստուածածին սուրբ կոյսն է.
 Օ, ոսկի ողկոյզն որ տեսար՝
 Իւր միածին որդին է:
 Օ, խայտ աղանին որ տեսար՝
 Սըխիթարիչ հողին է:
 Պետրոս, երազդ ի բարին.
 Հրեշտակային քոյ տեսիլդ:

«Петръ видѣлъ сонъ ¹⁾ — возставъ [отъ сна], онъ разсказалъ Павлу: «Я видѣлъ виноградникъ, [и] маленькую давяльную въ [немъ]; въ той маленькой давяльнѣ я видѣлъ мелкій ручеекъ; на томъ мелкомъ ручейкѣ я видѣлъ молодую лозу; на той молодой лозѣ я видѣлъ золотую кисть ¹⁾; на той золотой кисти я видѣлъ пестраго голубя».

Отвѣчалъ [ему] Павелъ: «Петръ, твой сонъ къ добру, видѣніе твое — ангельское. Маленькій виноградникъ, что ты видѣлъ — городъ Иерусалимъ; маленькая давяльня, что ты видѣлъ, — храмъ Соломона; мелкій ручеекъ, что ты видѣлъ, — источникъ рѣкъ: Иордана; молодая лоза, что ты видѣлъ, — Богородица Святая Дѣва; золотая кисть, что ты видѣлъ, — Ея Едино-

1) Вся слѣдующая фраза въ подлинникѣ, гдѣ она составляетъ одинъ стихъ, повторяется трижды.

родный Сынъ; пестрый голубь, что ты видѣлъ. — Духъ Утѣшитель. Петръ, твой сонъ къ добру, видѣніе твое — ангельское».

XIV.

Вмѣстѣ съ Видѣніями Богородицы и ап. Павла въ рукописяхъ находится Разсказъ о томъ, какъ св. Григорій, Просвѣтитель армянъ, разспрашивалъ Божьяго гонца, т. е. ангела, когда онъ еще былъ въ Манійской Пещерѣ¹⁾, или, по другимъ спискамъ²⁾, Вопросы св. Григорія Просвѣтителя и отвѣты ангела. Это — исторія того, какъ однажды св. Григорій въ періодѣ пребыванія въ пѣщынѣ задумался объ участи душъ умершихъ и, пропустившись сорокъ сутокъ такъ, что «сорокъ дней и сорокъ ночей хлѣба не ѣлъ и воды не пилъ», святой попросилъ Бога прислать ангела, который показалъ бы ему мѣста праведниковъ и грѣшниковъ. Въ этомъ Видѣніи Григорія Просвѣтителя обратила мое вниманіе бесѣда души съ тѣломъ, помѣщаемая мною ниже (по Эчм. рук. № 1631, 91а — 92б л.) въ подлинникѣ и въ переводѣ вмѣстѣ съ нѣсколькими армянскими стихотвореніями на ту же или на родственную тему, которыя, насколько мнѣ извѣстно, впервые являются въ печати, пополняя собою такимъ образомъ извѣстную область литературы Преній.

Видѣніе Григорія по своему характеру примыкаетъ къ Видѣнію св. Макара и находящемуся съ послѣднимъ въ родствѣ отрывку изъ Павлова Видѣнія (см. О. Батюшковъ, Сказанія о спорѣ души съ тѣломъ, Журн. Мпн. Нар. Просвѣщ. за 1890 и 1891 гг.).

Приуроченіе Видѣнія армянскимъ авторомъ къ національному святому легко могло состояться въ виду того обстоятельства, что Просвѣтитель армянъ, по житію, дѣйствительно имѣлъ видѣніе, хотя и иного содержанія (Агаоангелъ, глава 102-ая арм. текста, Тифлисъ 1882, р. 427 и сл.). Даты эчміадзинскихъ рукописей, гдѣ помѣщенъ этотъ памятникъ, не заходятъ въ глубь старины за XVI вѣкъ. Памятникъ, какъ видно, у армянъ пользовался популярностью³⁾; въ рукописномъ сборникѣ проповѣдей (рѣсь 1620 года — Азіатскаго музея № 3) въ проповѣди на одно слово Соломона къ вопросу о самомъ тяжкомъ грѣхѣ дѣлается ссылка на наше Видѣніе; въ рукописи читаемъ (7, 2а л.):

1) Պատմութիւն սրբոյն Գրիգորի հայոց լուսաւորչի զոր և հարց ընդ հրեշտակին այ մինչ էր 'ի յայրին մանեայ, рук. Эчм. № 1631, 90 а — 96 в л.

2) Рукописи Эчм. № 1636 (Հարցմանք սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի և պատասխանի հրեշտակին վան որդւոց (որդւոց) մարդկան, 125b—144а л.), 1637 (Հարցմանք սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի և պատմութիւն զոր արար նմա հրեշտակն զի որդ(որդւոց) մարդկան, 20а—26б л.) и 1638 (Հարցմանք սրբոյն Գր'ի Լուս'ի և պատմւոց (') հրեշտակին, 1а—23б л.).

3) Имѣется онъ и въ грузинскомъ переводѣ (см. груз. газеты «Иверія» 1891, № 118).

Եթէ ասէ մարդ թէ փոքր մեղք ունիմ. ինչ խոստովանիմ. այլ այն է մեծ առաջի ալ. որպէս Պրիգոր Լուսաորիչն հարցուց զհրեշտակն թէ որ մեղքն մեծ է առաջի ալ. և հրեշտակն ասէ. զոր մարդ փոքր համարի և ոչ խոստովանի. այն է մեծ առաջի աստուծոյ. և զմարդն ամուլթով առնէ ևն :

«Если кто скажетъ: «У меня мало грѣха, къ чему исповѣдываться?» [Пусть знаетъ], именно это [малое] и есть великое передъ Богомъ, какъ на вопросъ Григорія Просвѣтителя: «Какой грѣхъ — великъ передъ Богомъ»? Ангелъ сказалъ: «Передъ Богомъ тотъ грѣхъ — великъ, который человѣкъ считаетъ малымъ и не исповѣдуетъ: [такой грѣхъ] осрамить человѣка и т. д.».

Этотъ вопросъ Григорія Просвѣтителя съ разъясненіемъ Ангела находимъ въ нашемъ Видѣніи, изъ котораго я здѣсь, какъ выше оговорено, привожу только отрывокъ, заключающій споръ грѣшной души съ тѣломъ.

На вопросъ св. Григорія, что дѣлаютъ ангелы съ душою грѣшника, когда ее берутъ, ангелъ отвѣчаетъ: «Когда мы собираемся взять душу грѣшника, то душа вступаетъ съ тѣломъ въ преніе», и тутъ же ангелъ передаетъ цѣликомъ слѣдующую бесѣду или преніе души съ тѣломъ грѣшника:

Պատախազի հոգին ընդ մարմինն և ասէ. զինչ գործեցեր, ո՛վ մարմին. յաւիտենական հրոյն կերակուր արարեր զիս. այսպէս թուէր քեզ թէ յաւիտենական էիր յաշխարհի և ոչ մեռելոց: Մարմինն առ հոգին խաւսի և ասէ. մի այդչափ մեծաբաներ և ինձ մեղադիր լինիս՝ զի յամենայն շարիս դու յառաջ յաւժարէիր և ցանկայիր խորհրդով և բանիւ՝ և ես գործով կատարէիր. և յորժամ ցանկութեամբ բորբոքէի՝ ոչ արկանէիր զջուրն և շիջուցանէիր զջուրն յինէն: Ասէ հոգին. ես ցանկայի միայն՝ և դու զչար գործսն կատարէիր՝ յուտել յըմպել ՚ի շնալ ՚ի պոռնկել ՚ի յագել ՚ի գողանալ ՚ի սպանանել և ոչ յիշէիր զասեղ և զանաչառ դատաստանն ալ: Պատասխանի տայ մարմինն և ասէ. ինձ ընդ է՛ր մեղադիր լինիս՝ ես քո տաճար էի և բնակարան. որպէս փող ՚ի ձեռն արուեստաւորի կամ որպէս երասանակ ձիոյ՝ զի ընդ որ կամեսցի՝ ընդ այն ուղղեսցէ: Ասէ հոգին. ես քե յաւժար էի յամ մեղս և ՚ի շարիս: Ասէ մարմինն. և արդ դու մի պարծիր. զի պոռնկութիւն մարմնոյն է և շնութիւն և սպանութիւն՝ և նախանձ և սնապարծութիւն, սնախառութիւն, հպարտութիւն հոգւոյն: Ասէ հոգին. եթէ այդ այդպէս իցէ, ապա վայ մեղաւորացս և եղկելեացս՝ արդ ՚ի միասին գործեցաք զչարիս. ՚ի միասին տանջելոց եմք ՚ի հուրն սնշէջ. զի տեղի ունէաք սերմանելոյ և ոչ սերմանեցաք զսերմն բարի. և աւուրք էին գործելոյ զբարի և ոչ գործեցաք: Արդ վայ մեղ զի անկաք յերանութենէ կենացն. տեսա,

նէսք զի այլք դործէին զբարիս և մեք ծաղր առնէսք և ոչ գիտէսք թէ այդ առաջի կայր մեզ. գոչէին քահանայքն առաջի մեր և մեք ոչ լսէսք և ոչ եմուտ պատգամն այ յսկանջս մեր: Հօրժամ ասէին վասն գեհեհոյն՝ մեզ իբրև երազ թուէր՝ անաւրէնեցսք և ոչ յիշեցսք զգհեղ և զանաչառ՝ դատաստանն այ. արդար են գատաստանքն այ և ոչ զոյ ակնառութիւն առաջի նորա և հատուցանէ բստ դործոց իւրաքանչիւրոյ: Հայն ժամ հեծելով և հառաչելով՝ ասէ հոգին ընդ մարմինն. արդ վայ ինձ. զինչ լինիմ ես. զի սարսեալ եմ և զողամ ՚ի գնալս իմում ՚ի վեր և ոչ իշխեմ հայել ՚ի հրեղէն զաւրութիւնսն՝ զի կոփելով և ձողելով տանին զիս: Ասէ մարմինն. կորեայ. զինչ լինիմ ես. զի որպէս ամուր և գեղեցիկ աշտարակ էի և փլայ՝ երկես և զարհուրեցաւ սիրտ իմ և եղէ հաւասար գետնոյ. զնայուն էի և անշարժ եղէ. խաւսունս և իմաստունս յիմարեցայ. ապականեցաւ, պականեցաւ պայծառ և գեղեցիկ զեղ վայելչութեան իմոյ. եղծաւ կառս ցանկալիս բազմաց. խաւարեցան աչք իմ՝ պայծառ և գեղեցիկ և լուսաւոր. սեղմեցան և խլացան զրուկք լսելեաց իմոյ. հատաւ բարբառ ՚ի բերանոյ. կորեաւ բանք ՚ի շրթանց իմոց: Ասէ հոգին՝ ես զինչ լինիմ. զի ՚ի հրակերպից հրեշտակացն սարսեալ եմ. ՚ի վեցթևեան սերովբէիցն զողամ և ՚ի դատաւորէն զահի հարեալ եմ և սարսիմ յահէ նորա: Ասէ մարմինն և ես զինչ լինիմ զի յերկիր անկայ, մանրեցայ և ընկրկեցայ ՚ի գուբ՝ և լինելոց եմ կերակուր որդանց: Ասէ հոգին՝ էջ լուսայ և հանգիր մինչև ՚ի գալուստն դատաւորին քի. մի թէ յազգէ մերմէ հանգիպի ՚ի դպրութիւն կամ ՚ի քահանայութիւն կամ ՚ի դործս արդարութեան որ յիշեն զմեզ ՚ի ձեռն եկեղեցոյ՝ կամ ՚ի պատարագ կամ յողորմութիւն. միթէ ողորմի ամ և թողութիւն շնորհեսցէ յանցանաց մերոց:

«Душа судится съ тѣломъ, говоря: «Что ты сдѣлало, о тѣло? Ты сдѣлало меня пищею вѣчнаго огня, ты себя мнило вѣчнымъ въ мірѣ и [думало, что] не умрешь». Тѣло обращается къ душѣ со словами: «Не превозносись такъ и не вини меня, ибо ты раньше мыслию и словомъ ревностно домогалась всякаго зла, а я [потомъ] совершало дѣломъ, и когда я пылало страстью, ты не лила воды и не тушила во мнѣ огня». Душа говоритъ: «Я только желала, а ты творило злыя дѣла, объѣдаясь, напиваясь, прелюбодѣйствуя, блудя, пресыщаясь, воруя и убивая, и ты не вспомнило страшнаго и безпристрастнаго Божьяго суда». Тѣло въ отвѣтъ говоритъ: «Почему ты обвиняешь меня? я было для тебя храмомъ и жилищемъ, [я было въ твоей власти], какъ труба въ рукахъ артиста или какъ узда лошади [въ рукахъ ѣздока], ибо, куда [ѣздохъ] захочетъ, туда направитъ [лошадь]». Душа говоритъ: «Я тобою отличалась во всякихъ грѣхахъ и злодѣяніяхъ». Тѣло говоритъ: «Ну, не хвастайся, ибо [если] сладострастіе — [дѣло] тѣла, равно прелюбодѣйство и убійство, то зависть, кичли-

вость, тщеславіе и гордость — [отъ] души». Душа говоритъ: «Если такъ, то горе намъ грѣшнымъ и жалкимъ: значитъ, какъ вмѣстѣ творили мы зло, такъ вмѣстѣ и будемъ мучиться въ неугасимомъ огнѣ, ибо было у насъ мѣсто сѣять, и не посѣяли мы добраго сѣмени, и были у насъ дни дѣлать добро, и не сдѣлали. Такъ горе намъ, ибо мы лишились блаженной жизни. Мы видѣли, какъ другіе дѣлали добро и смѣялись и не знали, что вотъ что предстоитъ намъ. Священники зывали къ намъ, и мы не слушали, и Божье слово не проникало въ наши уши; когда они говорили о гееннѣ, намъ казалось, что это сонъ. Стали мы беззаконными и не вспомнили о страшномъ безпристрастномъ судѣ Бога; праведенъ судъ Бога и нѣтъ у него лицепріятія: Онъ воздастъ каждому по дѣламъ его». Тогда душа рыдая и стеная говоритъ тѣлу: «Такъ горе мнѣ! Чтò будетъ со мною? Я въ трепетѣ и дрожу по пути моемъ вверхъ и не могу взглянуть на огненные силы, ибо влекутъ меня, нанося удары и издѣваясь». Тѣло говоритъ: «Я погибло. Чтò будетъ со мною? я было подобнымъ крѣпкой и красивой башнѣ и разрушилось: мое сердце испугалось и охвачено ужасомъ, и я сравнялось съ землею. Я ходило и стало неподвижнымъ; одаренное даромъ слова и мудрости, я оглуѣло. Растлились и исчезли блескъ и прелесть моей роскошной красоты; мое туловище разложилось; мои полные блеска красивые и свѣтлые глаза померкли; двери моего слуха сомкнулись и оглохли; языкъ отнялся [у меня] во рту; слова исчезли съ моихъ устъ». Душа говоритъ: «Чтò станетъ со мною? я въ трепетѣ отъ огневидныхъ ангеловъ; дрожу передъ шестикрылыми серафимами, поражена я ужасомъ передъ Судьею и трепещу отъ страха передъ Нимъ». Тѣло говоритъ: «А чтò станетъ со мною? я упало на земь, раздробилось и свалилось навзничъ въ яму и стану я пищею червей». Душа говоритъ: «Спустися [въ могилу], замолкни и покойся до пришествія Судьи — Христа, можетъ быть [за это время] изъ нашего рода [кто] случится чтецомъ, или священникомъ, или благотворителемъ, и онъ вспомнить о насъ въ церкви за обѣдню или творя милостыню, и, можетъ быть, Богъ смилуется и даруетъ намъ отпущеніе нашихъ грѣховъ».

Въ стихотвореніяхъ Хачатура Кечару'скаго, поэта XIII-го вѣка, находимъ мы нѣсколько строкъ¹⁾, посвященныхъ также пренію души съ тѣломъ:

Հողիս դատարանը ինի մարմնոյս²⁾
 Ի եղունկ տայ սրտիս,
 Թե էր կուտեցեր չարիս

1) Эчм. рук. № 86, ф. 2 ба — 6б стр. Дѣленіе на стихи принадлежитъ мнѣ.

2) Въ рукописи: զհողիս դատարան[ը լ]ինիմ մարմնոյս:

Յանցաւոր յոյս սուտ յաշխարհիս :
 Կամ էր կորուսեր դու զիս
 Եւ յանշէջ կրակ զրեւ զիս .
 Եսն աւր որ հաշիւ լինի,
 Դու այրիս Լանգերձ տանջեն զիս :
 Մարմնոյս պատասխան այս
 Որ ՚ի տալ մտացս և հոգոյս .
 Իզի[ս] սպասաւոր էր առնես .
 Եւդ սուտ զուր է իմ խոցերիս (խոցելոյս) .
 Ես ձի և դու ար ձիոյս .
 Ես ծառայ Էիշխան զու գերոյս .
 Կամեւլէ՛քո. դորձ՛ լինի ինձ .
 Մեղ էր ¹⁾ զնես հողածնոյս :
 Եշխարհս էր ՚ի ծով նման .
 Օջիս ՚ի վայր տարաւ Էյանդիման .
 Կենցաղս էր ալեաց նման .
 Օջիս ՚ի մէջ էստ քան զընդան :

« Душа моя вступает въ преніе съ тѣломъ. «Горе!» говоритъ она сердцу [и тѣлу]: «Почему ты умножило мои злодѣйства въ этомъ переходящемъ мірѣ? Или, почему ты погубило меня и предало неугасимому огню? Въ тотъ день, когда будетъ разсчегъ, ты сгоришь, а меня будутъ мучить безъ конца». Тѣло мое даетъ такой отвѣтъ уму и душѣ: «Почему дѣлаешь изъ меня раба? Ты напрасно клеветцешъ на меня, пораненное (тѣло). Я — конь, и ты правишь мною, конемъ; я — рабъ, и ты властвуешь надо мною, рабомъ. Повелѣваешь ты, дѣлаю — я. Почему обвиняешь ты меня, земнородное (тѣло)? Этотъ міръ былъ подобенъ морю: онъ увлекъ меня въ глубь; жизнь мірская была подобна волнамъ: она заключила меня, какъ бы въ темницу».

Я опустилъ послѣднюю строфу; въ ней говорится о раскаяніи (*փոշիման*), какъ о результатѣ жизни, которая унодоблена цвѣтку расцвѣтшему и отцвѣтшему въ одно лѣто: къ мотиву спора она не прибавляетъ ничего.

О всемогуществѣ смерти трактуетъ въ формѣ обращенія къ ней самой армянскій писатель конца XV вѣка, Іоаннъ Դулкуранскій, въ стихотвореніи, озаглавленномъ просто *Տաղ Թուղկուրանցու Տիտի Դուկուրանսկայ* ²⁾: сказавъ, какой тренеть овладѣваетъ имъ всякій разъ при одной

1) Въ рукописи: *մեղեր*.

2) Изъ Эчм. рук. № 86, 42 4а — 4b стр.

мысли о смерти, которая ему представляется «желчью горшею всякой желчи», поэтъ продолжаетъ:

Սողոմոն յիշեաց ըզքեզ և սասց. եղուկ վայ եմ ես.
 Նախատեաց զիմաստութիւն. քան զանգէտ աղբատ մեղայ ես.
 Ընմեղք ի յաշխարհս եկի և մեղօք երթամ սևերեսս :
 Սողոմոն արբայ սասց. մի ասեր թէ արբայ եմ ես.
 Ունիմ շատ դրախտ, շատ գանձ, շատ դարպաս և ոսկի 'ի ներս :
 'ի զուր խռովեալ գանձես. ոչ զիտես թէ ում ժողովես.
 Օ, աշխարհս ես 'ի զիրկս առեր, քեզ 'ի (քեզի) խոր դժոխ կու փորես :
 Ի մահ թէ դու քէն ունիս աղամայ, յորդիս կու հանես
 կամ մեղաց հարուած ես դու, 'ի մահոս պողէն ծնեալ ես :
 Մովկէս մարգարէն չասես ևի Վաւթայ իսկի չամաչես.
 Օ, Արբահամն հայր տանիս, զԽասհակ ի հողն աճրոես
 Օ, Տրդատ աթոռոյն ձգես, զԿոստանդին ի յաչք չբերես.
 Թէ կանկեղ է հազար հեծեղ և ժողովք, իսկի չի վախես :
 Թէ հազեղ է վեց զրեհ, նետ նետես ի թափն անցնես.
 Ընես զնայ, 'ի բանդ ածես, դէմ դոան քար մի դու ձգես :
 Ըրծիւ ես, յերակ թռչիս, լայնայ ձիգ զթևդ տարածես.
 Օ, Ինչ աշխարհս հզար մանուկ և թևի ծիրարս ծրարես :
 Հազար երանի նորա որ բարի գործով դտանես.
 Հեղեղ ըզնայ է տարեր, ի մեղաց մէջն զով բռնես :
 Հովանէս թուրկուրանցի (sic), զուր կասես, զայլ որ խրատես.
 Լաւթանասուն տարի լցեր 'ի մեղայ մէջն կայեր ես :

Соломонъ, вспомянувъ о тебѣ, сказалъ: «Увы, горе мнѣ!» Онъ осмѣялъ мудрость: «Я согрѣшилъ», говорить онъ, «болѣе, нежели невѣжественный бѣднякъ; безгрѣшный пришелъ я въ міръ и ухожу осрамленный, съ грѣхами».

Царь Соломонъ сказалъ: «Не говори, что ты—царь, что у тебя много садовъ, много сокровищъ, много дворцовъ съ золотомъ внутри».

«Напрасно ты копишь въ безпокойствѣ сокровища; ты не знаешь, для кого собираешь; ты обнялъ [дружески] этотъ міръ и росшь себѣ глубокой адъ».

О смерть, ненависть ли у тебя къ Адаму и ты вымещаешь ее на насъ, его сыновьяхъ; или ты бичъ за грѣхи—рождена ты отъ плода смерти? Ты не признаешь Моисея, не совѣтвшись Давида [псалмопѣвца], уволивъ отца Авраама, растираешь въ прахъ Исаака.

Трдата свергаешь съ трона, не лицепріятствуешь Константину, и, хотя бы онъ выставилъ тысячу всадниковъ и [вселенскіе] соборы, ты не убоялась бы.

Если опъ надѣлъ шесть панцырей, ты метнешь стрѣлу, пронзишь насквозь и, взявъ его, поведешь въ темницу и къ дверямъ привалишь камень.

Ты орелъ, летаешь быстро, распростираешь свои крылья широкимъ розмахомъ; какого [ни есть] въ мірѣ могучаго витязя скрутишь подъ крыло, какъ [легкую] ношу.

Тысячу [разъ] блаженъ тотъ, кого застанешь съ добрыми дѣлами; потокъ [гибельный] увлечетъ того, кого ты захватишь въ грѣхахъ.

О Іоаннъ Тулкуранскій, напрасно говоришь и наставляешь другихъ, [когда] тебѣ исполнилось семьдесятъ лѣтъ, [и ты все] пребываешь въ грѣхахъ».

Григорій Агѣмарскій, поэтъ XVI-го вѣка, любившій щеголять своими лингвистическими познаніями и писавшій стихи въ перемѣшку на трехъ языкахъ, на родномъ, персидскомъ и турецкомъ, разставанію души съ тѣломъ посвятилъ стихотвореніе, на этотъ разъ на армянскомъ языкѣ, которое въ рукописи¹⁾ озаглавлено «Прекрасный стихъ о садѣ души и тѣла».

Աճէն սողաւաւս եւ լոյս
 Պըլպուռն ասէր. եւ այգուս.
 Չեմ ելներ ես այս յայգուս.
 Յայս իմ նորայտունի այգուս :
 Քար իմ (եմ) բերեմ (եր) գետերուս.
 Փուշ եմ բերեմ (եր) սարերուս.
 Յանկ եմ շիներ այս այգուս.
 Ինչպէս ելնեմ ես յայս յայգուս.
 Յայս իմ նորայտունի այգուս.
 Տունկ եմ անկեր այս յայգուս.
 Տունկ եմ բերեմ (եր) այս այգուս.
 Դեռ չեմ կերեմ (եր) այս պտղուս.
 Այս իմ նորայտունի այգուս.
 Սէջն է ծաղկեր այս յայգոյս.
 Կարմիր ւսպիտակ վարդոյս.
 Դեռ հոտ չեմ առեր վարդոյս.
 Այս իմ նորայչէն անկուս (').
 Ինչպէս ելնում ես այս յայգուս.
 Յայս իմ նորայտունի այգոյս :
 [Ն]ընձան իմ (եմ) փորեր այգոյս.
 Կարաս եմ լցեր զինուս.

1) Эчм. № 86, 417, 12а л.: Տաղ գեղեցիկ 'ի վր' ազգոյ հոգոյ եւ մարմնոյ: Стихъ этотъ напечатанъ въ числѣ армянскихъ *перодикъ* пѣсенъ (Armen. popular Songs by the R. Leo M. Alishan, Venice 1852, pp. 18—25), но въ немъ изводѣ, безъ указанія автора и повидимому съ *исправленной* орфографіею.

Գեռ չեմ խմեր այս գինուս.
 Կասեն թէ արեկ ել յայգուս.
 Ինչպէս ելնեմ ես յայս յայգուս.
 Այս [իմ նորայտունկ այգոյս]:
 Հրեշտակն եկ խնդիրն հոգուս.
 Յահէն կապեցաւ լեզուս.
 Կասեն թէ արեկ ել յայգուս.
 Ինչպէս ելնեմ ես յայս յայգուս.
 Այս իմ նորայտունկ այգուս:
 Տանին Ի յեղեր հոգոյն.
 Դնեն զիս ի մէջ հոգոյս.
 Ծաղկունքն վերանան յայգոյս.
 Այս իմ նորայտունկ այգոյս.
 Ահայ որ ելաւ [յ էս յայգուս].

«Каждое утро на разсвѣтѣ соловей говоритъ: «Выйди изъ моего сада!» Но я не выходилъ изъ сада, новонасаженнаго мною. Я принесъ камни съ рѣкъ, я принесъ колючки съ горъ, я обнесъ оградою этотъ садъ. Какъ же выйду я изъ сада, новонасаженнаго мною? Я насадилъ деревья въ саду, я принесъ растенія сада: еще я отъ нихъ не поѣлъ плодовъ моего новонасаженнаго сада. Внутри моего сада расцвѣли алыя и бѣлыя розы: я еще не пріялъ запаха розъ моего новоотдѣланнаго сада. Какъ же покину я этотъ садъ, садъ мой новонасаженный? Я выдолбилъ давяльно для моего сада, наполнилъ чанъ мовимъ виномъ, но еще не пилъ я этого вина, и говорятъ [мнѣ]: «Ну, выйди изъ сада!» Какъ покину я этотъ садъ, садъ мой новонасаженный?» Ангелъ явился требовать мою душу, языкъ у меня отнялся отъ страха. Говорятъ [мнѣ]: «Ну, выйди изъ сада!» Какъ выйду я изъ моего новонасаженнаго сада?» Несутъ меня на край земли, кладутъ меня въ землю: въ саду исчезаютъ цвѣты — въ саду, новонасаженномъ мною, и вотъ теперь я вышелъ изъ сада».

Собственно мотивъ пренія души съ тѣломъ мы находимъ обработаннымъ у армянскаго поэта Будагогли, извѣстнаго мнѣ только по приводимому ниже Стиху о душѣ (*Տաղ վս հոգոյ ասայցել է*). Стихъ этотъ находится въ ըսի изъ шести страницъ in-12° (Аз. Муз. № 3, отличн. отъ ըսи Проповѣдей, помѣченной выше тѣмъ же номеромъ). Авторъ называетъ себя *Բուդաղողլի Գաղեխն* въ послѣдней строфѣ, въ которой кромѣ того жалуется на свою грѣховность, проситъ читателей и слушателей прочесть Огче Нашъ и помянуть его въ молитвѣ и, наконецъ, возлагаетъ свою надежду на милосердіе Бога. Въ концѣ ըսи почеркомъ (*նորգիր*) текста

приписана молитва, можетъ быть и не случайно при стихѣ о разставаніи души съ тѣломъ: Հանուն հօր և որդոյ և հոգոյն սրբոյ ամէն. և յետոյ մտուցցանել (sic) առ Իժ յաղօթս հետևեցեալս. Ողջոյն քեզ Մարիամ լի շնորհք տէր ընդ քեզ օրհնեալ ես դու ի կանայս և օհրնեալ (sic) է պտուռուղ (sic) օրուպնի (sic) քոյ Հիսուս սուրբ կուս Մարիեամ (sic) մայր աստուծոյ. բարեխօսեալ վասն մեր մեղ (sic) մեղաւորացս այժմ. «Во имя Отца и Сына и Святаго Духа. Аминь. Затѣмъ вознеси къ Богу слѣдующую молитву: «Радуйся, благодатная Марія, Господь съ Тобою, благословенна Ты въ женахъ и благословенъ плодъ чрева Твоего Иисусъ. Святая Дѣва Марія, Матерь Божія, заступи за насъ грѣшныхъ нынѣ».

Трудно сказать, воспользовался ли поэтъ для своего стиха какою либо армянскою прозаическою версіею пренія души съ тѣломъ или заимствовалъ сюжетъ непосредственно изъ иностраннаго источника. Замѣтное обиліе иностранныхъ¹⁾ словъ, упоминаніе дервиша Абдулы и именованіе Александра Искандеромъ еще не доказываетъ ничего. У армянскихъ *ашутовъ*, народныхъ пѣвцовъ, это — заурядное явленіе; кромѣ того поэтъ нашъ могъ быть изъ Турецкой Арменіи; самъ авторъ-армянинъ называетъ себя не Будагіяномъ, а Будагіогли, т. е. фамиліею въ турецкой формѣ. Стихъ однако, судя по языку, не можетъ притязать на древность, списку же его едва ли будетъ столѣтіе; списокъ кишитъ образчиками народной орфографіи, въ иныхъ случаяхъ просто таки неграмотности; затрудняется дѣло еще поврежденностью перваго листка, т. е. первыхъ двухъ страницъ. Въ виду этихъ обстоятельствъ я воспроизвожу текстъ ꙗси безъ исправленія даже описокъ, свои же догадки и толкованія я помѣщаю въ скобкахъ или въ примѣчаніяхъ къ тексту и переводу; я, конечно, далекъ отъ мысли считать всѣ свои догадки вполне удачными. Дѣленіе на стихи принадлежитъ мнѣ, но строфы помѣчены, какъ здѣсь, въ ꙗси; пробѣлы, которые я не смогъ восполнить, отмѣчены вопросительнымъ знакомъ въ прямыхъ скобкахъ:

1. Հոգին մարմնուն. „Մղբեր“ [ասաց],

„Շուր կու գան[ք] աշխարհ հետ իրաց,

Դատել եմք շատ մալխադինս²⁾).

Մեղք ու վարց կշեռն է դրած“:

2. Հոգին մարմնին ասց.

„Միարան ընչուր եմ]ք հետ իրաց (իրարց.իրերաց).

Ծունր ածեմք, աղօթք անեմք,

Թողուրթիւն խնդրեմք մեր մեղսց“:

1) Большинство словъ арабскаго происхожденія, два три — персидскаго, но всѣ они употребляются и въ турецкомъ языкѣ.

2) مال خز بنه.

3. Մաքիմի հոգ անց.

„Գեո մանուկ եմ, հետեր մանկանց
Կստեմք, ուտեմք ու խմեմք,
Մի զմի սիրով ենք սիրած“ :

4. Հոգին մ'որ անց.

„Դու արթուն կաց, դու իմաց.
Գնա մուտ եկեղեցո [օ] .
Ծուներ ածէ, դու քոյ մեղքն լաց“ :

5. Մ'որ ի հոգ ասաց.

„Աշխատե՛լ պի[տիմք] շոր ու հաց.
Կստեմք, ուտեմք ու խմեմք,
Շոր հագեմք, շուս գամք զարգարած“ :

6. Հոգ մ'ինն ասաց.

„Քեզ խրատ մի [տամ] . խելաց կաց.
Մի կեր հաց . մի հ[աց]]
Խնդրէ որ տաց ախրատաց“ :

7. Մ'որ ի հոգ անց,

„Ամարած է շի[շտապ հասած] .
Այա հետ աղիատ [մարդկաց]
Սրտով ուտեմք ալ ու հաց“ :

8. Հոգ մ'ինն անց.

„Դու անդէս ես՝ անիմաց.
Թէ ապրես 100 տարի,
Քանց առաջ մեռած ես՝ մեռած“ :

9. Մ'որ ի հոգ անց.

„Գեո թվինքն մեր չէ կատարած.
Թէ ապրեմ 100 տարի,
100 էլ խնդիրք եմ արած“ :

10. Հոգ մ'ինն անց.

„Հանտիպէ հանկարծակաց.
Ելնես տափ ու սար ¹⁾ Ընկնես.
Ազաչես դու հրեշտակաց“ :

11. Մ'ի ի հոգ անց.

„Թէ նման ես հրեշտակաց.
Պիտի իմ կամուս լինես.
Ամանած ²⁾ . ք[եղ] ինձ է տված“

1) تاب و سار քեր.

2) امانت.

[12. Հոգի ի մ'ի անց.

„Ամանաթղ սրահիր ձեռաց.
[Աւանդել] պիտիս տիրուն
Ուն նա քես (քեզ) է տված.
[Մի] սրահիր(եր) սրղնձի նման
ժանգոտած¹⁾ [ք] է դձած.
Պահիր դու ոսկու նման
[Սնամա]ծ, շորով փաթաթած“:

[13. Մար ի հոգ անց.

„Գեռ խորուրդն իմ չէ [կատարա]ծ.
Ունեմ շատ դուստր որդի,
[Ունեմ շատ] մալ խաղինայ.
Խաղինին [դուռն եմ] բացած“:

[14. Հոգ ի մար անց].

„Քան զքեզ մեծ թագաւորաց
Գուստր, որդին, մալ խաղինէն
Անտի մնացած“:

15. Մար ի հոն անց.

„Գին տված՝ փողով եմ զնայ (գնած).
Ունեմ շատ քոչք ու սահրայ²⁾.
Արծաթով, ոսկով է ծէփած“:

16. Հոն ի մոն անց.

„Դու ի իշխան ես փառաւորաց.
Գնայ՝ մէկ սահրայ շինէ.
Որ կենաս զորի յաւիտեան.
Գնայ մի կարմնեճ կապէ.
Դու մազէ կարմուճն ես անցկացած“:

17. Մին ի հոն անց.

„Շատ ապրանք ունեմ աշխատած.
Արի, իմ տխմար հոգի.
Օրին[չ] զիտես, ընչով եմ դատած“:

18. Հոգին ի մին անց.

„Սուտ աած (ասած). ողորդով ես դատած.
Ուր այ հայրն Ղարունին սպրանքն.
Չեռնէն զնայ“:

1) Вѣ рѣчи ѳանգոտած, դձած ВМ, դձած:

2) كوشك وسرای.

Ուր այ դարվիշ¹⁾ Ապրօլին,
Իւր հմար դրախտն էր շին[ա]ծ
Կամ Թարայ թագավորին,
Կոքներ Կծ էր արած :
Արի իմ տխմար մարմին,
Դեր տեսնեն[ք], աշխարհուն մնաց.
Չի մնաց՝ Աբրիհամու[ն],
Որ Սահակ մատաղ էր տված.
Չի մնաց որդուն Վալթի
Սողոմոն[ին, որ] տաճարն էր շինած.
Չի մնաց Իսկանդարին,
Որ աշխարս զաւթ²⁾ էր արած.
Սեռաւ, փոշիման³⁾ գնաց
Ի(ինչպէս) մարդն որ կոտն⁴⁾ էր ցանած.
Վու չես ավատալ ինձի.
Գնայ մօտ կարքաւորաց՝
Այ բանքերն (բանք են) օրինած.
Սի երթալ հարամ⁵⁾ ուտել
Քանի կայ հալալն⁶⁾ զրած.
Սի երթալ ընկեր զրկել
Ընկերի զրկօղն է զրկած.
Սի երթալ բապասանել
Վրկցէտ հետ⁷⁾ օտար մարդկաց.
Սի երթալ մարդու զամղել
Սեծուենա՞ծ մօտն աւանա՞ծ :

19. Վու լի (լըյին-լային⁸⁾ ես Ուղայի նման.
Կայենին, անակն անիծած.

Արի, իմ տխմար մարմին,
Վու լսէ թէ ինչ եմ ասած :

20. Սին ի հոն անց.

»Ինչ ասիր, մտնէս գնաս.

1) درويش перс.

2) ضبط.

3) پشیمان перс.

4) Место мнѣ кажется искаженнымъ; котн я понимаю въ смыслѣ котнн.

5) حرام.

6) حلال.

7) Въ рукописи հետ.

8) լ[ս]ի[ն] = لعين.

Թե՛ մէկ, թէ՛ հազար ասես,

Կու թվի. իսկի չեմ լսած ¹⁾ :

21. Գեո պիտի ուտեմք ու խմեմք,

Ինչ սպրտներ ունեն[ք] աշխատած .

Գեո պիտի սաֆալ ²⁾ քաղեմք .

Գեո կամքն իմ չէ կատարած :³⁾

22. Մին ի հոն անց .

„Լսա քեզի փոքրու՛ծ ե[մ] պահած .

Պահէլ եմ մէջ զափաս[ի]տ ³⁾

Սունուցած, չեմ թուռցոցած .

Հմիկս ճնճղիկի նման

Գու թռած, ծառին ես նստած .

Չես դալքո բնիդ վի՛ .

Լեւերած խափաստ է՛ քանդած :⁴⁾

23. Հոն ի մին անց .

„Կու թվենք, աղբէր, բաժանած .

Լսո քոյ անիուն ⁴⁾ մալտ, տեսնեմ,

Գու ինձ ինչ ես տված .

Ոչ ունեմ դայեկան ձեռիս

Խէր արած, վարձուց բաժա[նա]ծ :⁵⁾

24. Մին ի հոն անց .

„(Իբֆայ ⁵⁾) աղբէր ես կանգնաց .

Թողեր ես ինձի, կերթաս .

Կու թվե օր մի չես տեած ⁶⁾ .

Պահիկ մի մօլաթ ⁷⁾ արայ .

Համբորեմ ես քես կարօտած,

Ընչուրի հաւատամին

Քհանէն կարքն կատարած :⁶⁾

25. Հոն ի մին անց .

„Լսա քէն եմ հետ քեա՛ խոսված .

Թողեր եմ, դարտակ կերթամ

1) Ср. пословицу Գէկ սկանչես մտաւ, մէկալէն ելաւ (Ս. ճուշարտեան, Առածք Ազգայինք. Վենետիկ 1880, р. 109).

2) صفا .

3) قفس и ниже Խէր = خیر .

4) По всей вѣроятности в м. անհուն, какъ ниже դայեկան в м. դահեկան :

5) بيونا .

6) տեած = տեսած или տեսած :

7) محلات .

Անպաշար ճամփէս մոլորած .
Լըթամ էս դարի¹⁾ աշխարհ .
Երբ չունեմ էս տուն մի շինած ,
Գէմ առնում օտար դռան ,
Օ՛րնչ խնդրեմ : ու ոնչիչ²⁾ չեմ տված :“

26. Մըն ի հոն անց .

„Քո շիման եմ էս ի մեղաց .
Թաղվեր ե[մ] խոր ու զնդան .
Ըղտիարս³⁾ ձեռնէս զնայ .
Գնայ , իմ աղքատ հոգի ,
Ես թաղած ու դու մուսորած⁴⁾
Ընչուրի դադաստանին .
Այլ ան ինի որորմած :“

27. Հոգի մարմնն անց .

„Վայ ինձ , վայ մեղաւորին .
Տէրն դադաստան կանի .
Ինչ ասեմ կալած եմ , կապած .
Վայ ինձ , վայ մեղաւորին ,
Երգարին դրախտն է շինած .
Սեղ համար դժողկն է շինած .
Գժողին տանջել պիտեմք յաւիտեան“ :

1. Душа [стала говорить] тѣлу: «Братецъ, гонимся мы въ мірѣ за благами; вдоволь мы заработали имущества и сокровищъ; [помни,] грѣхъ и воздаяніе будутъ положены на вѣсы».

2. Душа сказала [далѣе] тѣлу: «Пока мы еще вмѣстѣ другъ съ другомъ, преклонимъ колѣна, сотворимъ молитвы, попросимъ прощенія нашихъ грѣховъ».

3. Тѣло сказало душѣ: «Я пока молодо, сядемъ съ молодыми, поѣдимъ и попьемъ, насладимся взаимной любовью».

4. Душа сказала тѣлу: «Бодрствуй ты и пойми! Ступай — войди въ церковь, преклони колѣна, оплакивай свои грѣхи».

5. Тѣло сказало душѣ: «Намъ надо заработать одежду и хлѣбъ, чтобы сидѣли мы, ѣли и пили, одѣвались въ платье, гуляли въ нарядѣ».

6. Душа сказала тѣлу: «Я тебѣ дамъ наставленіе — будь благора-

1) դարի = غریب .

2) որ ոչ ինչ .

3) اختیار и выше զնդան = زندان .

4) մուսորած или можетъ быть մուսորած (‘):

17. Тѣло сказало душѣ: «Я заработало много имущества! Ну, глупенькая моя душа, гдѣ тебѣ знать, на чтò я осуждено?»

18. Душа сказала тѣлу: «Говоришь ложь, — ты навѣрное осуждено. Гдѣ богатства Гаруна? ушли изъ его рукъ! Гдѣ [богатства] дервиша Абдулы, который строилъ себѣ рай? Гдѣ [богатства] царя Фары, который обоготворялъ идоловъ? — Поди, мое глупое тѣло, пу-ка посмотримъ, осталось ли [чтò отъ нихъ] въ мѣрѣ? Не осталось [ничего и отъ] Авраама, который принесть въ жертву [сына] Исаака; не осталось [ничего отъ] Давидова сына Соломона, который построилъ храмъ; не осталось [ничего отъ] Искандера, который завоевалъ мѣръ: умеръ и ушелъ въ раскаяніи, какъ чловѣкъ, который сѣялъ зерна¹⁾. Ты не повѣришь мнѣ, [такъ] ступай къ монахамъ — у нихъ изложены заповѣди Бога: не гонись за запрещеннымъ, когда имѣется законное. Не ходи обижать друга: обижающій ближняго самъ будетъ обиженъ. Не ходи злословить своего сосѣда съ чужими людьми. Не ходи притѣснять кого-либо, когда войдешь въ милость къ сильнымъ [сего міра].

19. Ты, безнадежно отверженное, — проклято подобно Иудѣ и Кавну. Ну, послушайся, мое глупое тѣло, того, чтò я сказала».

20. Тѣло сказало душѣ: «Чтò ни говори, входитъ [въ одни уши] и выходитъ [въ другія]²⁾. Скажешь ли разъ или тысячу, [все равно,] какъ бы совсѣмъ я не слыхало».

21. «Пока мы должны проѣсть и пропить имущества, кои мы заработали, пока мы должны испить чашу удовольствія; моя воля пока еще не свершилась».

22. Тѣло сказало [опять] душѣ: «Я тебя берегло сязмала — берегло я тебя и не гнало; теперь ты, улетѣвъ, подобно птичкѣ, усѣлось на дерево и не приходишь въ свое гнѣздо: твоя клѣтка покинута и разрушена».

23. Душа сказала тѣлу: «Мы, кажется, разтаемя — посмотримъ, чтò ты мнѣ дало изъ твоего несмѣтнаго богатства: не сдѣлано моею рукою добра ни на одну драхму, не роздано ничего въ награду [душѣ]».

24. Тѣло сказало душѣ: «Ты являешься невѣрнымъ другомъ, оставила ты меня и уходишь: какъ будто и одного дня ты не пробыла со мною. Повремени минуту, пока священникъ не докончитъ требу съ символомъ вѣры, расцѣлюю тебя, я тоскую по тебѣ».

1) Можетъ быть поэтъ намекаетъ на еванг. притчу о плевелахъ или на притчу (№ 13) Вардана (рѣс Кор. Вибл. въ Берл., Ms. ог. Minut. 273) о печальной судьбѣ, постигшей чловѣка, который насадилъ терновникъ и посылалъ колючку.

2) Въ текстѣ «входишь, уходишь».

25. Душа сказала тѣлу: «Я зла [на тебя], съ тобою я въ ссорѣ, покидаю тебя, пойду я съ пустыми руками, безъ провизіи, сбитая съ пути пойду я въ чужую страну, и разъ не построено у меня [тамъ] ни одного дома, пристану къ чужимъ дверямъ, [но] чего просить мнѣ, которая ничего не давала?»

26. Тѣло сказало душѣ: «Я раскаяваюсь въ грѣхахъ, погребено я въ глубокой темницѣ: воля выбора ушла изъ моихъ рукъ; ступай, моя бѣдная душа: я буду погребено, а ты до дня [страшнаго] суда будешь блуждать (мытарствовать?), но Богъ — милостивъ».

27. Душа сказала тѣлу: «Горе мнѣ, горе грѣшницѣ! Господь будетъ творить судъ: что мнѣ сказать? я плѣнена, связана. Горе мнѣ, горе грѣшницѣ! Для праведниковъ созданъ рай, для насъ созданъ адъ: мы въ аду будемъ мучиться вѣчно».

XV.

Говоря о Григоріи Агтамарскомъ, я упомянулъ объ его обыкновеніи спещрять армянскія стихотворенія цѣлыми строками и двустишіями на турецкомъ или персидскомъ языкѣ. Другое дѣло совѣмъ, когда въ армянскихъ стихотвореніяхъ встрѣчаются персидскія слова, какъ получившія уже право гражданства въ устахъ армянъ, хотя бы извѣстной только области, или какъ стереотипныя поэтическія выраженія, заимствуемыя армянскими стихотворцами безъ измѣненія: таково напр. *բ[ա]րժ*, *սնոց* отъ персидскаго *برى* и *ալմիհ*, *явный* отъ арабско-персидскаго *علانی*, въ стихотвореніи ¹⁾, заинтересовавшемъ меня также своими уменьшительными или ласкательными словами, въ родѣ *սրտիկ*, *դանիկ* и *խարիկ*:

1) Въ концѣ Эчм. рук. № 103: 123 л. in-12°. Текстъ: 10, 8X7, 2 с. — Строкъ: 20 — Пагинація: арм. буквами черезъ каждые 22 листа. — Бумага: толстая, желтоватая, навощенная. — Письмо: круглое (*սուրբեր*). — Украшенія: раскрашенные инициалы въ связи съ миниатюрами на поляхъ; заставки на заглавныхъ листахъ (4а, 48а и 79б л.). — Переплетъ: досчатый; на кожѣ фигуры тисненіемъ. — Состояніе: переплетъ расшатанъ; листы вывалились; въ началѣ недостаетъ 12 листовъ. — Имени переписчика и даты я не нашелъ. Содержание: 1. *Տաղարերբ*. Пѣсенникъ (1а — 4а л.), дефектный въ началѣ, 2. *Պատմութիւն Յովաւափու*, Исторія Іоасафа, стихотворный изводъ Аракеля Бидлискаго (4б—48б л.), 3. *Պատմութիւն սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորւի*, Исторія св. Григорія, Просвѣтителя нашего, въ стихахъ, также Аракеля (49а — 78б л.), 4. Стихотвореніе посвященное патриарху Перезу, безъ заглавія (79б — 91а л.), 5. Исторія Мархал (*Գարխալ*) и Гаспара или, по другому имѣющемуся у меня списку, Косіара, купцовъ изъ Сиса (*Ալուս*), также безъ заглавія (91а—98б): это стихотворный душеполезный разсказъ Якова изъ Арцкэ (*ԱրժԿԷ*) о томъ, какъ огнепоклонникъ Гаспаръ обратился въ христіанство и 6. Стихотворенія цѣлой плеяды армянскихъ поэтовъ: Григорія Агтамарскаго, Аствацатура хенскаго (*Հենկցի*), Мартироса хизанскаго (*Հիզանցի*), Нарекскаго (*Նարեկացի*), Костанда (*Կոստանդեա*) и пр. (98б—123 л.).

Աչէրտ արծաթ է բրփայ.
 Պաղ ջրեր ինքն ժողովին.
 Շարվեր եմ. թող ջուր խմեմ.
 Կարաւտով՝ շերթամ մեռանիմ:
 Սրտիկս երկու դուռն ունի.
 Սէկն գաղտուկ. մէկն ալանի.
 Կերթամ այն գաղտուկ դռնիկն.
 Կու կանչեմ խաբրիկ ալանի:
 Ով որ սպիտակ ծոց ունի.
 Թող ապրի շապիկ հագանի.
 Օ կոճական ՚ի վի՛յ շարէ.
 Շատ մանկան լեղի պատառի:
 Ոչ ի պրն () ներկած հագանի.
 Ոչ մանկան լեղի պատառի.
 Կերթամ կանխձեմ էն ակն.
 Որ լեղական իւրմէ կեւնի:

Любовь къ ласкательнымъ именамъ на *իկ* замѣчаемъ мы уже въ древнеармянскихъ народныхъ пѣсняхъ, которыя сохранилъ намъ въ отрывкахъ М. Хоренскій, такъ *կարմրիկ, եղեգնիկ, պատանեկիկ* (I, 12) и, нынѣ по Санагинскому списку, *տեղեկիկ* вм. *տեղի* (I, 1), равно *Սարթենիկ* (I, 1 и II, 3) и, пожалуй, *գեղեցիկ* въ стихѣ объ Арташесѣ (II, 3):

Հեծաւ արի Արտաշէս¹⁾
 ՚ի սեաւըն գեղեցիկ ևն.

XVI.

Въ заключеніе не могу не выразить сожалѣнія, что нѣкоторыя армянскія изданія, особенно старопечатныя и заграничныя, были мнѣ недоступны при составленіи настоящихъ Замятокъ; такъ напр. я только теперь получилъ возможность ознакомиться съ печатнымъ прозаическимъ текстомъ исторіи Варлаама и Иоасафа по Синаксарию, который поступилъ недавно въ Импер. Публ. Библіотеку вмѣстѣ съ десяткомъ-другимъ армянскихъ старопечатныхъ книгъ: въ печатномъ изданіи также сохранена запись переводчика Асада (гл. I). При составленіи замѣтки объ армянскомъ переводѣ исторіи Іосифа и Асанеѣы (гл. IX) я не могъ воспользоваться трудомъ о. Батиффоля, касающимся этого предмета: *Studia Patristica. Études d'ancienne littéra-*

1) Я выкинулъ изъ текста слово *արբայ*, какъ нарушающее семисложный размѣръ: оно, по всей вѣроятности, есть толкованіе историка.

ture chrétienne par P. Batiffol. I fasc. Le livre de la prière d'Aseneth. in-8° 1889. Эту книгу къ сожалѣнію не могъ я достать и теперь. Запись изъ сочиненія Григорія Татевскаго, приведенная мною въ предпоследнемъ примѣчаніи къ VI главѣ, напечатана уже у Г. Пиргамалина (*Գրատիրք Հայոց ԿԵ*, К-поль 1880, р. 27), но съ иною датою и по другой рѣс. Считаю также нужнымъ сдѣлать дополненіе къ переводу слова *տախտակ* въ Исторіи Дѣтства Іисуса (стр. 142): мною передано оно на русскій языкъ словомъ «доска»; будетъ яснѣе, если *տախտակ* въ данномъ мѣстѣ поймемъ въ смыслѣ *маленькаго տախտ*, т. е. *трона*.

Настоящій листъ былъ уже сверстанъ, когда полученъ былъ августовскій номеръ *Հանդէս Ամսօրեաց*, гдѣ въ интересныхъ этюдахъ о Псевдо-Каллисѣеновской Исторіи Александра Мак., на 229 стр., приведены стихи Хачатура Кечару'скаго, вмѣщающіе много общаго по духу и стилю со стихотворнымъ Преніемъ Души и Тѣла (см. выше стр. 162—163). Изъ той же статьи я узналъ, что нѣсколько стихотвореній Хачатура напечатаны у о. Л. Алишана въ описаніи Айрарата (Венеція, 1890); можетъ быть, въ числѣ ихъ находится также стихотвореніе, предложенное мною въ извлеченіи пзъ Эчм. рѣс № 86. Трудъ маститаго арменпета пока не вмѣстается ни въ Университетской библ., ни въ Публичной, ни въ Азіятскомъ Музеѣ.

Нѣкоторыя соображенія, отчасти указанныя ниже, побуждаютъ меня включить въ эту главу разночтенія къ Исторіи М. Хоренскаго по Санаинской рукописи, собственнику которой, преосвящ. Саргису Гаспаряну, еще разъ выражаю живѣйшую благодарность за столь любезное одолженіе.

Названная рукопись¹⁾ въ 289 л. (три листа въ концѣ и три въ началѣ пустуютъ) in-4° въ два столбца, каждый 17 × 5,8 с., строкъ 27, на пергаментѣ, круглымъ письмомъ (*բոլոր գիր*). Листы въ Исторіи Ст. Асогіка перемѣшаны по винѣ писца; кромѣ записи въ концѣ рукописи отъ писца Персеаса вмѣются отъ него же еще двѣ, одна въ серединѣ ея, другая въ концѣ Исторіи Ст. Асогіка, но онѣ въ фактическомъ отношеніи не представляютъ ничего новаго противъ первой, которая и приведена ниже. Есть приписка на 36 л. отъ 1874 г., сообщающая, что протоіерей Давидъ Шахвилянъ подарилъ эту рукопись нынѣшнему владѣльцу въ знакъ дружбы. Имѣется еще въ нѣсколькихъ мѣстахъ приписка отъ 1885 года рукою епископа Меерона Смбаत्याца Нахичеванскаго. — Содержаніе: 1. Исторія Моисея Хоренскаго, *Մովսիսի խորենացւոյ Հաղագս մերոյ սկզբանն. Ասմ* (sic) *բանիցս Սահակոյ Բաղրատունւոյ ինդրաւզ* (5а—128а л.); 2. Исторія Ст. Асогіка. [*Ստեփանոսի Տարօծեցւոյ Աստղիան Պատմութիւն Տիեզերաւ*

1) См. II главу настоящихъ Забѣтокъ.

կան] (129a — 221b լ.); 3. *Исторія Арпстакеа Ластивертекаго, Պատմութիւն րիւտաակիսի Աստիլերայ վարդապետի: Վասն անցից անյիւրց ՚ի յայլատեա ազգաց որ շուրջ մեւր են: Անց[ք] րնդ հո չոցոց* (222a — 276 a լ.) և 4. *Географія М. Хоренскаго, Մովսիսի խորենացւոյ տասցեալ է երկրաջափ յազազ աշխարհագրութեան փեղեկերայ* (277b) — 286a լ.)

Запись въ концѣ рукописи:

Փառք անհասանելի. անճատի. անեղի. անմահի. ամենակարողի. ամենազորի. և արարողի ամ էիցս յանէից՝ հօր և որդւոյ և հօգւոյն սրբոյ անճամբ և զիմօք արոհեալ. այլ իսկութեամբ անսկզբութեամբ զօրութեամբ իշխանութեամբ միաւորեալ նմա անհրժիւն և փառք յամ էիցս ամէն: Որ կարողացոյց զիս զմմերալս [յ]ամ տեսակս մեղացս զանցիշէլի և զեղիլի մեղստէր և չարագործ հերսէս սուտանուն. ծրագրել զգատմութիւն թաղաւորացն մերոց: Ազաւ չեմ զձեզ զամենեսե[ա]ն յիշելոյ և թողութիւն ինզրելոյ (sic) յանխակ [ալ անց] իշաչար տեսանեն (sic) զձեզոյն զիմք Ազարիայ քահանայն և զմայրն իմ Ուղբասալթանն: Ամէն:

«Слава Непостижимому, Несказуемому, Несотворенному, Безсмертному, Всемогущему, Всеобъемлющему, Всеспьному, Создавшему насъ всѣхъ сущихъ взъ небытія, Отцу и Сыну и Св. Духу, Раздѣльному по ипостасямъ и лпцамъ, но Единому по сущности, безначалию, силѣ и власти, Ему же благословеніе и слава отъ всѣхъ существъ. Аминь.

Онъ миѣ, законіиному во всякаго рода грѣхахъ, незаслуживающему помяновенія, жалкому грѣшнику и злодѣю, недостойно именующемуся Нерасомъ, далъ силу списать Исторію нашихъ царей. Умоляю всѣхъ васъ помянуть моихъ родителей, [отца] іерея Азарію и мать мою Угусолганъ, и просить о прощеніи [имъ] грѣховъ у Немстительнаго и Незлопамятнаго Господа. Аминь.

Գրեցաւ պատմագիրքս ի յերկիրս Աւսու ՚ի գեղոս Աւզարի(՝) ՚ի վայելլումն Սարգիս ահրեպիսիոսոսին (sic) ի նր և զերահո չակ ուխտս որ կոչի Սանահին որ է իսկիզն (sic) և մայր ամ վանարայից րնդ հոգանեալ լուսոյ մաւր սի անճամբ և հրաւրաւ ամենափրկիչ սք կաթաւ զիկէի և այլ սրբոցս որ աստ հաւարեալ կան:

Написана эта историческая книга на пользу архіепископа Саргиса въ землѣ Лори въ селѣ Огсорн въ святой преславной обители, называемой Сапанитъ, которая есть начало и мать всѣхъ монастырей, подъ сѣнью св. Собора Препрославленнаго Спасителя всѣхъ, Святой Богородицы, Матери Свѣта, и прочихъ Святыхъ нашихъ, пребывающихъ здѣсь въ сборѣ».

Въ числѣ настоятелей Санахинскаго монастыря съ именемъ Саргиса знаемъ только одно лице: это архіепископъ Саргисъ, сынъ Бэбэга, изъ рода Арѓуѓинскихъ. Въ 1633 году имъ былъ возобновленъ куполь Санахинскаго Собора, пострадавшій отъ сильнаго землетрясенія. (Description des Monastères Arméniens d'Haghat et de Sanahin, par l'archim. Jean de Crimée avec Notes et Appendice par M. Brosset, St.-Pét., 1863, p. 77). Въ Соборѣ этомъ имѣется надпись, удостовѣряющая, что архіепископъ Саргисъ, сынъ Бэбэга, въ 1652 г. возобновилъ храмы Христа Спасителя и Богоматери, церковь св. Григорія, часовню и келью для мощей (I. с., p. 66). Отъ 1652 же года сохранилась грамота, данная грузинскимъ царемъ Ростомомъ на имя этого же архіепископа (I. с., p. 87—88); могила его находится въ той же Санахинской обители, у входа церкви Спасителя, по правую сторону (I. с., p. 79). Слѣдовательно, наша рукопись, написанная для настоятеля Санахина, архіепа. Саргиса, во времени восходитъ только къ половинѣ XVII вѣка, хотя она и писана на пергаментѣ.

Я уже имѣлъ случай говорить о существенной помощи, которую оказала дѣлу сличенія рукописи съ печатнымъ текстомъ одинъ изъ братьевъ Эчміадзинскаго монастыря, Галустъ Мекергичянъ. Почти каждый вечеръ, иногда и утромъ, какъ только перерывъ занятія рукописями притчъ давалъ мнѣ свободу, нѣсколько часовъ проводилъ я въ кельѣ этого пресимпатичнаго монаха, причемъ по очереди одинъ изъ насъ читалъ рукопись, а другой отмѣчалъ разночтенія тутъ же на страницахъ печатнаго изданія; въ послѣдніе дни моего пребыванія въ Эчміадзинѣ, за отсутствіемъ вовсе у меня времени, монахъ Галустъ Мекергичянъ продолжалъ сличать рукопись съ изданіемъ одинъ, но временамъ впрочемъ пользуясь сотрудничествомъ бібліотекаря Эчміадзинскаго монастыря, о. Сахака Аматуни. Такимъ образомъ былъ сличенъ печатный текстъ Исторіи М. Хоренскаго съ рукописью еп. Саргиса, которая по мѣсту происхожденія названа мною Санахинской.

Варианты Санахинскаго списка важны главнымъ образомъ для буквы текста¹⁾; затѣмъ, хотя значительная часть разночтеній является результатомъ описка или просто ошибки, но часто и они содержатъ много поучительнаго въ отношеніи палеографіи: нѣкоторые случаи, напр. буквы *ւ* и *Մ* тамъ, гдѣ мы ожидали бы *ի* и *ու* какъ въ словахъ *Պւււււււ* и *Տէււււււ* (p. 92, 5 и 65, 9), указываютъ на то, что подлинникъ этого списка былъ писанъ пинціальнымъ

1) На основаніи главнымъ образомъ Санахинскаго списка *Գրքորի*, Монахъ (псевдонимъ) пришелъ къ весьма интереснымъ результатамъ о подновленіи переписчиками текста въ памятникахъ древнѣйшей армянской литературы; результаты эти вмѣстѣ съ другими интересными замѣтками объ исторіи Моисея Хоренскаго сгруппированы въ рядѣ статей, напечатанныхъ въ армянскомъ журналѣ «Араратъ» за 1890 и 1891 г.

письмомъ (*Երկաթագիր*), въ которомъ только и возможно смѣшеніе этихъ буквъ. Съ полнымъ недоумѣніемъ надо относиться только къ тѣмъ вариантамъ, которые могли произойти отъ невниманія писца, отъ пропуска буквъ, слога, слова и цѣлаго отрывка или невѣрнаго чтенія группы подъ титломъ, особенно *Թի, Թին, Թե, Թէ* и т. д. Впрочемъ подобныя наблюденія можетъ сдѣлать каждый, просматривая прилагаемую ниже таблицу, для должной же оцѣнки всѣхъ разночтеній, насколько она возможна въ наше время, есть лица болѣе компетентныя, которыя изученію Исторіи Моисея Хоренскаго посвятили цѣлые годы; чтобы дать поскорѣе имъ въ руки варианты Санаинскаго списка, я и порѣшилъ помѣстить ихъ въ настоящихъ Замѣткахъ. Съ рукописью случалось Тифлисское изданіе 1881 года¹⁾, которое, будучи однимъ изъ лучшихъ, въ то же время доступно для всѣхъ. Тамъ и сямъ попадались варианты, которые уже независимо отъ Санаинской рукописи отмѣчены въ Венеціанскомъ изданіи, равно въ трудѣ Каринянца (*Նաղդասու թիւն ևն. Տիփլիս 1858*); мы все же внесли ихъ въ нашу таблицу.

	I				
	ω			8,— 4. բոց	abs.
2, 9.	զակատեալ	Վատտակեալ		9, 6.	յաղագս խկզրանն յաղագս սկզբանն
2,	10. որբ	որ		9,	7. արդեբ
3,	5. զոր	զորս			
	բ				Գ
4,	3. ևն	abs.		10,	7. Աղօժբոս
4,	7. զվէպս	զվէաս		10,— 8.	Հաշուին
4,	11. թէ	abs.		10,— 6.	զուգեալ
4,	15. զոր ՚ի Պտղոմէանցն որ ՚ի Պտղոմէացն			11, 6—7.	Երկերիբ և Երեսուն
4,— 8.	զիւր աշխատութիւնն	զիւր աշխատութիւն			Ժ, Ճէ.
5,	2. զԲիւրոս	Բիւրոս		13,	8. փոխեալ ստի
	Գ			14,	1. զագրագործաց զարուն Երկրորդի
6,	3. զբանս	զբանսս			
6,—11.	ընթերցարբիցեմք	ընթերծարբեմք			Լ
6,—10—9.	և ասորեստանացի գեղացացոց	abs.		14,— 9.	և ցՆինոս
6,— 2.	բանականի	բաւականի		14,— 8.	թէ
7,	4. զբոց	զբոց		14,— 8.	Բէլ
7,— 9.	և	ի		15,	2. զսլոցն
7,— 4.	որ ՚ի սեփհական որ սեփհական ազագատութեան պայազատութիւն	տութիւն պաշազատութիւն		15, 2—3.	անարժան
7,— 2.	սո	abs.		15,	9. ցՆինոս և ցԱբամ
8,	1. սլլ	abs.		15,	13. զԱրփաբասթ
8,	2. յաղագս	յաղակս		15,— 8.	Հինգ
				16,— 7.	Քամաղ
				16,— 6.	զմես
				16,— 4.	զՆինոսս
				16,— 2—1.	զԳամեր Գամեր Գամիր Գամիր
				17,	2. զՀայկ
				18,	12. սսէ

1) По этому изданію, слѣдовательно, сдѣланы при вариантахъ ссылки на страницы и строки; послѣднія надо отсчитывать снизу, когда передъ цифрою стоитъ минусъ.

18,— 3.	Կեփաղիոն	Կեփաղիմն
19, 11.	ըստ	abs.
զ		
20, 5.	բանիցն	բանից
20,— 9.	վերագոյնդ	վերագոյն
20, 8—7.	յաղագս այսորիկ	յաղագս այստիկ
21, 7.	երես	երէց
22, 3.	երկրորդէլ	երկրորդ
22, 14.	սպանանէլ	սպանանէն
22,— 8.	սպանեալ	սպանանել
22,— 6.	նոցա	նորա
22,— 3.	յուշարկէլ	յուշարկէլ
23, 1.	սուսպիւս	զատ սապիւս
23, 2.	ճշմարտութիւն	ճշմարտութեան
23, 6.	յանդիմանութեան	յանդիմանութեան
23,— 9.	զիտափայլման	զիտափայլման
23,— 3.	Գաւ իթ, իթէպէտ	Գաւ ի իթէպէտ
23,— 2.	յորոց	որոց
24, 5—6.	ևւ ոմանք այլաբար	abs.
24, 9.	զոր	զորս
24, 10.	ի դիշկաց	դեշկաց
24,— 12.	յետ նաւ եւոյ	յետ նաւ եւոյն
24,— 4.	յարեւ ելս	յարեւս
24,— 2.	ևւ հնդհուասան	abs.
25, 10—11.	արամազնեաց	արամազնեացն
25, 11.	ցոց	ցոց
25,— 7.	իմոց	abs.
լ		
25,— 2.	սո որով	որով
26, 8—9.	շնորհեալ	շնորհել
26,— 11—10.	ժամանակացն	ժամանակաց
26,— 8—7.	յաշտարակագործութենէ	յիշտարակագործութենէ
ւ		
27, 1.	ով	որ ով
27, 3.	արբայ	արբայն
27, 4.	սպտամբեալ	սպտամբել
27, 5.	թագաւորեալ	թագաւորել
27, 6—7.	սպանեալ	սպանել
27, 7.	թագաւոր	թագաւորն
27, 7—8.	հնազանդեցուցիալ	հնազանդեցուցանել
27,— 11.	թագաւորութեան	թագաւորութի
27,— 5—4.	որչափ միտքքս եւ քաջութիւն հաստանն	որչափ միտքքս եւ քաջութիւն հաստանն
թ		
27—28.	մեծապէս, եւ հաստատեալ զթագաւորութիւն իւր	abs.
28, 5.	ունիցի	ունի

29, 5.	տերեալ	տիրել
29, 9.	յայտնի է եւ ոչ վերջինն	abs.
29, 10.	խոռն ՚ի խոռն	խոռն ի խոռն
29, 12—13.	հրամայես	հրամես
29,— 9—8.	քաջ դիտեմինդութիւն քեզ լեալ	abs.
29,— 6.	ընկալեալ	ընկեալ
29,— 5.	Արայ	Իբայ
29,— 1.	որում	որով
30, 3.	ասէ	այս
30, 3.	այսպիսի	այսպէս
30, 4.	Սկիզբն մատենին	abs.
30,— 11.	Արաս	Իրաս
30,— 5.	ի պահեստի	ի պահեստ
31, 1—2.	Սարգանսպաղաչայ	Սանդրանսպաղաչայ
31, 2.	յորում է	յորմէ
31, 7.	սկսյիցն	սկսյից
31, 10.	աշտարակաշխուսութեան	աշտարակաշխուսութեան
31, 13.	ցրէ	ցըտէ
31,— 11.	Յորոց	յորոյ
31,— 10.	յապետութեան	յապետութեանն
31,— 7.	զպատմութեան	պատմութիւն
ժ		
НѢТЬ ВАРИАТА. Չէր տարբերութիւնս ժա		
34, 2.	յորդոց	որդոց
34, 8.	ի հանդարտութեան ի հանդարտութիւն	ի հանդարտութեան
34, 9.	յերկրիս	յերկրիս
34,— 11.	Արարաղայ	Արարաղեա
34,— 10.	ի տունն	ի տանն
34,— 9.	քաջընթացիկս	քաջընթաց իսկ
34,— 5—4.	զմերձ լինելն նորա ՚ի տուն իմ	abs.
34,— 3.	Արդ	անդ
34,— 1.	յորձան	յորձանն
35, 2.	Հայկին	Հայկայ
35, 7.	քսլ	այլ
35,— 1.	հնց	հնց
36,— 8—7.	երկբանդիւնի	դանդիւնի
37, 3—4.	Ջայսպիսի անակնունելի	abs.
37,— 8.	իւրեանց	իւրոց
38, 1.	ասէ	abs.
38, 3—4.	ի տեսիլ կանանց եւ որդւոց	abs.
38, 4.	աշխարհս	աշխարհիս
38, 4.	յանուն	անուն
ժբ		
39, 9.	որդունին	որդունին
39,— 10—9.	բազմութիւն	բազմութիւն
39,— 8.	աշտափայլի	պաշտափայլի

40, 1—2. *երիտասարգուհիք* *երիտասարգուհիք*
 40, 4. *ուղղորդ* *ուղղորդ*
 40, 13. *զկալուածան* *զկալուածս*
 40,—10. *յերկրիս* *յերկրիս*
 40,— 9. *ընկին* *ընկի*
 40,—8—7. *զԱրմայիս* *Արամայիս*
 40,— 6. *Արմայիս* *Արամայիս*
 40,— 3. *յանուն* *անուն*
 41, 6. *դեղջկաց* *դեղկաց*
 41,—11. *լեռնորինն* *'ի լեռան ուրինն*
 42,— 6. *զաշխարհն* *աշխարհն*
 42,— 1. *սիսականդ* *սիսական*
 43, 2. *թէ* *abs.*
 43, 6. *որ յետոյ* *որոյ*
 43,—12—11. *վարաժնունի* *վարաժնունի*
 43,— 9. *ևս* *abs.*
 43,—9—8. *իւրուժ* *իւրոյ*
 43,—8. *ընակել* *ընակել*
 44, 5—6. *պատմութեան* *abs.*
 44, 6—7. *թէ զիւրդ* *զիթէ արդ*
 44, 8—9. *և կամ թողցուք* *abs.*

ժդ

44, 11. *արևելևայս* *արևելևացս*
 44, 11—12. *յաղթութեան* *յաղթութեան*
 44, 12. *մահուան* *մահուանն*
 44,— 5. *հայկանն* *հայկանն*
 44,— 2. *զմեռանելն* *զմեռանելն*
 45, 8. *նորասոր և հարուստք* *abs.*
 45, 11—12. *առաջնորդէր* *առաջնորդէ*
 45,—11. *հինիւ* *հինու*
 46, 4. *թագաւորեալ* *թագաւորեաց*
 46, 5. *իւրոյ* *իւրոց*
 46, 11. *թագաւորութեան* *թագաւորութեան*
 46, 12. *զչարութիւնն* *զչարութիւն*
 46, 13—14. *անկասկածարար ունել* *զանկասկածարար ունելով*

ժդ

46,— 4. *Պայսպայն Քաղաքի* *Պայսպն Քաղին*
 47, 1. *որ* *abs.*
 47, 2. *կոխն* *կոռին*
 47, 9—10. *վառելովք հետեակօք* *abs.*
 47, 10—11. *հեծելազօրու* *հեծելազօրք*
 47,—12. *Սմա* *Սա*
 47,—6—5. *ժամանակս* *ժամանակ*
 47,— 4. *'ի ծառայութեան հարկի* *ի ծառայութիւն հարկին*
 48, 1. *չարժեալ* *չարժիլ*
 48, 3. *հազար հեծելովք* *հեծելով*
 48, 4. *կասպադովկացոց* *կասպկովկացոց*
 48, 5. *քանդի* *քան*

48, 8. *տանէն* *տան էին*
 48, 11. *պատահէ* *պատահէ*
 48, 13. *երկուց* *երկուց*
 48, 13. *զՊոնոն* *զՊոնուն*
 48,— 6. *զլեզուս* *լեզուս*
 48,— 4. *Պոսոն* *Պոսոն*
 48,— 2. *Մշակ* *Մշակա*
 49, 11. *'ի յունական* *յունական*
 49,—11. *զաշխարհս* *աշխարհիս*
 49,—4—3. *թագաւորութեանն է* *թագաւորութեանն*

50, 1. *զաշխարհաց'ի բազաշխարհաց'ի բացիայ* *զաշխարհաց'ի բացիայ*
 50, 4—5. *ինչ նոցա և ոչ բարգաւաճանք* *abs.*
 50,—10—9. *և լաւութեան* *abs.*

ժե

51, 2. *'ի Շամիրամայ* *ի Շամիրամէ*
 51. 4. *հայրենացն* *հայրենացն*
 51, 8. *զգեղեցկութենէ* *ի գեղեցկութենէ*
 51, 9. *ինչ* *abs.*
 51, 11. *'ի Արիտէ* *ի Արիտէն*
 51, 12. *պատուելով* *պատմելով*
 51,— 8. *կնութեան* *զկնութիւն*
 51,— 5. *պարկուօք* *պատարագօք*
 52,—13. *թէ դէպ* *թէ պէտ*
 52,— 5. *'ի վերնատանն* *'ի վր' տանն*
 53, 6. *զարգարեալ* *զարգարեաց*
 53,— 7. *սոսպէս* *այնպէս*

ժդ

54, 2. *զամբարտակ գետոյն* *զամպտակ գետոյն*
 54,— 8. *ամառնային* *ամառնային*
 54,—7—6. *անցուցանեմք* *անցուցանիցեմք*
 54,— 5. *տածիցեմք* *տածիցեմք*
 55, 1—2. *'ի հիւսիսայ* *հիւսիսայ*
 55, 3—4. *անչիզ* *անչիզ*
 55,—13. *բլբլոյն* *բլբլին*
 55,— 5. *կատարեալք* *կատարեալ*
 56, 7. *ամբարտակի* *ամպարտակ*
 56, 7. *այժմ* *այլ*
 56, 9. *զաղթականս* *զողթականս*
 56, 9. *ամբանան* *ամբանան*
 56,— 4. *ճարտարացն* *ճարտարացն*
 56,— 3. *պահեալ* *պահեալ*
 57,—11. *կողմունս* *կողմանս*
 57,— 5. *ընակեցուցանէ* *ընակեցուցանէր*
 58, 3. *զբութեանն* *զբութեան*
 58, 9. *անձաւին* *անձաւին*
 58,— 1. *որ* *abs.*

ժէ

59, 1. *աղագաւ* *աղգաւ*

- 59, 3. ՚ի Ջրագաշտե Ջրագաշտին
 59, 5. յամանայինն յամանայինս
 59, 6—7. ամարատանի ամարատան
 59, 12. յանդիմանեալ յանդիմանեալ

В рукописи отсутствуют значительный отрывок, начиная с 13 строки 59 страницы, именно со слова պոռկական и кончая словом զճշմարտութիւն на 62 страницѣ (10—11 строка), т. е. большая часть 17 главы, вся 18 глава и часть 19.

- 62,— 7. մահուանն մահուան
 62,—7—6. Ջամասայ Ջարմասիայ
 63, 2. եւ ընդ քաղէկացոցն
 63, 5. Արիսս Արիսս
 63, 7. Համիրամայ Համիրա
 63, 12. Գաղէոս Գաղէոս
 64, 4. Քաննիդաս Քանիդաս
 64,— 3. Բելորոսի Բելորոսի
 64,—3—2. ամրոխ ամրոխ
 65, 7. Հրանտ Հրանտ
 65, 9. Տեւամոս Տեւամոս
 65,— 7. Պրիամու Պրիամու
 65,— 6. Եթովպացի Եթովպայի

ի, т. е. двадцатая глава въ ѱси обозначена двадцать первою — іа.

- 66,—12. Նուարայ Նուարայ
 67, 2. Ըստ ընդ
 67, 8. Այս Անուշան բուական ժամանակս abs.

իա = իր

- 67,— 7. Սկայորոցն Սկայորոցն
 67,—7—6. Թագաւորէ Թագաւորի
 67,— 6. Վարբակայ Վարբակայ
 67,— 5. Սարգանապալայ Սարգանապալայ
 68, 1. Սարգանապալու Սարգանապալու
 68, 8. Թագաւորութեան Թագաւորութիւն
 68, 14. Իմաստնոցն Իմաստնոցն
 68,— 6. Թուլամոտութիւն Թուլամոտութիւն
 68,—3—2. աշխարհակալու աշխարհակալութիւն Թիւն
 69, 5—6. զԹագաւորութիւն զԹագաւորութիւն ՚ի ՚ի Սարգանապալայ Սարգանապալայ
 69, 8—9. զԹագաւորութիւն զԹագաւորութիւն
 69,— 7. զնախնեացն նախնեացն

իր = իդ

- 70, 2. առնլով առնլով
 70, 9. Իմ abs.
 70, 10. Իրախճանեալ Իրախճանալ (sic)
 70,—10. Թագաւորութեամբն Թագաւորութեան
 70,— 9. պահաւոր պահաւոր
 70,— 4. Հրաման տուր Հրամանտուր
 70,— 3. Թագաւորութեանն Թագաւորուն

- 70,— 2. դուր զու
 71, 3. ՚ի Վարբակայ Վարբակայ
 71, 5—6. Սկայորոցն Սկայորոցն
 71,— 5. Բոցակնադոցն Բոցակոցն
 72, 5. Թէ abs.
 72,— 8. զի եւ ոչ մի շատիք զի ոչ մի շատիւ

իդ = իդ

- 73, 1. Թէ Եթէ
 73, 3. սերեալք սերեալք
 73, 10. ՚ի մոռացումն մոռացումն
 73,— 3. ՚ի սմանէ սմանէ
 74, 3. Արգամիզանն Արգամիզան
 74, 6. այս էր պատճառն պատճառն էր այս
 74, 7. ասէ նոյն պատմանն նոյն պատմանք ասէ զիր
 74, 8. ուսմանէ ՚ի Հայրուրեանէ Հայրակայ կակայ

իդ = իե

- 74, 11. որ abs.
 74,— 8. զԻնանութիւն զԻնանութիւն
 74,— 6—5. զասհման մերոյ զասհման մերոյ ընա ընակութեանս կու՛թիւնս
 74,— 5—4. մեր հասուցանէ հասուցանէր
 74,— 4. ընակութեանց ընակութեան
 74,— 3. որ որոց
 74,— 2. յնտոցս զկնեացս
 75, 2. արութեան արութիւն
 75, 3. զուարճացի զուարճանայցի
 75, 4. այսպիսի այր լինել այսպէս լինել այր
 75, 7. հարկապահանջս իսպախեալ եւ հարկակացոյց իսպախեալ պահանջս կացոյց
 75, 9. զուրոց զուրոց
 75,— 10. ՚ի սուսեր ՚ի սուսեր
 75,— 9—8. Երկաթոյ պարտեակութիւն պարտեակութեալ ճածկեալք ճաշկեցեալք
 75,— 8. ՚ի մի վայր մի վայր
 75,— 5. արտահալածեալ արտահալածեալ
 75,— 3. ամենեցուն ամենայն
 75,— 2. որ այլ այսպիսիք որոց զայսպիսիք
 76, 1. հերաց հրց
 76, 2—3. Թիկնաւտն Թիկնաւտն ()
 76, 4. Իրախճանութիւնս Իրախճանութիւնս
 76, 7. մարմնոյն մարմնոյ
 76, 9. յայս յայսոսիկ
 76, 10. Իցէ Իցես
 76, 11. Էին Էի
 76, 13. Կնեցալ զկնեցալ
 76,— 12. զնուասուն զնուասուն
 76,— 11. հասարակաց հասարակ
 76,— 10. տարածել զգնեստ տարածանել զգնեստ
 76,— 9—8. զաշնաւոր եղեալ զաշնաւոր որ ՚ի Մահապահայ, որ բաց էր Եթահայ ՚ի Մարաց էր Էղեալ

- 76,—7-6. կնուժեանն, ըղձիւք կնուժիւն ինդրելով ինդրելով ըղձիւք
- 76,—5-4. Հաստատուն առ հաստատագոյն հա- Տիգրան ունել ստատուել
- 76,— 1. գիպուածն գիպուած

իե = իզ

- 77, 4. մտերմութեանն մտերմութեան
- 77, 6—7. յնչդահակայ յիշա- 'ի նմանն յիշատա- տակաւս կաւքս
- 77, 8. զհարցուածս զհարցմունս
- 77, 9. Որպիտի զինչպիտի
- 77, 11. հայկազինն հայկազինն
- 77,— 7. այսու իկ այսու իկ ասէ

իզ = իէ

- 77,— 4. իւր abs.
- 77,— 4. երազով երազու
- 78, 2. 'ի տեսլենն 'ի տեսլեանն
- 78, 4. ոչ abs.
- 78, 7. ժամն ունելով ժամ՝ առնելով
- 78, 11. ժամն ժամն ժամանակս
- 78,—10. ասէ, այսօր abs.
- 78,— 10. այսօր abs.
- 78,— 9. անծանօթու՞մ անծանօթումն
- 78,— 8. բարձրութեամբ բարձրութիւն
- 78,— 7-6. թուէր պատեալ էր պատ թուեալ
- 78,— 5. քնձ յերկարացոյն իմ յերկարացոյնս
- 78,— 4. երկնացոյն երկայնացոյնս
- 78,— 3. 'ի ծայրի 'ի ծայր
- 78,— 1. ցաւով ցաւոց
- 79, 1. յերկարացոյն 'ի յերկարացոյնսն
- 79, 1. յայսպիտի յայնպիտի
- 79, 2. կինն յանկարծ յանկարծ կինն
- 79, 4. զերանն զերանս
- 79, 7. զվիշապն զվիշապ
- 79, 8. տւրութեանս տւրութեանն
- 79, 9. այսպիսեաց խառն խառնից այսպիսեաց երազոց երազոց
- 79, 12—13. գեղեցիկ եւ բազ- գեղեցիկաւք բազմա- մադոյն շատրու- գոյնիւք զարդարեալ անօք զարդարեալ շատրուանօք
- 79, 13. զմեզ մեր
- 79, 14. կացեալ կացեալս
- 79, 15. զնոսա պատուեալ պատուեալ զնոսա
- 79,— 9—8. կայք, արծուան- այր արծուոյ իմն ար- ման սըացեալ գարբեւ սըացման թեւ թեւօք տեսի ովք տեսի յարձա- յարձակեալ, որ կեալ որ մտահա- մատ հասեալ սեալ
- 79,— 6—5. զայնպիտի եղեալ զայնպիտիս զեղեալ յարձակումն ըն- ընկալայ զյարնա- կալայ կումն (sic)
- 79,— 4. առնելով գիւ զազանն առնէր գիւ ցազանին
- 80,— 1. զինուք զինու

- 80, 3. զինչ ինչ
- 80, 3—4. խօսից երկարու- խօսիցս երկարու- թիւնն թեանն
- 80, 5. սաստիկ վտանդի սաստկութեան յայ եղեալ սպիտոյ եղեալ տապնապէս
- 80, 6. այսու հեան ոչ ոչ այսու հեան
- 80, 7. ինչ նշանակէ ինչ զայսպիտիս նշա- նակէ
- 80, 8. 'ի հայկազնեանն 'ի հայկազնուոյն
- 80, 9. հասանելոց է մեզ մեզ հասանելոց է
- 80, 11. յօգուտ օգուտ
- 80, 12. զինքն ինքն
- 80, 15. մտածութիւն մտածութեան
- 80, 16. պատուէ զնոսա զնոսա պատուէ

իէ = իւ

- 80,— 4. իւր որ ինչ որ ինչ իւր
- 80,— 4. եւ 'ի նոյն եւ նոյն
- 81, 1. օդտակար օդտակարագոյն
- 81, 3. բերէ բարէ
- 81, 7. առ մեզ մեզ
- 81, 8. կիթէ եւ
- 81, 9. այժմ՝ այնժ՝
- 81, 12. այսպիտի այսպիտիկս
- 81, 14—15. մարթացուցանեն մարթեցուցանեն
- 81,— 10. խոստմամբ խոստմամբք
- 81,— 9. սրով խող խողէլ սրով
- 81,— 9—8. դեղոց հնարիւք հնարիւք դեղոց
- 81,— 7. եւ այսպէս այսպէս
- 81,— 6. զանօր զանօր

իւ = իթ

- 82, 1. յօժարու թիւն հաւանութիւն
- 82, 6. եւ այս եւ այնօցիկ
- 82, 7— 8. ոչ 'ի վերայ հա- ոչ համարձակին 'ի վի- մարձակին խոտ- րոց խոտօթութիւնք, վու թիւնք, եւ իսկ
- 82, 8—9. դտեալ դտեալ էինի
- 82, 9. համաձեւալ էինին abs.
- 82, 10. զայսպիտի այսպիտի
- 82, 10—11. 'ի բարեկամու- 'ի բարեկամութեանն թեանն
- 82,— 11—10. որ է 'ի մէջ 'ի մէջի մերու՞մ մեր
- 82,— 10. երկօրեանս երկօրեանքս
- 82,— 8. եւ այս լինի եւ այն էլինի
- 82,— 8—7. զօրերոզն զօրերոզ
- 82,— 6—5. համարեցի դմա, դմա համարեցի թա- զի թապուհեաց դա հի թապուհեաց թապուհի էլինէլ էլինէլ
- 83, 1—2. ոչ եւս եւ չեւ եւս
- 83, 3. սրպէս օրէն է իր օրինասք
- 83, 4. Ձօր Սա
- 83, 5. այլ այլ եւ

83, 6. առաջին կարգէ առաջին իւրոց կա-
կանանց իւրոց նանց կարգէ
83, 7. հինու հանանէ
իթ = Լ
83, 9. եթէ թէ
83, 10. յորում յորում է
83, 11. թէ abs.
83, 12. 'ի տիկնու թիւն ի կնու թիւն
83,—10. իւրում նորա
83,—9—8. ամենեկուն հնա- հրամայէր ամենեկուն
զանդ լինել հրա- հնազանդ լինել
մայր է
83,—8—7. Եւ յորինեալ զայս
այսպէս abs.
83,—7—6. մեղմով մատու նմա մեղմով պատ-
ցանեւ նմա պատ- րանա մատուցանել
րանա
83,— 6. եթէ abs.
83,— 3. Լինիցի այն Լինի այս
83,—3—2. նախ ինձ մեռա- մեռանել ինձ նախ եւ
նել առաջին
83,— 2. եւ ապա Լինել եւ Չարու հի Լինել
զՉարու հի
83,— 1. զատու ածու հեաց զատու ածու հեաց
84, 1. այժմ զմի յայտցանէ մի յանցանէ.
84, 4. իմանալով իմանալ
84, 7. եւ abs.
84, 8—9. խորհեցի մարա- խորհիցի մարագա-
պարտացոյցն րացոյցն
84, 9. խորդիտոյ խորդաւուոյ
84, 10—11. պատասխանի աւ- պատասխանիս սոնն.
նի սիրդ րանս րանս սիրելիս
84, 12. գնեցու թիւնն գնեցու թիւնն
84, 13. 'ի զործն 'ի զործն
84,—12—11. 'ի միարնու- ի տեսու թիւն միարա-
թիւն տեսու- նու թիւնն ի տեղ
թիւնն, 'ի տեղի
84,—8—7. կատարել ոչ է կա- եթէ եւ ոչ
րողութիւն, եթէ
ոչ է
84,—7. Լինիցին երկարանչի րոց երեւ-
իցին
84,— 6. զառարկւոյ զառարկեցւոյ
84,— 4. ծածկէր ծածկէ
84,— 2. շարութեանն շարութեան
85, 3. Եւ ժողովէ լճ. ժողովէ այնու հե-
տեւ
85, 4. եւ որչափ որչափ է
85, 5. աշխարհին abs.
85, 5—6. Հայոց մեծայց եւ ի Հայոց մեծայց
փոքունց
85, 6—7. ամենայն զորու- զորու թեամբ ի րովք
թեամբ ի րով գեղջեմութն
գեղջեմութն

85, 8. հասանէ այնուհե- այնուհետեւ հարկառ-
տեւ
85, 10—11. մինչեւ ցամիսս յամիսս
85, 12—13. Տեղբան յաշազս յաշազս քեռն իւրոյ
քեռն իւրոյ սի- սիրելւոյ Տեղբան.
րելուոյ Եւ այսպէս զի այսպէս իմն
85,—12. զի ապրելոյ իւր զի ոչ լ միայն
ապրել
85,—11. ի պատահման այսորիկ Պատահէ եւ այս
85,—9—8. զիմ եւ զնիզա- իմ եւ զնիզակաւ որ
կաւորն
85,—8—7. համեմատն համեմատ
85,— 7. աւարտեալ հասակի հասակի աւարտեալ
85,— 5. ոչ զոր իւր ունեւրով ոչ ունեւրով իւր զպոյ
զպոյ
85,—4—3. պատերազմին մարտին
85,— 3. որպէս զնուր հեր- որինակ իմն իւր զչուր
ձեալ հեղեալ
86, 1—2. մասն թորիցն մասին գորոցն
86, 2. հանդերձ զինուան հանդերձ զինուան
86, 4—5. թիկունս 'ի մի- միմեանց թիկունս
մեանց դարձուցա- դարձուցանեն
նելին
86, 5. քարշէր քարշեալ
86, 8. 'ի բարեբախտու- ի բարեխաւսու թիւն
թիւն
86, 8—9. յաճախել փառս փառս յաճախել
Լ = Լա
86, 11. Էր աղագաւ յշար- յու զարկեաց
կեաց
86, 11—12. Տեղբանու հի զՏեղբանու հի
86, 12. եւ եւ յորում
86, 13. առաջին կնոջն առաջինոյ կնոջն
86, 13. բնակութեան բնակութի
86,—10. այսպիսի այսպիսոյ
86,—10—9. կատարման կատարելութեան
86,—9—8. թաղաւորպէս զբոյր իւր Տեղբանու-
հի թաղաւորպէս
նու հի մեծ ամբու- մեծաւ ամբոխի
խի
86,— 7. Տեղբան որ է ի Հայս Տեղբան եւ է
86,— 6. զգաւատն զգաւատս
86,— 2. զարմն զարմն
86,— 1. կինն կինն անու անեալ
87, 2. այլ բազու մ'զերեք բազում թեամբ զերե-
ացն
87, 3. որչափ թէ որչափ
87, 3—4. բնակեցուցանել abs.
87, 4. ուսոց ուսոյ
87, 4—5. 'ի սահմանս ցտահմանս
87, 5. Տամբաս Բամբաս
87, 6. որ այլբ որ այլ
87, 9—10. գիտեցուցանիս իսկ գիտեցուցանիս եւ
'ի մեւս

- 87, 10—11. որոյ գլուխն որոց գլուխ
- 87, 11—12. ցնոյն ինքն ցոյցն իսկ ամուրն
ամուրն 'Կսխ- 'Կսխճաւանու
ճաւանոյ
- 87, 12. կինն զկինն
- 88,—10—9. Պղորմեանց Ողորմեանց
- 87,— 9. զբնակութիւն զբնակութիւնս
- 87,— 7. ցՔիմիւսոն իսկ քցիմիւսոն իոս
պաշտօնեայս պաշտօնեանս
- 87,— 3. պահեցին պահեցին ինն
- 87,— 2. դինաւեա դինեւեա
- 87,— 1. յորս շարին բանք
երգոցն abs.
- 88, 2. կուչեւ զ անուանելով
- 88, 4. դործեւ զործեալ
- 88, 5. նմին իմն
- 88, 5—6. վիշապաց վիշապայ
- 88, 6. Այլ և Արտաւազդայ abs.
- 88, 7. տեղի տեղեկիկ
- 88, 12. խաւարտ և զտից խաւարտն և տից
- 88,—10. առաւել առաւել արդեօր
- 87,—8—7. որք են յազասն որ են յազաս 'ի վերն
'ի վեր 'ի Մասխ 'ի Մասին

ԼՄ = ԼԲ

- 88,—5—4. որոչեալ որոչեալք
- 88,— 3. պատմել պատմեալ զարդարեւ
- 88,— 2. դործք դործ
- 88,— 1. իմոց իմոց
- 89, 2. եղիցի եկեղեցի
- 89, 5. ազգք abs.
- 89, 10—11. Կուչոյ ոմն Կատարուն
- 89, 12. Տիգրանք Տիգրան
- 89, 12. միայնակ միակ ասի
- 89, 13. զտուն նորա զտունն
- 89,—10. զիշխանութիւնն յինքն զիշխանութիւնն
Մարաց և Պարսից Մարաց և Պարսից
յինքն
- 89,— 5. զկարմրիկ և զկարմր
- 89,— 5. փող ծուխ փող փուխ
- 89,—4—3. և 'ի բոցոյն պա- և ընդ բոցոյն վազէր
տանեկեկ վազէր: պատանեկեկ, ան
նա հուր հեր հուր հերս
- 89,— 1. Ջայս և զայս
- 90, 1. ակննջօք մերովք մերովք ակննջօք
- 90, 2—3. յերգն կուռեւ նմա յերգին կուռեալ նմա
և յաղթեւ, և և յաղթեալ և
կարի կար
- 90, 5. աստուածացեալ աստուածացուցեալ
- 90, 5. յաշխարհին Վրաց Վրաց յաշխարհին
- 90, 6. հասակի հասակին
- 90, 7. Վահնուսիք Վահնուիք
- 90, 10. զարեհնաւանիցն Ջարեհնաւանից որ
որ կարդան ազգք: կարեհնաւ

- 90, 11. առաջին սորա սորա առաջին Արմոդ
Արմոդ
- 90, 12. սա և սա
- 90,—4—3. վանն այսորիկ վանն այսոցիկ
- 90,— 2. Վազարշակ զվազարշակ
- ԼԲ = ԼԳ
- 91, 2. լինել լինելով
- 91, 5. հասանն հասանել
- 91, 6—7. արագբանութիւն արագբանութեամբ
- 91, 8. բանք բան
- 91, 11. առ ժամայն abs.
- 91, 11—12. և այսոցիկ 'ի
միասին պատահել abs.
- 91,— 6. այսու մեզ այսպիսի ումէ զայսպիսի
- 91,—4—3. արտաբոյ այսպի- արտաբոյ այսպիւնոյ
սի իմն տեսանեմք աստուածայնոյ տե-
սահմանի, զի ասեմք սահմանի
արդար զի արդարն
- 91,— 2. ասացեալքն ասացեալք
- 92, 1. հաճելիք: հաճելի
- 92, 2. 'ի բո բո
- 92, 3. մակեղոնացոյն մակեղոնացոցն
- 92, 3. իղիականին իղիականին
- 92, 6. մեզ abs.
- 92, 6. պատկանաւոր պատկանաւ
- 92, 8. և մերոյս զմերոյս
- 92, 9. դք որք
- 92, 9—10. այսպիսեաց ճա- առաջինք այսպիսեաց
որից առաջինք ճառից
- 92, 10. եթէ ոչ որք 'ի Հո- եթէ ոչ 'ի Հոմերոնե
մերոնե
- 92, 11—12. պատերազմին պատմին պատերազ-
պատմին
- 92,— 6. Եթովպացի եթովպացի
- 92,— 5. Պոխամու Պոխամու
- 92,— 3. յայլ յայլմէ:
- 92,— 3. 'ի բաջանք: բաջանք:

Отрывокъ «Изъ Персидскихъ Сказокъ» въ рукописи составляетъ особую, тридцать-четырепую (ԼԳ) главу.

- 93, 5. Պարսից abs.
- 93,— 4. զսուտն սուտն
- 93,— 2. և յայնմ հետե: յայնմ հետե:
- 94, 1. Հրուդենայ Հրուդենայ
- 94, 1. կապեալ զնա զնա կապեալ
- 94, 2. պղնձեք պղնձօք
- 94, 3. Գլըմուսընդ Բղըմուսընդ
- 94, 3. Այլ և այլ
- 94, 4. բարշէլն բարշէլ
- 94, 5. զարթչեւն զարթչեւն
- 94, 5—6. տանել զնա յայրս տանել յայրս ինչ և և-
ինչ լերինն ընն զնա
- 94, 8—9. ապականել ոչ ապականել
- 94, 12. յարմարանք յարմարմաս

94,— 9.	պերճ	ճերպ
94,— 7.	յինքեանս	յինքեալ
95,	9. զլսելիս	զլսելիսս
95,— 2.	ի բաժանել	բաժանել
96,	3. ջեղապէտք	պեղապէտք
96, 6—7.	Պիւռ իդայ	Պիւռեա (Պիւռ իդեայ)
96,—10.	զմուտ	մուտ
96,— 8.	Եւ այս է	Եւ է
96,— 7.	բարեբարութիւնն	բարեբարութիւն
96,— 5.	ուսանել	յուսանել
96,—5—4.	չարութիւնն	չարութիւն
97,	2. հնարի	հնար
97,	3. յորովայնի	որովայնի
97,	9. ուսոց	ուսուց
97,—12.	զուսան	զուսան
97,— 8.	բազմութեանն	բազմութեան
97,—3—2.	զցրուեալսն	զցրուեալս
97,— 2.	հասանել	հասանելն
97,— 1.	բազմութիւնն	բազմութիւն

II

ա

97,	6. առանձին	առանձինն
97,	9. զթագաւորութիւնն	ցթագաւորութիւն
97,— 3.	թագաւորեցոյց	թագաւորութեանցոյց
97,— 2.	որ	որք
97,— 1.	առնլով	առնելով
100,	1. զտերութիւնն	զտերութիւն
100,	5. զաւելորդն	աւելորդն
100,	9. որդւոյ	abs.
100,	10. Ոլումպիադայ	Ոլումպիադայ
100,	11. զտէրութիւնն	զտէրութիւն
100,—12.	զյրովից	յրովից
100,— 8.	զթագաւորութիւնն	զթագաւորութիւն
100,— 7.	անուանեցելոյն	անուանելոյն Սատեր Սատեր
100,— 6.	Ջսա	զայս

բ

101,	9. Առաւատին, յերկ-	Առաւատին յերկիրն րին
101,—12.	իշխանութիւնն	իշխանութիւն
101,—10.	սպանիացոցն	սպանացոցն
101,—6—7.	զթագաւորութիւնն	զթագաւորութիւն
101,— 1.	Արշակ	Արշական
102,	6. Սիրիպիւղէսն	Սարիպիւղէսն ()
102,	7. սիդիացւոյ	սիացւոց
102,— 8.	կոչեալ	կոչի (sic)

դ

103,	7. որ	որք
103,— 4.	հայերէն	հայրենն
103,— 4.	կողմեակալ	կողմակալ
104, 1—2.	յաղթութեանն	յաղթութիւնն

104,	4. Վաղարշակայ	Վաղարշակ զբաջ
		զբաջս
104,	5. ՚ի կարգ	abs.
104,	8. ունելոյ	ունել
104,	11. արս	այր
104,—10—9.	Գուշարայ	Գուշարայ
104,— 8.	զկէս մասն	զմասն
104,— 5.	ասի	առ ասին
104,— 3.	զիտէին	զիտէի
105,	3. պետութիւնն	պետութիւն
		զմիաբանութիւն
105,	9. Կողոնիայ	Կողմանիայ
		և
105,	13. Մորփիւղիկեայ	որ ՚ի փիւղիկեայ
105,— 8.	պատերազմ	abs.
105,— 7.	յարգարէ	արգարէ
105,— 6.	Մորփիւղիկեան	Մորփիւղիկեան
105,— 5.	կողման	կողանս
105,— 5.	հասանել	հաստատել
105,— 3.	երկար	եկար
106,	1. արկանէր	անկանէր
106,	2. բաջս	բաջք
106,	13. ոռոգանէին	որոգանէին

զ

106,— 2.	Մաթաբայ	Մաթաք
106,— 2.	և զեղերացիս	abs.
107,	7. տափարական	տարփական
107,	9. զնեմութիւնն	զնեմութիւն
107,	10. Այլ	Այլ ևւ
107,	11. սիրելի	սիրելոյ
107,—12—11.	պահելոյ	պահելով
107,—5—4.	զմարդագաւորութիւն	զմարդագաւորութիւն

108,	3. բազմութիւնն	բազմութիւն
108,	5. Բասեան	Բասեն
108,	7. Բուղարայ	Բուղարայ
108,	11. հիւսիսոյ	հիւսիսի

է

108,— 5.	թագաւորութեանն	թագաւորութեան
108,— 5.	թէ	abs.
108,— 3.	կնեցազավարն	կնեցազավարելով
109,	6. այսոցնիկ	այսոց
109,	11. ձեռնտուութեան	ձեռն տուութեան
109,	12. միամտութեանն	միամտութեամբ ևւ ևւ բաջնութեանն բաջնութեան
109,— 8.	ի տան	ի տուն
[109,— 7.	զդեցուցանողս	զուցանողս ()]
110,	1. որսոց	որսոյ
110,	4. զԳաբաշ	զԳաբա
110,	5. զԱրէլ սպասարար	Արէլ սպասարար
110,	8. զիտմ	զիտ
110,	10. բաջարանս	բաջարունս

110,—11.	զըմպելին	զըմպելին
110,—10.	անունն	անուան
110,— 8.	անուանն	անուան
110,— 3.	զսպանդունիսդ	զսպանդանիսդ
111, 1.	զձիւնականդ	ձիւականդ
111, 7.	ընդ ժամանակս	ընդ ժամանակս ժա- ժամանակս
111, 9—10.	Թաղաւորու Թեանն	Թաղաւորու Թեան
111,— 9.	զազգն	ազգն

Ը

Заглавие восьмой главы имѣется и въ рукописи, но безъ всякой цифры, указывающей главу: цифру же восемь (ը) рукопись ставитъ надъ девятой главой печатнаго изданія.

112, 4—5.	Երկրորդ Թաղաւ- որու Թեանն Ընէր	Է զաւակէ Աշխա- հակայ՝ Մարաց Եղևըյ Թաղաւորի, abs.
112, 7.	ազգին	ազգի
112, 7—8.	մարացւոցն	մուրացւոցն
112, 12.	կազմայն	կազմայն
112,— 1.	զԼեւոնակողմն	զԼեւոնակողմն
113, 7.	Եւ դարձմանացւոց	abs.
113, 8.	դարձարացւոց	դարձարացւոց
113, 9.	Գուշարայ որ Եր- դուցն	Գուշարայ որ որդու- ցն
113,—11—10.	Իսկ ընդդէմ Էրինն Կաւկասայ կողմնակալ հիւ- սիսայ	abs.
113,— 9.	Նահապետու Թեանն	Նահապետու Թեան
113,— 8.	Էր Էկալ	Է Էկալ
113,— 4.	Արիւդենոս	Արուդենոս
113,— 1.	Եւ վանեալ	վանել
114, 1.	Խորտակեալ	խորտակել
114, 6.	Ըարձր	Ըարձր ()
114, 8.	Պարսբամայ	Պարսբամայ
114, 9—10.	Ժահաղիմու Թեանն	Ժահաղիմու Թեան
114, 10.	անդեղեայ	անդեղայ
114,— 9.	կարբի	կարբի
114,— 5.	զորձաբար	զորձաբարն
114,— 4.	յեզու Թիւն	յեզու Թիւն
114,— 3.	ըղընդամբբ	Եղընդամբբ
114,— 2.	ըղընդամբբ Իւ- րովբ	Իւ-ըղընդամբբ Իւրովբ
115, 1.	Նաւաց	Նաւ
115, 3.	առնու	առնուլ
115,—12.	ճախարարու Թիւնն	ճախարարու Թիւն
115,— 8.	Եւ	abs.
115,— 2.	Սղկունիք	Սղկունիք
116, 7—8.	Նոյնանուան աւանս	Նոյնանուան
116, 12.	գետոյ	գետոյն

116, 13—14.	զԼեւոն Տաւ- րոս, ուր Եւ Սիմ, Եւ abs.	
117, 5.	զոր	որդ
117, 10.	օրէնս	զօրէնս
117,—10.	յիշողու Թիւնն	յիշողու Թիւն
[117,—9—8.	յիշեցուցանողին	յիշեցուցանողին]
117,— 4.	արդոյ	պարզւոյ
118, 7.	ընակել	ընակել
118,—12.	Արտաշէս	Արտաշէս
118,—7—6.	ընակել	բրակել

Թ = Ը

119, 4.	առարինու Թեանն	առարինու Թեանց
119, 6—7.	յեզեր	յեզր
119, 10.	՚ի Տովեզերն	՚ի Տովեզրն
120, 1.	հայրենի	abs.
120, 2.	զորս	զոր
120, 2—3.	անանիանցն	անանիանց
120,—10.	Տերունւոյն	Տերունցն
120,— 9.	Կատինայ	Կատինաց

ժ = Թ

120,—7—6.	մատնիցն Մար մատից	Մար Աբայ Աբաս
120,— 4.	գրոցն	գրոց
120,— 3.	հիւպոլիտայ	հիպոլիդայ
120,—2—1.	փոխող բեաց	փոխանորդեաց
121, 6—7.	Երաշխաւ օրեսցի	Երաշխաւ օրեսցի Էկէ- Էկէլ, սխաստէ Էլ սխաստէ
121, 8.	Երանելի վարդա- պետն	՚ի վարդապետն պետն
121, 10.	՚ի դաւառին	՚ի դաւառի

ժա = ժ

122, 2.	Թեկն	Թէ
122, 10.	Իւր	abs.
122,— 9.	հրազդան	հրազդան
122,—7—6.	ու միմն վրաց	բրեկ խի միմն, որ Էր ՚ի գաւակէ Միհրդատայ abs.
122,—4—3.	յառաջագոյն	յառաջն

ժբ = ժա

123, 1.	ձերբակալ	ձերբակալ
123, 2.	զիւրի սոս	զիւրի սոս
123, 3.	զպատկերս	զպատկերս
123, 9.	ձերբակալ	ձերբակել
123, 9.	զիւրի սոս	Ջիւրի սոս
123, 10.	Էիւ դացւոց	Էիւրեացւոց
123, 11.	սսկէզօծ	սսկէզօծ Եւ
123, 12.	զԱպողոնի	զԱպողոնին
123, 13.	կանգնեացն	կանգնեացն
123,— 6.	զՊահազն	զՊահանգն
123,— 5.	վարկանելով	վերկանգնելով

123,— 2. Արտաշէի նուա- Արտաշէս 'ի նուաճել
ճնալ զցամաքս զցամաքաց

124, 3. ոչ ոք "չ

124, 9. եւ յԵւլլադայ յԵշշադայ

124, 10. զԱրտեմիդայ զԱրտեմիդիայ

124, 10—11. զԱփրոդիտայ զԱփրոդիտայ

ժգ = ժբ

124,— 6. տիեզերակալու- տիեզերակալութեան
թեանն

124,— 5. զԿրիստոս զԿրիստոս

124,— 2. ինդրոյ ինդրելոյ

125, 1. զԿրիստոս զԿրիստոս

125, 2—3. ասարկութիւնն ասարկութիւն Կրիս-
տիսայ

125, 4—5. եղիպտացոց զիպտացոց

125,— 9. զԼիւզականն զԼիւբիականն

125,— 6. 'ի տէրութեանն 'ի տէրութեանն (')

126, 3. Լիւզացոցն Լիբիացոցն

126, 9. զՏամարոյ զՏամարոց

126, 13. Լիւզացոցն, Կր. Լիբիացոցն Կր. թե-
Պիւթիայ տեայ

126,— 9. պարթեւին Ար- պարթին Արշակայ
տաշիսի

126,— 7. զբանն զբանն

126,— 3—2. Եթէ զնոր ոմն աստուած կարգայ
Կրիստոս եւ զթա-
ցեալ Արտաշէի abs.

127, 1. ներքէլ ներքել

127, 3. Փղեղանիտոս զՓղեղանիտոս

127, 4. պարթեւն պարթեւ

127, 5. զԼիւզացիս զԼիբիացիս

127, 6. յԵւլլապոնոսս յԵւլլապոնոսս

127, 11. զովկարցիք զովկիացիք

127, 12. բիտացիք մ. նն բիտացիք մ. նն 'ի
'ի կազմածոյ կալուածոյ

127,— 11. Կրիստոս Կրիստոս

127,— 9. պահուստ պատու հաս

127,— 8. Քսեբքսին Քսեբքստին

127,— 4. զօրացն զօրաց

127,— 1. եւ կամ կամ

ժգ = ժզ

128, 5. թագաւորութեանն թագաւորութեան

128, 6. զօրացն զօրաց

128, 7. 'ի Պաղեստինէ 'ի Պաղեստին

128,— 7. մէջերկրայցն մէջերկրայցն

128,— 4. յրմացն յրմացն

129, 2. զԱթենասս զԱթենասս

129, 10. ընկնուլ ընկնուլ

129,— 12. զոհոս զոհոս

129,— 2. ասպետութիւնն ասպետութիւն

130, 3. յաւանին յանին

130, 9. զԼիւպն զԼիւպն

130, 12—13. զԹագաւորութեանն թագաւորութեանն

ժե = ժզ

130,— 6. Պոմպիլոսի Պոմպիլոսի

130,— 6—5. զօրավարն զօրավարին

130,— 5. մահն մահն

130,— 3. Պոմպիլոս Պոմպիլոս

130,— 1. զԱլեքսանդրոս զԱլեքսանդրոս

131, 4. յԵւլլապոն յԵւլլապոն

131, 4. Ալեքսանդրոս Ալեքսանդրոս

131, 5. ասեղան 'ի Մեդիոս- ասեղան 'ի Մեդիոսաց
շապ

131, 6. հաւանեալ անտի անտի հաւանեալ

131, 7—8. Արիստարքոսի Արիստարքոսի յօղնա-
օրհանանութեամբ կանուլթիւն

131, 11. Պոմպիլոս Պոմպիլոս

131, 12—13. ընդդիմակացու- ընդդիմակացու 'ի եւ
թիւնն եւ ահագին զահագին

131,— 11—10. Իբր թէ զեր- Իբրեւ զերծանելով
ճեալ Պոմպիլոսս եղեալ Պոմպիլոս

131,— 9—8. զՄիհրդատ Միհրդատ

131,— 7. Հեռամուտ ընին Լինի հեռամուտ

131,— 4. Սկայլ սյամբւ- Սկայլ սյամբւ
նիս եւ

131,— 3. Ալեքսանդրոս Ալեքսանդրոս

131,— 2. Պոմպիլէի Պոմպիլէի

ժզ = ժե

132, 1. յարձակմանն յարձակելոյ

132, 4. Տիգրան զգերութեանն Տիգրան թիւնն

132, 5. 'ի յԱրմաւիր յԱրմաւիր

132, 6. Սարգիստի Սարգիստի

132, 6. Քասաղ զիտոյ Քասաղ զիտոյն

132, 10. զայ abs.

132, 12. Պոմպիլոս 'ի զառ- Պոմպիլոս 'ի զառն
նայն ի բոս մ'

132,— 5. պատճառս պատճառ

132,— 4. զքրեոսի զքրեոսի նորա զՊա-
տանին

ժե = ժզ

133, 1. նորին նորա

133, 4. զԿրատոս զԿրատոս

133, 5. զտեալս զտեալ

133, 7—8. Եփրատ, սասանի Եփրատ սասանի

133, 8—9. 'ի պատերազմն ընդ պատերազմն

133, 9—10. Ջորոյ ժողովեալ Ջորոյ զգանձն ժո-
Տիգրանայ զգանձն զովկէ Տիգրանայ

ժե = ժե

133,— 10. Կաստիոս Կաստիոս

133,— 10. եղևուլ լեալ

133,— 9. ասպատամբն յասպատամբն

133,— 9. շինելն շինել

133,— 8. զԿաստիոս Կաստիոս

- 133,— 7. զօրօք զօրու
- 133,— 7. և. abs.
- 133,— 6. անցանել անցել
- 133,— 5. և. abs.
- 133,— 3— 2. չկարծելով Ոչ զիւրն կարծելով
- իւրեան ըուեր որդի ըւեր որդի
- 133,— 1. իչխանութեան իչխանութիւն
- 134, 3. Կեսար կայսր
- 134, 3. գտեալ գտել
- 134, 4. զՊերդեայ զՊերդեայց
- 134, 4—5. զօրավիգ ոգնալ զօրավիգն ոգնակա-
- կանութեան լինի նութեան (') լինիլ
- նմա
- 134, 9. բարձեալ լինի բարձաւ

թթ = ժլ

- 134,— 11. առաքեալ առքի
- 134,— 10. բաճանայսպետի բաճանայսպետին
- 134,— 8. 'ի հիւանդութիւն ի հիւանդութեան
- 134,— 3— 2. զնախագահու ի նախագահութիւն
- թիւնն
- 135, 1— 2. զԲարզափրան զԲարզափրան
- 135, 10. Եւ. abs.
- 135, 11. Բարզափրան Բարզափրան
- 135— 11. Հրէից զՀիւրկա-
- նոս, և. թագաւորն abs.
- 135,— 4. իստին և. ինքն իստին և. ինքեանց
- անք
- 135,— 3. զԳնէլ Գնէլ
- 135— 136. Հծծելազօրու. Հծծելազօրաւ
- 136, 7— 8. խոստանայր խոստանար
- 136, 9. 'ի Բարզափրանայ ի Բարզափրայ
- 136,— 13— 12. զՓասայելոս զՓեասայելոս
- 136,— 4. զանկանչն ատա- զանկանչն ատամամչն
- մամբրն
- 137, 4. ևլից լից
- 137, 5. Բարզափրանայ Բարզափրան
- 137, 12. 'ի Մասանդան ի Մասագան
- 137,— 11. մտանեն՝ մտանին
- 137,— 9. զԿրեքարիւր զ. Ծ.
- 137,— 8. զՀիւրկանեանն զՀիւրկանեայան
- առեալ
- 137,— 6. թագաւոր կացու- թագաւորեցուցանի-
- ցանելով լով
- 137,— 5. Եւ զՀիւրկանոս կայսեալ զՀիւրկանոս
- կայսեալ
- 137,— 4. տայ ևա
- 137,— 3. զգիրին Հրէից զգիրինն
- 137,— 2. 'ի քաղաքն ի քաղաքին
- 137,— 1. աւելի բաւեալ բաւեալ աւելի

ի = ժը (sic)

- 138, 4. զօրս abs.
- 138, 5. Բենդիդեայ Բենդեգեայ
- 138, 7. սինկլիտոսին սինգլիտոսի

- 138, 8— 9. թագաւոր եղեալ թագաւորն հրէաս-
- հրէաստանի յՄն- տանի յՄնտոնէ
- տոնինէ. եղեալ
- 138, 9— 10. զօրավիգ զօրավիգն
- 138, 10. զԲենդիդեայ զԲենդեգոս
- 138,— 8. փախտաւան հալածական
- 138,— 7. և. abs.
- 138,— 6. 'ի յԵփրատ յԵփրատ
- 138,— 4— 3. գտեալ 'ի Պար- ի Պարսից գտեալ
- սից
- 139,— 2— 1. Հնդու. մն արեանց Հնդմունն արեան առ-
- առնելով նել

իա = ժթ

- 139, 1. ևթի թի
- 139, 2. զՇամշաո զՇամշաո
- 139, 3. Մնտոնինոս Մնտոնինոսի
- 139, 3. հասանէ. հասանէ. միահամուս
- 139, 4. զօրօք զօրօքն
- 139, 4— 5. 'ի Շամշաո ի Շամշաո
- 139, 5— 6. զքաղաքն զքաղաքաւ
- 139, 6. զՍոփսիոս զսոփաւ
- 139, 8. և. ինքն ինքն
- 139, 8. յԵղիպտոս ի յԵղիպտոս
- 139, 10. վառեալ 'ի Կղև- առեալ Կղևոպտոբեայ
- պտոբեայ
- 139, 11. ևգիպտացոց ևգիպտացոց
- 139,— 7. էր է.
- 139,— 7— 6. Պտղոմայիդ Պտղոմեա Կղևոպա-
- Կղևոպտոբայ, և. տրայ և. սիրելի յոյժ
- Հերոփղի յոյժ սի- Հերոփղի
- րելի
- 139,— 5. առաւել ևս և. առաւել
- 139,— 4. Սոփսիայ Սոփսեայ

իբ = ի

- 140, 2. հոռմայեցիս հոռմայեցիսն
- 140, 3. թագաւորէ թագաւորն
- 140, 3— 4. որդի Տիգրանայ Տիգրանայ որդի
- 140, 5. Սշիտովտի և. Սը- Սշիտովտի և. Սըրե-
- րերանոյ րանոյ
- 140, 7. այնմ դաւառաց այնցն դաւառաց
- 140, 7. առանձին առանձինն
- 140, 11. զայնս զայլս
- 140, 12. յՍյրբարտ 'ի յՍրբարտ
- ընկու. թիւն արբայի
- 140,— 10. ևցոյց ցուցեալ
- 140,— 9. ևղեղնպուրակաց ևղեղնպուրակաց
- 140,— 7. զիողս իողս
- 140,— 4. զազբիս մեծա- զազբիս մեծացուցա-
- ցուցանելը նելով
- 140,— 4. բասրելով բասրելոյ
- 140,— 3— 2. սղբերգութեան սղբերգութեան
- և. սաստիկ որդու-
- բամուռութեանն

- 140,—2—1. զի և զՄիջա- և զՄիագետս
դետս
- 140—141. զայրացեալ զօրացեալ
- իգ = Իր (sic)
- 141, 7. Ենտոնինոս զԱր- զԱրտաւազդ Ենտոնի-
տաւազդ նոս
- 141, 8—9. Ենտոնինոս Ենտոնինոսի
- 141, 12. Բազուս թագաւ- Բազմաց այլոց թա-
որաց դաւորաց
- 141,—10. Բազուս զբազուս
- 141,—10. Ենտոնի Ենտոնինոսի
- 141,—8—7. միանգամ ընդ միանգամայն զազաս
Ազաս (զազաս = [ըն]դ
Ազաս)
- 141,— 6. զօրացն զօրաց Իւրոց
- 141,— 5. ընդ Միջագետս Ի Միջագետս
- 141,—4—3. Հայոց և Էբր- Պարսից ձերբակ անել
բակալ անել զար- զարբայ նոցա և
քայն նոցա: Եւ դարձեալ
դառնայ
- իդ = Իդ
- 142, 1. Թագաւորելոյն թագաւորութեան
- 142, 1—2. զառաջինն մաս- զառաջին մասն որ
նաւոր
- 142, 3. արձակումն Հիւր- յարձակումն Հիւրկա-
կանոսի նու
- 142, 6. Թագաւորութեանն թագաւորութեան
Արշէզի Արտաշէզի
- 142, 6. զօրք զօրքն
- 142, 9. Եղբօր Եղբայր
- 142, 10. Ստորոց կողջին կողջին յասորեաց
- 142, 11. ունելով անուան անուան ունելով
- 142, 12. Ազդիպաս Ազդիպաս
- 142, 13. Յոստոս Յոստոս
- 142,—10—8. Թողլով զթա- Թողու զթագաւորու-
դաւորութիւնն Պար- թիւն որդւոյ Իւրոյ
սից որդւոյ Իւրում Արշուրի մանկան
Արշուրի, որ էր փո- տղայոյ փոքրկան
քրիկ մանուկ և յոյժ
տղայ
- 142,— 7. կալ abs.
- 142,—6—5. ՚ի հաշտութիւն խաղաղութիւն հաշ-
խաղաղութեան տութեան
- 142,— 4. կողմանց կողմանցն
- 142,— 3. մտանել մտանել
- 143, 1. որումն abs.
- 143, 3—4. էր Բարզափրանայ Բարզափրան
- 143, 5. Իսկ Ես ասեմ Իսկ
- 143, 5. արբայի abs.
- 143, 6. Խոտացաւ Խոտացեալ
- 143, 7. և յանձն յանձն
- 143, 8. որոյ ժամագրու- ոյ ժամագրութիւն
թիւն

- 143, 9—10. առաքեալ զմի առեալ զմի Եղբարց
յիղբարց Իւրոց Իւրոց առաքել
- 143, 10—11. առ Հիւրկա- որում անուն էր Սե-
նոս, որում անուն ներխայ առ Հիւր-
էր Սենեքիայ կանոս
- 143, 11—12. մասն փրկու- յաղագա Իւրոյ փրկու-
թեան Իւրոյ թեան
- 143, 13. յԵնանոսէ Ի յԵնանոսէ
- 143, 13—14. Հերովդէս զՀիւր- զՀիւրկանոս Հերովդի
կանոս
- 143,—12—11. Լիցի թագաւ- նորա թագաւորու-
որութեան նորա թեան Լիւիցի
- 143,—11. ժամագրութիւնն ժամագրութի
- 143,—10. զանձս զզանձս
- 143,— 9. և abs.
- 143,—7—6. զնմանն մատուցանել մատուցանել զնմանն
- 143,— 6. Զօրայ Զուրայ
- 143,— 4. կամեցաւ կամի
- 143,— 1. ՚ի ընակ Ի ընիկ
- 144, 2. առնելով առնելով
- 144, 3. զբուցօք զբուցաւ
- 144, 5. վարկանելով կարծեւով
- 144, 6—8. նմին Իրի առա- սակայն
քեաց զբահանայ- սական Հիւրկա-
նոս, և առաւել
ևս ՚ի Հերովդէս
անոյ սացաւ, այլ
- 144, 9—10. Այս քում թեանցս Այսմ քում թեան հա-
հաստայ Արշամ աստացեալ արբային
Արշամայ
- 144,—12. որով որով սմա
- 144,—11. Իշխանութիւնն Իշխանութիւն
- 144,— 9. յազգականացն յազգականաց նորա
- 144,— 8. առ ընթեր անդէն
- 144,— 7—6. անուանքն անուանք
- 144,—4—3. ազգատոհմին ազգականոցն

իե = Իդ

- 145, 6. այսր այսորիկ
- 145, 8. Հերովդէս abs.
- 145, 9. արութեանց արութեան Հերովդէս
- 145, 10. յուրով լազուս
- 145, 12. ՚ի Արշամայ յԱրշամայ
- 145,—11. զՍեոխոբայ Սեոխոբայ
- 145,—11. հրապարական հրապարակացն
- 145,— 9. ընդդիմանալ ընդդէմ
- 145,—8—7. առ կայսրն ՚ի Էռոմ առ կայսրն
Հոռոմ
- 145,— 6. կայսր կայսր
- 145,—6—5. զԱրշամ շազատէ շազատեաց զԱրշամ
- 145,— 2. Տիմոնի Տիմոնի
- 146, 1. Գարեհի abs.
- 146, 2. միջերկրեացն ՚ի միջերկրայցն

- 146, 3—4. 'ի զաղատացոց զպաղատացոց եւ եւ 'ի
- 146, 5—6. ամենայնի, տալով ամենայն տալով զորս զոր
- 146, 7. որովք ւնեալ որոյ ւնցեցաւ
- 146, 9. ուխաւորք ուղխաւորք
- 146, 10—11. վնաս առնել վնասել քաղաքացն քաղաքին
- 146, 11. Արշամայ Արշամ

իզ = ին

- 146,— 9. Հարկաւ հոռմայ հարկու հոռմայեցոց եցոցն
- 146,—6—5. 'ի քսաներորդ ի քսաներորդի
- 146,— 5. արբայի Պարսից Պարսից արբայի
- 146,— 4. Արգարես կոչիւր Արգարու կոչիւր աւաւազ այբ զար
- 146, 4—3. Հեզու թեանն եւ Հեզուն եւ իմաստուն իմաստու թեանն
- 146,— 3. որում որում եւ
- 146,— 1. Արգարիտս Արգարոս
- 147, 1. թագաւորութեանն թագաւորութեան
- 147, 2. կողմանքն կողմանք
- 147, 3. հրամայեալ հրաման եւ
- 147, 4. 'ի Ղուկայ Ղուկաս
- 147, 5. 'ի Հայս եհաս
- 147, 7. Աղոտտոսի Օղոտտի
- 147, 9. Յիսուս abs.
- 147, 13—14. հուպ 'ի կայսերական պատկերն abs.
- 147,—10. յուզէր յուզէ
- 147,—10—9. թրակացոց թրացոց
- 147,— 8. Պարսից Հայոց
- 147,— 7. ոչ չ
- 147,— 4. 'ի յերկիրն յերկիրն
- 147,— 3. կարէր abs.
- 148, 2. էր յառաջ յառաջ էր
- 148, 6. Քուղնան Քուղնան
- 148, 7. եւ abs.
- 148, 9. նորին զնորին

իւ = իլ

- 148, 12. ազդի abs.
- 148, 13. աւուրց ամաց
- 148,— 9. ձաղէ ձաղեալ
- 148,— 8. զիշխանս զիշխանն
- 148,— 7. պատերազմին նոցա պատերազմի նոցա
- 148,— 3. քաղաք զքաղաք
- 148,—2—1. 'ի կասիտս ի կարսիտս
- 149, 1. զարբունելս զարբունիան
- 149, 1—2. զամենայն կուսս զկուսս
- 149, 2. զԲաթնիքաղ զԲաթնիք քաղ
- 149, 3. մնահնիցն մնահնից
- 149, 4. զգիւանս թագաւորի գիւան թագաւորաց որացն

- 149, 9—10. թագաւորին թագաւորի
- 149, 10—11. Արտաշեսի որբ որբոյ նորա Արտաղայ նորա շխի
- 149, 12—13. մարդկանն, նաւ մարդկան նախակարխակարդեալ 'ի դեւ է դիրս
- 149,—12. ընթեանուն, եթէ ընթեանուն թէ
- 149,—12. քաջին քաջին
- 149—11. զժամանակ ժամանակ
- 149,—10. հարցն նոցա հարց դոցա
- 149,—10—9. կարենանք եւ կարենանք եւ սուրհասուրենանք նեանք
- 149,— 6. զնոսա զոսա
- 149,— 3. թագաւորութեանն թագաւորութեան
- 149,— 2. անդր անդ
- 149,— 1. եւ 'ի դագարեցուցանել abs.

իւլ = իւ

- 150, 1—2. թագաւորեցու թագաւորեցուցանել
- 150, 2. թէ եթէ
- 150, 4. ազգակիցքն ազգակիցք
- 150, 11—12. անմխարանու թիւնք անմխարանու թիւնք
- 150, 13. լինէին լինէր
- 150,— 8. սոցին նոցին
- 150,— 7. կոչի abs.
- 150,— 6. կարգեցեալ կարգեալ
- 150,— 4. հաստատու հաստատուր
- 150,— 2. Տննողք իւրովք իւրովք Տննողք
- 151, 1—2. քաջարեաց քաջարեաց
- 151, 4. զարմս զզարմս
- 151, 5. հաստատեալ հաստատել
- 151, 6. թէ լիցի թէ ղուլ լիցի
- 151, 7. 'ի թագաւորութեանն թէ թագաւորութեանն
- 151,—10. զաւլցն զաւլց

իթ = իթ

- 152, 3. Արգարիտս Արգարոս
- 152, 4. 'ի կասկածանս ի կասկած
- 152, 6. յարեւելս Արգար Արգար յարեւելս
- 152, 9. տայ տալ
- 152, 10. հաստացին հաստացին
- 152, 11. եւ թնամիք թնամիք
- 152,—11—10. Աղեկիսայ, յեղեկիս մխարանեցու մխարանեաց ընդ ընդ Արեւս
- 152,— 9. սատարս տալով սատար նմա տալով նմա
- 152,— 8. խոսրանայ որու մն խոսրոմայ որու մ
- 152,— 7. Հերովդէի Հերովդի
- 152,— 6. Հերովդէի Հերովդի
- 152,— 5. եհան abs.
- 152,— 4. սպանեալ սպան

լ = իթ

- 153, 5. Մառինոս Մառինիս
- 153, 7. Հաւատոցն Հաւատոյ
- 153, 12. Արգարիոս Արգարոս
- 153, 12—13. զՄար Իհար զարս իհարդեան
բդեչին
- 153,— 8. Բեդգուբին Բեդգուբին
- 152,— 5—4. Թիկունս ի Թիկունս
- 152,— 3. յԵլեւթերոյսուխ յԵրեւթերոյսուխ
- 152,— 2. Խաղաղութեամբ Խնդութեամբ
- 154, 1. զհարկեան Լիով զհարկեան Լաւ փու-
փութասցիս Թասցի
- 154, 2. նոցա նոքա
- 154, 5—6. Ընդ որ զարմա-
ցեալ Արգարու. abs.
- 154, 7. յարդարեւ որդի արդարեւ յորդի
- 154, 8. մարդոյ մարդու.
- 154, 9—10. զմեռեալս յարու. յարուցանել զմեռեալս
ցանեւ
- 154, 11. մարմինն մարմին
- 154, 12. պատահեցին պատահեաց
- 154, 12—13. Ի Պարսից յաշխարհին Պարսից
աշխարհին յառաջ յառաջ եւս
- 154, 13. եւ որ

լա = abs.

- 154,— 5. Յիսուս Քրիստոս abs.
- 154,— 3. եւ abs.
- 154,— 3—2. երեւեցար աշ- երեւեցաւ. յաշխարհի
խարհի
- 155, 1. Լինին Լինի
- 155, 1. դեղոց զեղոց
- 155, 4. հանեաւ, եւ որ եւ զդեւս հանել եւ.
որք
- 155, 5. երկար ընդ երկար
- 155, 7. եզի եւ եզի
- 155, 8. աստի abs.
- 158, 8. աստուած իցես իցես աստուած
- 155, 11. աս քեզ abs.
- 155, 12. Լինիցիս եւ Լիցիս
- 155,— 10. երկոցունցս երկոցունց
- 155,— 8. վկայէ վկայէ
- 155,— 7. իթէ թէ
- 155,— 4. եւ նորա Ընդդեւս եւ Փիլիպ
պոս
- 155,— 4—3. փրկիչն փրկիչն մեր
- 155,— 3. կոչեացն զնա կոչեաց զնա Արգար

լբ = abs.

- 156, 1. Պատասխանի թուղթ առ Արգար
Թղթոյն Արգարու.
- 156, 1—2. Թումաս Առաքեալն թումաս առաքեալ
- 156, 3—4. Իբրեւ ոչ իցէ Իբրու չիցէ
- 156, 5. իմ abs.
- 156, 5. տեսանին տեսանին

- 156, 6. ոչն տեսանին ոչ տեսանիցեն զիս
- 156,— 7. զմի քեզ մի
- 156,— 5. կեանս կեանք
- 156,— 4. Անան Էնան
- 156,— 4—3. Արգարու Արագարու.
- 156,— 2. յերեւացուց յերեւեացուց
- 156,— 1. ժամանակի ժամանակին

լզ = 30

- 157, 1. յԵղեւիայ յԵղեւիայ քաղաք
- 157, 2. Թղթոցն Թխտոյն
- 157, 5. միյնել թանանից որ է միյնել թանանից
անտի անտի
- 157, 6. Եղեւիայ յԵղեւիայ
- 157, 7. եկեալ եկեալ եմուտ
- 157, 8. զոր զորմէ
- 157, 11. օրինօրն օրինօր
- 157, 12. համաւ հարու.
- 157,— 9. եղեւ abs.
- 157,— 5. գիտացին գիտաց
- 157,— 4. Ատ Եւ. ասէ
- 157,— 4. Եթէ թէ
- 157,— 2. առաքել ինձ ինձ առաքել
- 157,— 1. ետ ետ նմա
- 158, 1. Յիսուս abs.
- 158, 1—2. տացին տացին քեզ
- 158, 3. Ի հայրն ի հայր
- 158, 6. արդեւեալ իմ արդեւեալ
- 158, 6. Թագաւորութեան՝ Թագաւորութեան
- 158, 8. բանէ բանի
- 158, 12. տանն արքայի տան արքային
- 158, 12. որ որ միանգամ՝
- 158,— 9—8. Տաճկեալ պա- Տաճկեալ պատեցին
տեցին զնոսա
- 158,— 8—7. աճէր բոնու. բոնութեամբ աճէր
Թեամբ
- 158,— 4. կոչեցեալ կոչեալ
- 158,— 2. առ արքայի առ արքայ
- 159, 2. նօրին նօրա
- 159, 2—3. աշխարհին եւ աշխարհին եւ զօրաց
զօրացն
- 159, 4. առ Տիբերիոս կայսր Տիբեր
- 159, 6. Թուղթ Արգարու [Պալու] Լա. Թուղթ
առ Տիբերիոս Արգարու առ Տիբեր
- 159, 9. ինչ abs.
- 159, 11. զբոյ զբոյս
- 159,— 9. արար abs.
- 159,— 7—6. եւ սակ մարդոյ, սակ մարդոյ եւ այլ
այլ
- 159,— 6. Զէ եւ Զի
- 159,— 5. Խաչեցին Խաչեցին
- 160, 6. որչ Լէր abs.
- 160, 7. Ի Տիբերեայ Տիբեր
- 160, 8. Տիբերիոս Տիբեր
- 160, 11—12. Ի մէնչ քեզ քեզ ի մէնչ

160, 12—13. մեր լուեալ լուեալ մեր
 160,—10. եթէ թէ
 160,— 8. բազմաց abs.
 160,— 6. էր էր
 160,—5—4. ոչ նստուցանել շհաստատել
 160,— 4. ոչ փորձեալ փորձեալ
 160,— 3. 'ի սինկղիստոսն ի սինկղիստոս
 160,— 3. եւ իմ իմ
 160,— 2. զայս սինկղիստոսին զայստսիկ սինկղի-
 ստսիս
 160,—2—1. սինկղիստոսն սինկղիստոսս
 160,— 1. նա սա
 161, 2—3. ընկալցին ընկալցի
 161, 4. որ որբ
 161, 7. էր նա եւ մահու եւ մահու էր նա
 161, 8. երկրպագութեան երկրպագութիւն
 161, 10. զարժանն զարժան
 161, 11. Արդար առ Տիրե- Արգարիոս առ Տիրեբ-
 բիոս
 161,— 8. ցանուցուս ցանուս
 161,— 7. յոյժ այպանելի է. է յոյժ այպանելի զի
 քանզի
 161,— 5. աստուածութիւնն աստուածութիւն
 161,— 4. լինիցի լինի
 161,—3—2. յայսմանէ մար- յայսմանէ արժան է
 դոյն արժան է. մարդոյն
 161,— 2. զՍտուածն զաստուած
 161,— 1. իմոյ իմում
 161,— 1. զայլ որ abs.
 162, 1. նա abs.
 162, 2. յիշխանութենէն՝ յիշխանութենէ, յորուս
 յոր
 162, 4. 'ի տարպարտուց տարպարտուց
 162, 7. եւ զայլն զայլն
 162, 8. ասորեստանի Ասորեստանեայց
 162, 10. 'նբրեւհ հրեայ Աս-
 րեստանի
 162, 11. իմոյ իմում
 162,—12. ողջունի քոյոյ քոյոյ ողջունի
 162,— 8. թէ էթէ
 162,— 4. արուեստի արուեստից
 162,— 3. էր abs.
 163, 1. նա այդբ
 163, 1. առաքեալ առաքեցեալ
 163, 5—6. արքայ Պարսից Պարսից արքայ
 163, 7. Արտաշէս Արտաշէս Պարսից
 արքայ
 163, 8. Արտաշէսի Արտաշէս
 163, 9. Պարսից արքայի արքայից արքայի
 163,—12. զաշակերտան զաշակերտաս
 163,—10. է abs.
 163,— 8. եւ նա եւ զնա
 163,—8—7. հիւանդութեանց հիւանդութեանց
 ձերոց

163,— 5. ամենեքեան ամենայն
 163,— 3. ազգականն ազգականն ինձ
 163,— 1. պատասխանի պատասխանիս
 163—164. այսց թղթոց ոչ ոչ էր ընկալեալ այսց
 էր ընկալեալ թղթոց
 164, 1. Արգարիոս Արգարոս
 լր = abs.
 164, 4. Առաքելոցն մերոց առաքելոյն մերոյ
 164, 6. յերկուս ընդ երկուս
 164, 7—8. Թագաւորելյնդե- Թագաւորութեան
 սիայ յՆդեսայ
 164,—12. Սանատրկոյ Սանատրուկոյ
 164,—12—11. զհաւատն զհաւատն
 164,— 8. քարին եւ յիրար քարի եւ յիրեարս
 164,— 7. անտի զմարմինն
 164,— 5. Թագաւորի դատերն դատերն արքայի
 164,— 5. հուպ մերձ
 164,— 4. յայտնել յայտնեալ
 164,—3—2. ամենայն, որպէս որպէս ասացաք ամեն-
 ասացաք նայն
 165, 1. ոճով abs.
 165, 1. վասն abs.
 165, 4. յառաջագոյն յառաջագոյն
 165, 6—7. առաքելութեանն առաքելութեան
 165, 7. զտաճառս զտաճառ
 165, 8. հիշմանութեանն հիշմանութեան
 165, 9. բնհեղեայ բնհեղէ
 165, 11. թէ էթէ
 165, 13—14. Աստուծոյ կեն- որբոյն Աստուծոյ
 դանույ
 165,— 9. 'ի բաց abs.
 165,—3—2. յԱրեբանոս յարեւսորնոս
 166, 1. եթէ թէ
 166, 2—3. Առաքելոյ abs.
 166, 3. 'ի Վերիսփորայ. ի վերիոս փորեբայ
 եւ թէ էթէ
 166, 4. թէ էթէ
 166, 5. անդր abs.
 166, 6. յիմմէ յիմմ
 լր = լր
 166,—11. քաջաց քաջաց
 166,—10. դայեկաց դայեկաց
 166,— 9. որդիան որդիս
 166,— 9. բւլորին բուլորում
 166,— 8. դեռ abs.
 166,— 7. ի՞նչ ակնարկու- ակնարկութեամբն
 թեամբ
 166,—7—6. ինդրեցու վրէժ ինդրեց առ ի վրէժ
 166,— 5. կճեայ կճէ
 166,—5—4. տայր յՆդեսիայ տայր յՆդեսայի վերնա-
 'ի վերնատունն տունս
 166,— 3. առնել առն
 166,— 1. զրոտն զրոտ նորա

- 166,— 1. սատակեաց սատակեաց զնա
- 167, 3—4. 'ի բրիտանեու- ի հաւատոց բրիտու-
թեանհաւատոց նեութեան
- 167, 4. տացնն տացնն նմա
- 167, 7—8. բայց յաղկկանց բաց յաղկկանց քա-
զրը ևհան 'ի բա- զարքն զորս ևհան
զարէն
- 167, 11—12. նմա գտիկնու- նորա գտիկնու թիւն
թիւնն
- 167,— 10. 'ի ձեռն նորա յԱբ- ընդ ձեռամբ նորա և
գարէ յԱբգարէ
- 167,— 8. և. abs.
- 167,— 6. կղաւղեայ կղասըղչեայ
- 167,— 2. Յովսէպոս և. Յովսէպոս
- 167,— 2. և. abs.

. ԼԳ = ԼԳ

- 168, 1. Մճբին Մճմին
- 168, 1—2. անուանակոչու- անուանակոչու թեան
թեանն
- 168, 2. մահուան մահու.
- 168, 5. Մճբին Մճմին
- 168, 7. կրկին պարսպով պարսպով կրկին
և.
- 168, 8. անդրի անդր
- 168, 9. մի դրամ 'ի ձեռն դրամ մի ի ձեռն
- 168, 11. գանձքս գործք
- 168,— 11—10. ճանապարհ- ճանապարհեալ քոյր
հորդեալ 'ի Հայս Աբգարու Օրէ ի
քոյր Աբգարու Օրէ Հայս
- 168,— 9. բքոյ բքոց
- 168,— 8. գիտելով ընկեր գիտել այր ընկեր
չընկեր
- 168,— 7. Սանտոսյ Սանտոսյ
- 168,— 6. Խոսրենայ Խոսրովայ
- 168,— 2. կենդանի իմն կենդանի ոմն
- 168,— 1. յաստուածոցն յաստուածոց
- 169, 1. եղաք վերահասու մէք եղաք հասու ի
վերայ
- 169, 3. դայեկին դայեկեա
- 169, 3. Արդ Արդ զի
- 169, 5. Սանտոսյ Սանտոսյ
- 169, 6. յերկտասաներորդի յերկտասաներորդ
- 169, 7. Պարսից արքայի արքայի Պարսից
- 169, 8. մեռաւ յորտի մեռանի յորտ
- 169, 9. փորտեացն իբր փորտեան իբրու.
- 169, 9—10. հասուցեալ ընդ ինչ հասուցանել ընդ
չարչարման շարչարման
- 169, 13. յեղեսիայ յեղեսեայ

ԼԷ = ԼԳ

- 169,— 8. կոտորել կոտորեալ
- 169,— 6. շփոթի արքայի շփոթի իմն
- 169,— 4. արչակունւոյ արչակունոյ
- 169,— 3. յաղագս վանս

- 170, 2. մանկունս մանուկս
- 170, 5. 'ի շափ շափ
- 170, 7. առաքեալ abs.
- 170, 10—11. յինքն յանգու- յանգուցաներ յինքն
ցաներ
- 170,— 10. վրէժս վրէժ
- 170,— 8. ստընտուի ստուն
- 170,— 7. 'ի կողմանս ի սահմանս
- 170,— 3. որդի Բիւրատայ զբոթս
զբոթն
- 170,— 1. իւր' զՍմբատանոյ զՍմբատանոյ
- 171, 1. զՍմբատուհճի զՍմբատուհճի
- 171, 3. դայ abs.
- 171, 5. արքային թագաւորին
- 171, 5—6. հետայոյցս հետախոյցս
- 171, 7. լերանց և. դաշ- դաշտաց և. լերանց
տաց այլակերպեալ այլակերբել
- 171, 11. Սմբատ Սմատ
- 171, 13. որպէս սապէս

ԼԸ = ԼԵ

- 171,— 6. ածելոյ արկանելոյ
- 171,— 5. թողւոյ թողու
- 171,— 3. թագաւորութեան նորա թագաւորու-
նորա թեան
- 171,— 2. սրտի սրտիւ
- 171,— 2. էր ի
- 172, 1. նաև նախ և
- 172, 1. ահագինս ահագին
- 172, 4. 'ի ձեռս ի ձեռն
- 172, 5—6. մնուցանես ուսուցանես
- 172, 6. ինձ և. abs.
- 172, 9. զանդէորդաց անդէորդաց
- 172, 11. համբաւելով զն- համբառնալով զնա:
մանէ 'նա չէ Ձի չէ իսկ
- 172,— 9. սիրելոյ սիրելի
- 172,— 7. գերեալ գերելով
- 172,— 5. առնելով առնելով
- 172,— 1. հարկս հարկս և.և
- 173, 1. Երուանդ 'ի Հայոց ի Հայոց Երուանդ
- 173, 1—2. գործաւալացն հոովմայեցոց գործա-
հոովմայեցոց կալացն
- 173, 3. հաստատն հաստատեցին
- 173, 5—6. ժողովին 'ի նմա ժողովէին
- 173, 7. կրկուս ընդ կրկու.
- 173, 9. 'ի Սինդոպ պոնդա- ի Սինոպոնդացւոց
ցւոց

ԼԹ = ԼԷ

- 173, 12. Երուանդաշատ Երկուշատ
- 173,— 10. բլրոյն բլրոյ
- 173,— 8. հնչմանէ փչմանէ
- 173,— 5. ամբագուհի ամբագոյն
- 174, 2. բլրոյն բլրոյ
- 174, 2—3. մինչև. դիմել
չուրց զետոյն abs.

174,	5.	գրունս	գրուն
174,	6.	'ի միջնոցի	ի միջնոց
174,	7.	'ի ներքուստ	ներքուստ
174,	7.	ցգուռնն	ի գուռն
174,	8.	աստիճանացն	աստիճանացն
174,	9.	թէ	կթէ
174,—10.		դիւերային	դիւերոյ

իւ = լէ

174,—	8.	թէ	կթէ
174,—	7.	Երուանդ	Երուանդայ
174,—	4.	'ի քաղաքն	քաղաք
174,—	1.	զհիւսիսով	զհիւսուով
175,3—	4.	յօրինեալէ զկազմու թիւնս	զբազանցն յօրինեալ մուծիւն բազանցն զկազմու թիւն
175,	4.	զկուռն	կուռն
175,	5.	մեհնանս	զմեհնանս
175,	6.	քերուազ	Երուազ
175,	6.	կացուցանէր	կացուցանէ

իսա = լը

175,	8.	զանտառն	զանտառս
175,—	6.	յաւուրս	abs.
175,—6—	5.	անուանէ	անուանեաց

իւբ = լթ

175,—	2.	յաղազս	վասն
176,	2.	զմիջոց	ի միջոց
176,	6.	զբբովն	զբբան
176,	7.	այդետանոյ	այդետոյ
176,	7.	զարտեանաց	զարտեանացն
176,—	8.	զգործեցեալն	զգործեցեալ սա
176,—	6.	զմտեմաց	մտեմաց
176,—	2.	զովով	զով
176,—	2.	հայեցուածով	հայեցած
176,—	1.	աշաւրջացն	աշաւրջոցն
177,	1.	արբունի	արբայի
177,	2.	ունել	ունելով
177,2—	3.	'ի հայեցուածոցն զմուծենէ	ի հայեցածն ասն զմուծի
177,	5.	դիւական ինչ	դիւականս
177,	6.	հայեցուածոցն	հայեցածոյ
177,6—	7.	զորս կամի	զոր կամիցին

իւդ = ի

177,	10.	ինդրէ	ինդրեաց
177,	12.	իսկ	իսյց
177,—	11.	քաջութեան	abs.
177,—	9.	մաղթեն	մաղթեցին
177,—	8.	պարգեւս	պարգեւ
177,—	8.	Եւ	abs.
177,—	7.	Յետէք	տետէք թէ
177,—	4.	և	abs.
178,	1.	'ի ձեռն	ի ձեռս
178,	3.	'ի գահն	ի գայ

իւդ = իս

178,	7.	գումարեալ	գումարել
178,	8.	պատերազմի	պատերազմին
178,	9.	լուր հասանէ	Հասանէ լուր
178,	11.	զօր բազում	abs.
178,	11.	Սմբատայ	Սմբատայ գօրս
178,—	7—6.	Պիկնագետացն	Միկնագետաց
178,—	5.	երագ	կերագ ()
178,—	4.	նա եւ	նայա
178,—	2.	Երուանդայ	Երուանդայ bis
179,	1.	էր	abs.
179,2—	3.	Իսկ յետ մահուանն ումբը լինէր	Միհրդատայ ոչ լինէր ումբը
179,	6.	պարգեւս	պարգեւս եւ պատիւս
179,	6.	պարգեւէր	պարգեւէր պարգեւս

իւե = իբ

179,	9.	թէ	կթէ
179,	9.	մուտն	մուտս
179,—	10.	զօրք այնր կողմանն զօրքն կողման	
179,—	7.	և զատուէլ յերուանդայ խորհէին	abs.
179,—	5.	հասանն	հասին
179,—	4.	յորդորագոյն	յորդագոյն
179,—	2.	զգանձն, եւ որ- զգանձս եւ որչափ շատ շափ աւատանայր, տայր շատ եւս առաւել եւս ատի- ատելի լինէր լի լինէր	
180,	1.	առ առատու թեան առատու թիւն	
180,	4.	պերճագոյնս	պերճագոյն

իւզ = իզ

180,	7.	քաղաքի նորս և քաղաքին	
180,	10.	լերինն	լերին
180,—	12—11.	կանկաձէին	անկանձէին
180,—	10.	տիգաւորաց	abs.
180,—	9.	'ի քաղաքի նորին	ի քաղաքն որ էին
180,—	7.	Ջայս	Ջայն
180,—	4.	պատգամ	պատգամս
180,—	1.	ինչ գտեալ է	ինչ գտեալ
180,—	1.	և	abs.
181,	1.	ի Երուանդ	Երուանդ
181,	3.	Երուանդայ	abs.
181,	6.	հրամայէր	հրամայէ
181,6—	7.	պղնձիս հնչեցու- անել, եւ յառա- և յառաջ առեալ ջնալ	պղնձի կոչեցուցանել
181,7—	8.	զարծիւ յերամս	զարծուի յերամ
181,—	13.	արագապէս	երագապէս եւ
181,—	12.	կոտորած	կատորած
181,—	11.	զգնդին	զգունդն
181,—	9.	Սրտաշխտի	abs.
181,—	8.	երեալ	դիւեալ
181,—	7—6.	հետի	ի հետի

181,— 6.	անցանէր	անցէ
181,— 5.	սատակեալ	սատակեաց
182, 1.	ձիովն իւրով	իւրով ի ձիով ի
182, 2.	անցեալ	abs.
182, 5.	քաջն Սմբատ	քաջին Սմբատայ
182, 5—6.	սաստկադոյն վարէր զնա	սաստկադոյնս զնա
182, 6.	ցզունն	ի դունն
182, 8.	դիականցն	դիականց
182, 9.	ընդ	abs.
182, 10.	ի կաշայ եւ ի կտաւէ	ի կաշեայ եւ ի կտաւեայ
182, 11.	ի խորանս	ի խորանի
182, 12.	դիշեր	դիշերն
182,—12.	ուր	որ
182,—12.	դիակացն	դիականցն
182,—11.	ճակատուն	ճամբարուն
182,— 9.	եթէ յայսմ տեղս ոչ թէ յայսմ տեղ	
182,— 4.	յիշեցուցանելով	յիշելով
182,— 2.	Սմբատ	Սմբատն
182,— 2.	Յայսմ	յայսս
183, 2—3.	անուանակոչու թիւն	անուանակոչու թիւն
183, 6.	պահէր	պահէ
183, 8.	անձնատուրք	անձնատուր
183, 8—9.	եւ բացին	բանան
183, 10.	վաղերք	վաղարք
183, 11.	ի յատակս	ի յատակ
183, 12.	չախամբ	չախամբ
183,— 9.	թէ	եթէ

իւ = իդ

183,— 5.	երախտաւորացն	երախտաւորաց
183,— 3.	յուզէր զգանձան	յուզէ զգանձս
184, 1.	երկրիս	երկիրս
184, 1.	իններորդի	իններորդ
184, 4.	Մարաց եւ Պարսից Պարսից եւ Մարաց	
184, 5.	քաջին եւ	քաջին
184, 7.	յակնթակապ	ակնակապ
184, 8.	զգեստ միոյ ոտինն զգեստ ոտին	
184, 9.	ունել	ունելով
184,—12.	ասպետութիւն	ասպետութեան
184,—10—9.	զՏամբրէն տունն	համբրէն գտուն
184,— 9.	զորդի	որդի
184,— 8.	իւրոյ սընտուրն	սընտուրն իւրոյ
184,— 7.	զնահատակու թեանց	զնահատակու թեանց
184,— 6.	զկէս	զքէս
184,— 5.	սուսերաւ ի վայր	ի վայր բերին սուսերաւ
185, 3.	արբայի	արբուելի

իււ = իւս

185, 6.	չինել միւսայ	չինելայ միւս
185, 10—11.	գետոյ, զի սպանցէ գետոյն	

185, 12.	զուլանէ	զուլանէն
185,— 9.	բազնացն	բազնին
185,— 6.	աւար առեալ	աւերեալ
185,— 4.	զանձուցն	զանձուց
185,— 2.	զգանձան	զգանձս
185—186.	յաւելլով եւ իւրն	հանդերձ յաւելմամբ
	ի զանձան, ի իւրոց	զանձոցն ի շնորհակալու թեան
		շնորհակալու թիւն
186, 2.	իրբու	իրբ
186, 4.	դերեացն	դերեաց
186, 8.	առնելով	abs.
186, 8.	իշխանութեանն	տէրութեանն
186,—10.	Ուղիւս	Ողիւսայ
186,— 9.	գայլ	այլ
186,— 7.	մատեանքն	մատեանք
186,— 7.	երգն	երգք

իւթ = իդ

186,— 4.	վան	Յաղագս
186,— 2.	ի վիպասանացն	ի վերկպաց
187, 1.	ընդ Ալանք	ընդ Ալանս
187, 3.	զարմ	զարմ
187, 6.	եւ սպանուի	սպանմուք
187, 11.	զայլարանու թիւնն	զայլարանու թիւն
187,—13.	երթեալ	երթալ
187,—12.	հաճեալ	հաճեալ Արտաշէսի
187,— 8.	մեհական	մեհականս
187,— 8.	ի Ռագարանէ	ի նա
187,— 7.	Արտեմիդայ	Արտեմիդայ
187,— 7.	կուս	զկուս
187,— 3.	Հրէիցն, որ	Հրէիցն (') որք
187,— 3.	Արմաւրայ	Արմաւրայ
188, 1.	Արմաւրայ	Արմաւայ
188, 3.	յորինէ	abs.

Տ = իւ:

188, 5.	Ալանաց ի մեդ	ի մեդ ալանաց
188, 7.	ժամանակաւ	ժամանակաւք
188, 7.	Ալանք	աղանք
188, 11.	զիւրոյ	զիւրոց
188, 11.	բազմութիւն	զբազմութիւն
188, 12.	ազգացն	ազգաց
188,— 9.	Ալանաց	աղանաց
188,—7—6.	ի հարաւոյ	զհարաւոյ
188,— 5.	Ալանաց	աղանաց
188,— 4.	ածին	ածին
189, 4.	գետոյն	գետոյն
189, 5.	թարգմանչաց	թարգմանչաց
189, 7.	քաջ Արտաշէս	քաջ արքի Արտաշէս
189, 7.	քաջ ազգին	քաջաց
189, 8.	հաւանեաց	հաւանեաց բանից
189, 10.	է օրէն	օրէն է
189, 12.	եւ ի սորկաց	ի սորկաց պահել ի կարգի պահել
189, 13—14.	երկողոցն ազգաց	երկողոցն ազգացս

- 189,—10. տեսեալ տես եւ.
- 189,— 9. իմաստութեան իմաստունս
- 189,—9—8. կոչեցեալ կոչեաց
- 189,— 8. Սմբատ զՍմբատ
- 189,—7—6. 'ի կնուութիւն իւր արանաց իւր կնու-
թեան
- 189,— 5. զպատանին abs.
- 189,—5—4. 'ի խաղաղութիւն խաղաղութեամբ
- 189,—4—3. առ արքայն Ալա- յղէ առ արքայն Ալա-
նաց յղէ նաց
- 189,— 3. օրիորդն օրւորդն
- 189,— 2. 'ի կնուութիւն Ար- Արտաշէսի կնուութիւն
տաշխտի
- 189,— 1. քաջն քաջ
- 190, 1—2. Արտաշէս հազարս արին Արտաշէս բերս
'ի հազարաց եւ ի բիւրոց եւ հազարս
բեւերս 'ի բիւրոց ի հազարաց ընդ
ընդ քաջազգոյ քաջազգոյ կոյս
կոյս օրիորդիս օրւորդիս աղանաց
Ալանաց
- 190, 8. 'ի մէջք օրիորդին ի մէջ օրւորդին
- 190, 9. զմէջք զմէջ
- 190, 9—10. օրիորդին օրւորդին
- 190, 10. իւր Արտաշէսի
- 190, 11. եւ abs.
- 190, 12. լայքա շաքայ
- 190, 13. տուեալ 'ի վարձանս ի վարձանս տուեալ
- 190,—11. Գոյնպէս Գոյնպէս եւ.
- 190,—10. Տեղ տեղի
- 190,— 8. Ստեփանկանն Ստեփանկան
- 190,— 7. թագաւորացն թագաւորաց
- 190,— 6. փեսայութեամբ փեսայութեան
- 190,— 6. հասանել հասել
- 190,— 2. բանիցս բանից
- 190,— 1. 'ի կանանցն կանանցն

ծա = իւր

- 191, 7. Արտաւազդայ Աւազդայ
- 191, 11. թագաւորիւ ի թագաւորիւ
- 191, 13. ինքն առնու ունի
- 191,— 8. որդիքն որդիք
- 191,— 5. Արտաշէս արքայն Արտաշխտի
- 191,— 1. գեղով գեղեաւ
- 192, 1. զոր զո
- 192, 1. ածեւ ածեալ
- 192, 3—4. 'ի բաց տալ հրա- տալ ի բաց գինչն
մայէ գինչն բայց հրամայէ բաց
- 192, 9. ապարանս ապարանս իւր
- 192, 9—10. իւր 'ի ժառան- ժառանգութեան
գութիւն
- 192, 11. որդւոյն որդւոցն
- 192, 11. ընդդիմանայ ընդդիմանան
- 192, 12. յաղթեալ արքայ- յաղթէ արքայորդին
որդւոյն եւ
- 192,— 8. երեւելէք երեւելէք էին

- 192,— 7. գչէնս գչէնս նոցա
- 192,—6—5. ապրեաց 'ի նոցա- ապրեցաւ ի նոցանէ
նէն
- 192,— 5. միայն abs.
- 192,— 3. 'ի գրան արքունի abs.
- 192,— 2. Արգաւանն Արգաւան
- 192,— 1. պատերազմին ընդ պատերազմի ընդ նոսա
Արտաւազդայ

ծբ = իթ

- 193, 1—2. Եթէ որպէս Արպէս էր Սմբատ եւ
Սմբատ, եւ զինչ զինչ յաղադս
յԱլանս գործեաց (յԱլանս) գործեաց
եւ բնակել Արտա- եւ բնակել Արտազ
դու.
- 193, 7. որորդ հաղորդ
- 193, 12. տուչութիւն տուչութեան
- 193,—10. այնչափ արու- անչափութեանց եւ
թեանց առաքինութեան
- 193,—10—9. Ստեփանկայ եղբօրն Ստեփանկան
եղբօրն յաշխարհին յաշխարհն
- 193,—6—5. զեղբայրն զեղբայր
- 193,— 3. աւերէ աւերեալ
- 194, 4. գերեցանն' Արտազ գերեցանն Արտոզ

ծգ = ծ

- 194, 8. եւ ընդ միմեանս abs.
- 194, 9. մեռանելոյ մեռանելոյն
- 194, 11. զհոմանուն իւր
զԱրտաշէս
abs.
- 194, 12. կամեցան կամեցեալ
- 194,— 8. Գեղմանց Գեղմանց
- 194,—4—3. յուղարկաւոր յուղարկէ
- 194,— 3. Սմբատայ Սմբատ
- 194,— 1. առաւել եւս
- 194,— 1. զարտագեան զարտագան
- 195, 1. գերին գերին բազմութեամբ
- 195, 1—2. զՋարդմանոս անուն Ջարդման ոմն
- 195, 3. վաստակոցն վաստակոցն
- 195, 5. նմա ի վերայ նորա
- 195, 7. սպանանել սպանել
- 195, 8. վանս յաղադս
- 195, 10. կամաւ թողու կամօք թողլով
- 195, 11—12. խանդայր խանդայրն
- 195, 13. Կորդիք կորդիք
- 195,—10. հուպ հուպ ի
- 195,—10—9. վանս այնորիկ եւ վանս այսորիկ
- 195,—8—7. առնու առն
- 195,— 7. ցանկայրն ցանկայր
- 195,— 6. ամենայնի ամենեցուն
- 195,— 5. 'ի գրգուրութենէ գրգուր' կանանցն
կանանց
- 195,—3—2. եւ հաւատայ հաւատալով
- 195,— 2. տանն տան իւրոյ
- 196, 4. զհարաւայինն եւ զհարաւայինն

196,	6.	առ	առ ի
196,	8.	որուքն	ուրուքն
196,	9.	զՋարեհ	զարեհ
196,	12—13.	կապանաց եւ կարկամէ 'ի բանտէ	
Ճդ = ծա			
196,	— 8.	Պատերազմ	Պատերազմն
196,	— 5.	Հոովմայեցուցն	Հոովմէացուցոց
196,	— 2.	զջօրան	զջօրս
197,	1.	Բասենայ	Բասենոյ
197,	2.	արեւելեայ	արեւելեան
197,	3.	հանդերձ	եւ հանդերձ
197,	4.	եւ	abs.
197,	5.	Սմբատ	Սմբատայ
197,	7—8.	պատերազմին	պատերազմի
197,	10.	զջօրան	զջօրս
197,	11.	Կեսարու	Կեսարու
197,	12.	Դոմնա	Դոմնալը
197,	— 9.	սլշարանելով յանուն ըղաբանելով նորա կոչեն	
197,	— 7.	'ի նոյն	ի նմին
197,	— 5.	Ընդ որս	ընդ որ

Ճե = Ճբ			
198,	3.	Ժամանակօք	Ժամանակաւ
198,	5.	'ի վերայ	ի վերայ նորա
198,	9.	իջանէ ընդ առաջ ընդ առաջ նորա իջանէ նորա	
198,	10.	'ի յանձն	յանձն
198,	10.	հարկօք	հարկեւքն
198,	— 9.	ընդ Ստորիս	յասորիս
198,	— 8.	իջանէ	իջեալ
198,	— 5.	Ջարեհ	ի Ջարեհ
198,	— 4.	'ի քեզ	առ քեզ
199,	2—3.	Տրայիանու	Տրայանոսի
199,	3.	Իսկ	ուսկ
199,	7.	յայսմ	յայսմ
199,	8.	Տրայիանու	Տրայանոսի
199,	8.	Սղրիանոսի	Սղրիանոսի կայսեր

Ճզ = Ճդ			
199,	11.	Թէ	եթէ
199,	12.	սահման	սահման
199,	— 10.	առաքինութեանց	առաքինութեան
199,	— 9.	ուղղութեանց	ուղղութեան
199,	— 7.	եկամուտ	եկամուտս
199,	— 6.	յազգս	ազգս
199,	— 3.	չորեքկուսիս	չորեքկուսի
199,	— 2.	չորեքկուսիս	չորեքկուսի
200,	2.	նամ	նմ
200,	8.	երկրիս	երկրին

Ճէ = Ճդ			
200,	11.	զազգ	եւ ազգն
200,	12.	աշխարհին	աշխարհէն

200,	13.	'ի Մանուկայ	Մանովեայ
200,	— 9.	Էւր	էր
200,	— 8.	Սամսոն	Սամփսոն
200,	— 7.	զնախնեացն	զնախնեաց
200,	— 5—4.	անձնեայքն եւ անձնեայք բարեձեւք	
200,	— 3.	սոքա	նոքա
201,	2.	Թէ	եթէ
201,	2.	պատճառաց	պատճառանաց այսր
201,	3.	այսր	abs.
201,	4—5.	եւ անուանին անուանին ամանատու - ամատուներք	նիք
201,	6.	մանուկանս զնոսա մանովեանս զսոքա	

Ճը = Ճե			
201,	8.	առուելդինից	առուելդանից
201,	9.	սերեալ	սիրեալ
201,	10.	առուելեանքդ	առուելեանդ ի
201,	11.	Սաթիւկայ	Սաթիւկան
201,	13.	աշխարհիս	երկրիս
201,	— 7.	հօրն	հօր
201,	— 6—5.	Բասղացն	Բասղանց

Ճթ = Ճզ			
201,	— 1.	'ի բազում	բազում
202,	1.	երկայնութեամբ	երկայնութիւն բանիցն բանից
202,	5.	զայլն	այլն
202,	5—6.	ինչ յիշատակեցաք յիշատակեցաքն յառա - յառաջագոյն	չագոյնս
202,	9.	'ի դիտութեանց	դիտութեանց
202,	11.	դիտութեանց	դիտութիւն
202,	— 7—6.	Ճանապարհորդ - դութիւնք	ճանապարհորդութիւնք այս ինքն կամուրջք
202,	— 5.	երկրագործութիւնք	երկրագործութիւնն
202,	— 4.	լստ օրինակի	այլ լստ օրինակի
202,	— 2—1.	յաւուրս	յաւուրն

Կ = Յէ			
203,	2.	փեղզացի	փեղզացի
203,	3—4.	'ի ժամանակի որպէս ի ժամանակին որ	
203,	7.	որոյ	որում
203,	— 10.	'ի նս	ի նսսա
203,	— 6.	'ի նմանէ	ի նմանէն
203,	— 5.	այն	նոյն
203,	— 2—204,	2. վասն որոյ եւ ամենայն ազդին...	
204,	2.	քաւերեալն	զաւերեալն
204,	4.	Էդիայ	Եդիէայ
204,	8.	զկողմամբք	ի կողմամբք
204,	10.	զիւզոստատօք.	զոյզս ստատօք զօր զօրոյ
204,	11.	լեալ այս այր	եւեալ անայր
204,	12.	եւ մեզ	մեզ եւ

204, 13. 'ի Մարսս, 'ի Սո- ի Մարս ի Սուհունդ
Հունդ
204,—12. 'ի Մարանդի ի Մանդի
204,—11. աւանի, եւ զԱբե- յաւանի եւ զադրեղոյ
չոյ
204,— 9. արձակէ առարէ
204,—8—7. Արտեմիդայ Արտեմիդայ խնդրէր
խնդրէ
204,— 7. բժշկու թիւն եւ զբժշկու թիւն եւ բա-
զրազու մ գում
204,— 4. մեռան 'ի մահուանն եղին ի մահուան
Արտաշեսի նորա
204,— 1. քաղաքական քաղաքականաց
204—205. զբարբարոսս զբարբարոս
205, 1. ոսկեղէնք սակ ոսկեղէն
205, 2. պատմութեանն որ պատմութեանն նորա
205, 4. եղեալ դէր
205, 8. ամենեքին ամենեքեան
205, 9—10. 'ի պատերազմ պատերազմ ճակա-
ճակատիցին արեցին
205, 11. կուսանք կուսանս
205,— 9. վերագոյնն վերագոյն
205,— 7. քառասուն եւ մի քսան եւ մի

կզ = ճը

205,— 5. հալածեւլ հալածեալ
205,— 2. նորա նորին
205,— 2. յԱյբարատոյ յԱյբարատոյ
205,— 1. Աղիտօպ Աղիտօպի
206, 1. յԱբարատ յԱյբարատ
206, 3. Որ յետ Սա ես
206, 6—7. իմն 'ի ցնորից ին- ի ցնորից իմն խեռա-
լազարանաց դարանաց
206, 8. անկանի անկաւ
206, 13. ասելով ասել
206,—11. որպէս ու մ
206,—10. Արտաշեսի Արտաշես
206,—9—8. յազատ 'ի վեր զազատ 'ի վերն Մասիս
'ի Մասիս
206,— 7. 'ի վեր 'ի Մասիս 'ի Մասիս
206,— 3. եւ երկու շունք abs.
206,—2—1. աշխարհի աշխարհիս
207, 1. զօրանան, ասն ասն զօրանա
207, 6—7. ասացարս վերա- վերագոյն ասացարս
դոյն
207, 11. ցնոսա բազում բազում ցնոսա
207, 12. երգիչքն յասոս- երգիչք յասասպելն
սպելին
207,—11. զմանուկն զմանկուսն
207,—10. ինձ abs.
207,— 9. եւեթ եւեթի

կբ = ձիթ

207,— 2. յերբորդ ի յերբորդ
208, 3. Եւ abs.

208, 5. երկրակոխ երկրակոխ
208, 9. Եւ abs.
208, 9. իւրոյ ազդին ազդին իւրոյ
208, 11. զժառանգութիւնս զժառանգութիւն
208, 13. երթալ դնալ
208, 13—14. Աղիտօպի եւ Աղիտօպի եւ Արեւ-
Արեւբանոյ բանոյ
208, 14. սոցա նոցա
208, 14. եւս եւ
208,—11—10. է մեզ մեզ է
208,—10—9. այլ հաստա- զճիւ հաստեալ
տեալ զճիւ ոչ
208,— 9. տալ ոչ տալ
208,— 6. ընկողացն ընկողացն
208,— 5. եկեալ եկին
208,— 4. 'ի դաւանն Աղի- ի դաւանս Աղոյ
ոպի ոպի
208,—2—1. Երախնաւու Երախնաւուս
209, 1. Արտաւազդայ յԱրտաւազդայ
209, 4. լինել լեալ
209, 5. 'ի ցանկութիւն ի ցանկութիւնս
209, 6. իրբեւ իրբ
209, 6. Չոր զօրոյ
209, 7—8. ունէրն Արտաւազդ ունէր Արտաւազդն
209, 8. արեւելեան արեւելեայ
209, 9. զԳրուսպոյ զԳրուսպոյն
209, 12. Լր abs.
209, 12. Տատեօն Տատեանս
209, 12. ազարակօքն ազարակօք
209,—10. Գայլատու այ Գայլատուայ
209,— 9. Եկեղեցայ Եկեղեցայ
209,— 6. մեռաւ abs.

կզ = կ

209,— 3. առաջնոյ առաջնոյ
209,— 2. անուն abs.
209,— 1. քաջին առաջին
210, 1. այր այր եղեւ
210, 2. իւր փեսայացոյց փեսայացոյց իւր
210, 3. Որ որոյ
210, 4. զՏրդատ Տրդատ
210, 4—5. զորհմանպագ, հանապագոր աւագե-
աւագելով լով
210, 7. զայրացեալ զայրագեեալ
210, 9. կարեալ զգեղձան կտտարեալ զհիւսն
հերան զեղձան
210, 10. եւ abs.
210, 12. ամբութեանն ամբութեան
210,—12. մահուանն մահուան
210,—11. անդ անդին
210,— 7. երդէր դէր
210,— 3. 'ի բազմականն, ի բազմական լամչեալ
լամչելով
211, 4. զոմն իմն
211, 5. զՊէնելոպայ զՊէնոպեայ

- 211, 6. զյուշկապարկացն վիշկապարկացն
- 211, 8. Իսկոյն Իսկ
- 211, 12. 'ի թողուլ թողուլ
- 211,— 8. Սմբատ Տրդատ
- 211,— 5. Տուրիա Տուրիա էղիանսարեայ
- 211,— 5. Սուուդ Սուուդայ
- 211,— 4. Սահատիա, Վա- Սահատիա Վաղարիա
զարիա
- 211,— 2. Բագարիա Բագարիա
- 211,— 1. Վազարիա Վաղարիա

կդ = կա

- 212, 1. Եթէ Թէ
- 212, 3. Եղբայր abs.
- 212, 4—5. 'ի քսան եւ 'ի շոր- Ի քսաներորդի եւ 'ի
րորդի ամի շրորդ ամի
- 212, 5—6. Երկայնակեաց Երկայնակաց
- 212, 7. Գործ Գործ արութեան
- 212, 8. 'ի յաղջկանէ յաղջկանէ
- 212,— 10. Իշխանութիւնն Իշխանութիւն
- 212,— 9. քանզի զի
- 212,— 8. անուանիւր անուն էր
- 212,— 8. 'ի Յունաց լեզուն այսպիսի Յունաց
պատմի
- 212,— 6. Ընդ abs.
- 212,— 5. նորա եւ abs.
- 212,— 4. 'ի մէջներկրեայս Ի միջներկրեայսն
- 212,— 1. յԱթենս Ի յԱթենս
- 213, 1. 'ի մէջներկրեայսն Ի մէջներկրեայսն
- 213, 3. զկոյս, զմերձաւոր կոյս մերձաւոր
- 213, 5. 'ի նմանէ լեալ զլեալ Ի նմանէ
- 213, 12. միանգամ միանամ
- 213,— 12. Կործեից կործեից
- 213,— 10. Վ ճննից եւ զճննից Ի
- 213,— 10—9. հայկազանց հայկազանց
- 213,— 8. յայտնի ոչ ոչ յայտնի
- 213,— 6—5. անհաստատու- անհաստատութիւն
թիւնն

- 213,— 3. այնց անց
- 213,— 3. որք որ
- 213,— 1. 'ի մէջ մէջ
- 213—214. զորս հասաստի վասն զի զոր հաւա-
դիտեմք զկնիսն ստին դիտեմ եւ
զկնիսն

- 214, 2. 'ի պաճու ճեալ պաճու ճեալ
- 214, 3—4. մտածութիւնն մտածութիւն
- 214, 6. զճշմարտի զճշմարտին
- 214, 8. զանհաստուութեանն զանհաստութեանն
- 214, 11. հարկաւորել զմեզ զմեզ հարկաւորել
- 214, 13. ցուցանելով ցուցանել
- 214,— 10. նմանազոյն նմանազոյն

կե = կը

- 214,— 2. յերեսուն եւ եր- յերեսներորդի երկրորդ
կու

- 214,— 2—1. հոմանունան համանուն
- 215, 2. 'ի գնալն Ի գնալ
- 215, 3. յԱյրարատ յԱրարատ
- 215, 6. շինեաց շինեալ
- 215, 6. անուն, եւ անուն
- 215, 8. Քասախ Քասալ
- 215, 10. Վարդղէս Վարդղէսն
- 215, 11. զՔասաղ գետով abs.
- 215, 11. նստեալ զշրեալ
- 215, 12. բլրով բլրաւ
- 215, 12. գետով գետաւ
- 215, 13. կռել կոփեւլ առեալ կփեւլ
- 215,— 12—11. 'ի հայկազանց Ի հայկազնոյն
- 215,— 11. Վարդղէսի Վարդղէս
- 215,— 10. եւ abs.
- 215,— 9. յարչակունեաց յարչակունեացն
- 215,— 9—8. զերութեանն զերութեան
- 215,— 6. եւ հօրը հօրը
- 215,— 4—3. Թէ լով եւ այլքն կեցին abs.
- 215,— 3—2. եւ յետ մահուանն կեալ յետ մահուանն
կեալ
- 215,— 1. 'ի Թագաւորաց Ի Թագաւորացն քան-
Վասն զի զի
- 216, 1—2. 'ի հիւսիսականացն հիւսիսականաց
- 216, 2. զՔասալաց զՔասաղաց որ
- 216, 3. Ելանեւլ ելանեխն
- 216, 4. Իւրեանց Իւրեանց
- 216, 7. եւ abs.
- 216, 8. կացուցանել կացուցանեն
- 216, 9. եղեալ առեալ
- 216, 9. ընդ կասպան ընդ կասպան
- 216, 11. եւ abs.
- 216, 13. աղեղնաւորաց աղեղնաւորաց Թա-
դաւորեալ ամս
քսան եւ մի
- 216,— 11—10. Խոսրով որդի որդին Խոսրով
նորա
- 216,— 6. զհօրը ազան զայ- զհօրսն զայնոսիկ
նոսիկ զազդս
- 216,— 4. պատանդս Ի պատանդս
- 216,— 3. հնէլենացի հնէղենացի

կզ = կգ

- 217, 2. յԵղիսիայ յԵղիսայ
- 217, 3. նա abs.
- 217, 3. Ընտոնինոսի վեր- վերջոյ Ընտոնինոսի
ջնոյ
- 217, 5. էր է
- 217, 7. 'ի նմանէ յանդիմեալ
- 217, 8. յարդարեաց յորինէ
- 217, 9. ստեաց ստեաց (')
- 217, 9. էր այր այր էր
- 217, 10. աւ Ընտոնինոս աւ Ընտոնինոս (')
- 217, 11. ասացուած ասացած

- 217,—10. զօր որ
- 217,— 6. ընթերցեալ ընթերցաւ
- 217,— 4. առ իւրեանն առ իւրեանն (')
- 217,— 3. զամենայն՝ի լեզու ի լեզու ասորի զամենասորի նայն
- 217,—3—2. անտի յեղաւ յեղաւ անտի
- 217,—2—1. 'ի մեհնիցն ի մեհնիցն
- 218, 2. քրմապետի քրմապետին
- 218, 3. Բաղրեանոց Բաղրեանոց
- 218, 5. Հեւքբ Հիւքբ
- 218, 7—8. նորոյ, 'ի մուտն նորայ ի մուտ
- 218, 10. խոսրովու խոսրովայ

կէ = կդ

- 218,—11. Եթէ թէ
- 218,—11. Ազաթագեղոս Ազաթագեղոս
- 218,—10. ասացաք պատմեցաք
- 218,— 9. սրբոյ սրբոյ եւ
- 218,—8—7. Համատոհմիցն Համատոհմիցն
- 218,—6—5. փոքր 'ի շատէ պատմէ փոքր ի շատէ պատմէ
- 218,—3—2. զնուաճիւ զնուաճիւ
- 219, 2. ասորեստանի ասորեստանեաց
- 219, 5. ասէ abs.
- 219, 8—9. ազգատոհմին իւրեանց ազգատորեանց եւ եղբայր- 'ճմին եւ եղբայրու-րու թեանն: Եւ եթէ թեան եւ թէ
- 219, 10. վրէժս պահանջէ զվրէժսն պահանջէր
- 219, 12. զամենայն երկիրն զերկիրն ամենայն
- 219,— 9. եթէ թէ
- 219,— 8. Պահլաւն Պահլաւն
- 219,— 6. սպանանէ սպանանել
- 219,—5—4. Համաոտ Համաոտարաբ
- 219,— 3. յաւէտ ձիդ եւ երկայն առնել abs.
- 219,— 2. այսորիկ այսմիկ

կը = կի

- 220, 4—5. աստուածային աստուածայինքն ցուպատմութիւնքն ցանեն պատմուցուցանեն թիւնք
- 220, 5. ազգդ զազգդ
- 220, 7. առեալ եւ առեալ
- 220, 8. Եմբան Եմբան
- 220, 8—9. զոր Աբրահամ՝ի զորս ի կենդանութեան կենդանութեանն իւրում Աբրահամ իւրում
- 220,—10. յերկրին յերկրին
- 220,— 9. որդի նորին նորին որդի
- 220,— 6. կացոյց Հայոց Հայոց կացուցանէ
- 220,— 5. 'ի Բահլ ի Բահլ
- 220,— 2. եղբորն եղբայր նորա
- 221, 1. պահլաւիկք պահլաւիկք
- 221, 2. նորա abs.
- 221, 2—3. յերեքտասաներորդի յերեքտասաներորդ

- 221, 5. յետ որոյ Աբշէզ եւ յետ սորա Աբտաշէս
- 221, 7. լինին լինի
- 221, 7. դուստր մի մի դուստր
- 221, 8. ասացի ասացաք
- 221, 10. դուստրն անուանեալ դասերն
- 221,—12. ողբական ողբանօք
- 221,—10. ուխտի եւ դաշինս ուխտն եւ դաշին
- 221,— 9. ծննդովք ի Հանդերձ ծննդովք
- 221,— 6. Աբտաշիսի Աբտաշէս
- 221,— 1. Պահլաւ.... Պահլաւ.... Պահլաւ.... Պահլաւ
- 222, 1. Պահլաւ Պահլաւ
- 222, 5—6. Իբր զաւելագործ որպէս զաւելորդագործ
- 222, 7. ասացաք երկրորդեցաք

կթ = կչ

- 222, 12. ցեղն Աբտաշիսի ցեղք Աբտաշէս պարՊարսից արքայի սից արքայ
- 222,—9—8. ընդ թիւ թա ի կարգ թագաւորաց զաւորաց եւ ի թիւ նոցին
- 222,—8—7. 'ի նոցանէ տէտէրութիւնն ի նոցանէրութեանն
- 222,— 3. երեսուն եւ չորս երեսուն եւ երեք
- 223, 1. թագաւորութիւնն թիւնն Պարթեւաց պարթաց
- 223, 3. են էին ի
- 223, 3. այսորիկ այսմիկ
- 223, 4. յԱսորոց յասորեստանաց
- 223, 4. եւ 'ի Յունաց ոմանք եւ յունաց
- 223, 6. ընդ abs.
- 223, 8. զօր զօրս
- 223, 9. Փիլէմոն Փեղեմոն
- 223, 10—11. զԲարսու մայի զԲարսու մայ

կ = abs.

- 223,—10. պահլաւ կաց պահլակայ
- 223,—9—8. թագաւորին պարսից արքայի Պարսից
- 223,— 8. անկեալ 'ի ձեռն ի ձեռս յունաց անՅունաց կեալ
- 223,— 5. անդ abs.
- 223,— 5. Յորթանու Յորթանու
- 223,—3—2. լեզու ուսեալ ուսեալ լեզու
- 223,— 2. զգործս զգործսն
- 223,—2—1. Յուլիանոս Յուլիանոս
- 223,— 1. եւ abs.
- 224, 1. պատմութիւնս թագաւորաց պատմութիւնս
- 224, 2. որումն ուրումն
- 224, 3. Ռասատոհուն Ռասատոհուն
- 224, 4. այժմ՝ի գիրս յայս ի գիրս յայսմիկ
- 224, 5. բարբանջմունս բարբանջմունս
- 224, 7. փափագոյ փափագման
- 224, 8. պատուին պատուին
- 224, 11. եւ abs.

- 224, 11. խորհուրդն խորհուրդքն
- 224, 12. սպանութեամբ սպանութեամբքն
- 224, 12—13. հանճարաբանհանճարաբանու-
նու թիւն թիւն
- 224,— 4. միայնամարտու միանամարտութեան
թեանն
- 224,— 3. այլբարանութեանն այլբարանութեան
- 224,— 1. ճշմարտութեանն ճշմարտութեան

Հա = կէ

- 225, 1. յասորեստան յասորիս
- 225, 2. համարէր համարեցաւ
- 225, 5. Պահչաւին Պահչաւին
- 225, 9. թագաւորեալ թագաւորեալ
- 225, 12. պատերազմաւ abs.
- 225,— 7. աճապարեալ abs.
- 225,— 6. զԱրտաւանն զԱրտաւան
- 225,— 4—3. Պարսից եւ նա- նախարարացն
խարարաց
- 225,— 2. բայց բայց
- 225—226. յաշխարհս աշխարհն

Հը = կը

- 226, 7. դիմէ դիմեալ
- 226, 8. Աղմուկ Աղմուկ շփոթի եւ
- 226, 11. խոսրովու խոսրովայ
- 226, 12. նմա abs.
- 226,— 8. 'ի ծովեզերան ի ծովեզերացն
- 226,— 7. զայսչափ բազմու- զանչափ բազմութիւն
թիւնս
- 226,— 2. պարթեալ եւ պա- պարթեալ եւ պահ-
չաւիկ զաւիկս
- 226,— 1. ամենայն համօրէն
- 227, 2. թագաւորեցուցայ թագաւորացուցցեն
- 227, 3. տէրութիւնն հե- յինքեանց տէրութիւնն
ուսցի յինքեանց հեռացի
- 227, 5. Սուրեն Սուրենեանն
- 227, 6. յաշխարհս յաշխարհն
- 227, 6. ուրախացեալ ուրախացեալ ինչ
- 227, 7. յաղթութիւնն յաղթութիւն
- 227, 8. ազգականացն ազգացն դժգմեալ
դժգմեալ
- 227, 10—11. ազնի երթեալ
էին, 'ի խորագոյն abs.
- 227, 11. 'ի նոյն նոյն
- 227,— 11. Բահչ Բահչ
- 227,— 11. համբաւ abs.
- 227,— 8. կոչդ կոչն

Հդ = կիթ

- 227,— 6. խոսրովու ի խոսրովայ
- 227,— 5. օգնականութեան իշխանութեան
- 227,— 1. բոթին բոթին
- 228, 2. կարեն կարն
- 228, 5. Բուրզ անուր Բուրջ

- 228, 6. Քուշանաց Քուշանաց առ հզօրս
նորա ոմանս
- 228, 7. նորա abs.
- 228, 7. ջանիւ ջանիւք
- 228, 8. առնուլ առնուլ
- 228, 9. յազգականացն ի յազգականացն
- 228, 11. զմանէ abs.
- 228, 12. սպասաւորեալ սպասաւոր էինեալ
- 228, 13. մեծի ազգին ազգին մեծի
- 228, 13. զօր օր
- 228,— 12. տեղուցն տեղին
- 228,— 11—10. ազգին կա- ազգի կարնան
րենան
- 228,— 10. զվրէժն զվրէժս
- 228,— 7. թագաւորութեանն թագաւորութիւն
- 228,— 7. մարդ մարդ
- 228,— 6. զտէրութիւնն զթագաւորութիւն
- 228,— 6—5. ժամանակեայ ժամանակեան Գեկոս
Գեկոս եւ Գաւլըս եւ Գայիոս
- 228,— 4—3. զօրս իւրովք իւրովք զօրօք
- 228,— 3. այլ սիրելեօք այլովք սիրելովք
- 228,— 1. մինչեւ abs.

Հզ = չ

- 229, 3—4. մինչ 'ի մինչեւ
- 229, 5. առնէ, թէ առնէր եթէ
- 229, 6. թէ եթէ
- 229, 7. եւ թէ եթէ
- 229, 9. դօրցես abs.
- 229, 10. սիրոյ սիրելոյ
- 229, 10. Ազգականութեանն ազգականութեամբ
նոսա
- 229, 12. դարձուցանեալ 'ի ի դոսա դարձուցանեալ
նոսա
- 229, 13. կոչէր կոչէր
- 229, 13. քաշաբ Բահչ քաշաբ Բահչ
- 229,— 8. ձեւ եւ ձեւ
- 229,— 6. Անակայ Անակ
- 229,— 5. ցեղէն ցեղէ
- 229,— 2. զօրացն զօրաց
- 230, 2—3. մեծին խոսրովայ մեծին խոսրովու
- 230, 3. զկարենեանցն զկարենեանց
- 230, 9. մեծի մեծի մերոյ
- 230, 10. աստ abs.
- 230, 11. թէ եթէ
- 230, 12. շոխառակ abs.
- 230, 13. Ողմպիտոյրայն Ողմպիտոյրայն
- 230,— 12. լերինն լերին
- 230,— 10. սուրբ սուրբ
- 230,— 8. մօր մօրն
- 230,— 7. մեծի մեծի մերոյ
- 230,— 7—6. Առարեւոյ շնորհն շնորհս առարեւոյն
- 230,— 5. զԼինելութիւնն զԼինելութիւն
- 230,— 4. մշակութեանն մշակութիւն զայակա-
սակասութիւն սու թիւն
- 230,— 3. ամաց տարեաց

- 231, 1. *իւրքն ամենայն ամենայն իւրքն*
- 231, 2. *խնամոցն ինոցն*
- 231, 2—3. *ակնարկութեամբն ակնարկութեամբ*
Աստուծոյ
- 231, 5. *չշորհս շորհ*
- 231, 6. *զմեացեալս 'ի ի նմացածս (ի մեացածս)*

Հե = Հս

- 231, 9. *Փերմելիանեայ Պերմելիանեա*
- 231, 10. *պատմութեանց պատմութիւն*
- 231, 11. *Փերմելիանոս Պերմելիանե*
- 231,—10. *Որոգիներս Ուրբգիներս*
- 231,— 8. *է էր*
- 231,— 6. *և* abs.
- 231,— 5. *և* abs.
- 231,—5—4. *Թագաւորացն Թագաւորաց*
- 231,— 3. *աշխարհաբարացոց* abs.
- 231,— 1. *'ի խոսրովն 'ի ի խոսրով*
- 232, 2. *ոճով* *և* *ոճով*
- 232, 3. *զանուանս զանուանսն*
- 232, 3. *զտեղի զտեղիս*
- 232, 4. *համարեցաք կամեցաք*
- 232, 5. *որ* abs.
- 232, 7. *Պարսից արքայի արքայի պարսից*
- 232, 7. *և* *մեռանեւ ի մեռանեւ*
- 232, 9. *հակամտեալ հակամտեալ*
- 232, 10. *խոսրովու խոսրովայ*
- 232, 11. *ցթագաւորութիւնն ցթագաւորութիւն*
- 232, 12. *անիշխանութեանն անիշխանութեան*
- 232,— 8. *և 'ի թագաւորու- թագաւորութեանն*
թեանն
- 232,— 6. *սխալեաթ սխալթ*
- 232,— 5. *'ի յիշատակաց յիշատակաց զգիւս- զիւանագիր նագիր*
- 232,— 4. *ըստ նմանեացն* *և* *ըստ նմանեաց*
- 232,— 3. *'ի համբաւուց համբաւուց*
- 232,—3—2. *հնախօս հնախօսաց*

Հզ = abs.

- 233, 3. *Նոյն այր ասէ, Ասէ Նոյն այր եթէ յեւթ- թէ յետ սուսերա- սուսերահարն հարն*
- 233, 4. *նախարար զօրաց*
- 233, 5. *ածեն ի բեանց ածին յի բեանց*
- 233, 5. *զօրս զօրս*
- 233, 9. *Գանուբ Գանուբ*
- 233, 10. *և* *զիկի կղզայ զիկի կղզայ կղզիս*
- 233, 11. *Ժամանէ մերոյ մերոյ աշխարհիս Ժա- աշխարհիս մանէ*
- 233,—11—10. *զկեանան, առնլով զկեանս առնելով*
- 233,—10. *զթագաւորութիւնն զթագաւորութիւն*
- 233,— 9. *և* *և* *որ*
- 233,— 5. *զօրս զօրս*

- 233,— 3. *մասն մաս*
- 233,— 2. *գաղթեալ գաղթեալք*
- 233,— 1. *ապա ինէին* *ապա ինին*
- 234, 1. *և* abs.
- 234, 3. *Վասն Սակս*
- 234, 6. *արձակէ արձակեաց*
- 234, 8. *'ի յիւրոցն յիւրոցն*
- 234, 8. *և* *է*
- 234, 9. *և* abs.

Հէ = Հբ

- 234,—11. *Պարսից և* *Յունաց յունաց և* *պարսից*
- 234,—10. *անիշխանութեանն անիշխանութեան*
- 234,— 7. *փոս փոս*
- 234,—3—2. *կոչիւր, 'ի տոհմէ կոչի ի տոհմէն*
- 234—235. *խոսրովի խոսրովա*
- 235, 1—2. *իւր 'ի կաղաղի իւրեւ կաղաղի հան- հանդարտութեան դարտութեան*
- 235, 4. *'ի կարգ առջին ի կարգ առաջինս*
- 235, 5. *զարշակունիան, զարշակունիս մեկու- զմեկուսացեալն սացեալս*
- 235, 6. *բնակելոյ բնակելոյն*
- 235, 7. *տեղիս մտիւք տեղի միւր*
- 235, 10. *որ 'ի Քաղաւն ի Քաղաւն*
- 235, 11. *զանդրիս զանդրիս*
- 235, 12. *իւրոց իւրոյ*
- 235,—12. *փոխեցաւ փոխեցան յԱրմաւրայ*
- 235,—10. *ընդ հարկաւ իւրով ընդ հարկիւ իւր*
- 235,— 9. *անունն անուն*
- 235,— 8. *հաստատեալս հաստատեալ*
- 235,— 7. *յերկրի յերկր*
- 235,— 6. *փոխելով արտա- փոխեաց արտաշիրակ շիրական*
- 235,—5—4. *զմի յաշխարհացն մի յաշխարհաց*
- 235,—3—2. *որդի նորին նորին որդի*
- 235,—2—1. *արբայի արբայ*
- 235,— 1. *ցթագաւորելն զթագաւորեալն*

Հը = Հդ

- 236, 1. *Վոտորում ազդին կատարում ազդաց*
- 236, 7. *ազդն ազդ*
- 236,— 7. *դեղեցկագիտակ դեղեցիկ*
- 236,— 5. *աշուցան աշուցայ*
- 236,— 4. *Գուշարայ հայ- Գուշարայ հայկազ- կազնոյ նան*
- 236,—2—1. *չբնադադեղ կեր- չբնադակերպարանին պարանին*

Հթ = Հդ

- 237, 1. *նահատակութեանն նախատակութեան*
- 237, 2. *Հայոց* abs.
- 237, 4. *'ի մանկութեանն ի մանկութեան*
- 237, 4. *կամակար* abs.
- 237, 5. *ձիւղարեալ և* *զինն ձիւղարեալ և* *զինն*
- 237, 6. *յաշողակարայ, յաշողարար և* *այլս և* *այլ*

237, 7. պեղողպոնկեսացւոց պեղեսպոնտացւոց
 237, 8. Հիփիսեայ Հիփեսոսեայ
 237, 9. զՎշխոտտրադոս զՎշխոտտրադոս
 237, 11. զԿերասոս զԿրասոս
 237,— 9. Գաիջախամաք ակոջախամաք
 237,— 8. 'ի ձիւնթաց ձիւնթաց
 237,— 7. Հակառակադրին Հակառակադրին
 237,— 4. Պոսթոսայ Պոսթոսայ
 237,— 3. յոչ դտնլոց ոչ գտնլոց
 237,— 2. զօրքն 'ի վերայ 'ի վերայ նորա զօրքն
 238, 4—5. Կառինեաւ եւ Կարինեաւ եւ 'Նոմե-
 'Նոմեոհանոսիւ րհանոսիւ թագաւ-
 թագաւորեաց որի
 238, 6. ընդդէմ ընդ
 238, 9. տաճկաստանի տաճկաստանի
 238, 11. աստի եւ անտի աստ եւ անդ 'ի յԵւ-
 Եփրատու՝ փրատայ
 238,— 11. եւ Տրդատ Էր Տրդատ
 238,— 11. զօրն զօրն
 238,— 9. աճապարեաց աճապարեալ
 238,— 8. առեալ զզէնն իւր զզէն իւր առեալ
 238,— 7. 'ի լուղ լիւղ
 238,— 7—6. խորայտակն եւ խորայտակ ան-
 անցանէր ցանէ
 238,— 4. սպանեալ եւ 'Նո- սպանանել զՆումե-
 մեոհանոս րհանոս
 238,— 4—3. փոխանորդեալ փոխանորդել զթա-
 զթագաւորութիւնն զաւորութիւն
 228,— 2. ժամանակն ժամանակի
 238,— 2. յայտնէ ուսուցանէ

 ձ = չե
 239, 2. եւ որբուցն abs.
 239, 4. 'ի Յագոռճանի 'ի Յագռիճանի
 239, 6. Բուրդար Բուրդար
 239, 7—8. պանդխտեցաւ ակտեցաւ
 239, 8. առեալ առ
 239, 9. քոյր զքոյր
 239, 12. կնաւ կնան
 239, 12—13. աներոյ նորա abs.
 239,— 9. ճննդեանն ճննդեանն
 239,— 6. զայրն այրն
 239,— 4. յառաջատեսու- յառաջատեսութիւն
 թիւնն
 239,— 3. բանի բանից
 239,— 2. փրկութեան ճա- ճանապարհն եղև
 նապարհ փրկութեան
 239,— 1. որում յորում
 240, 1—2. իշխանութեանն իշխանութեան անու-
 անուցանելն եւ ցանկել
 240, 2. ընծայելն ընծել
 240, 3—4. յարունս հասակի 'ի յարունս հասակ
 հասեալ մանկանն, մանկանն հասակի
 փեսայացուցանէ փեսայացուցալ
 հասապարեալ

240, 4. որում որոյ
 240, 5. Էր abs.
 240, 5. որ եւ
 240, 8. մանկամբն կրտս- կրտսերաւ մանկամբն
 բաւ
 240, 9. կանանց կուսանաց
 240, 10. ընթանայ միայնաորի միանաւորի
 240, 11. 'Նիկոմաքոս, եւ նա 'Նիկոմաքոս
 240,— 12. Գրիգոր abs.
 240,— 8. զքահանայութեանն զքահանայակտու-
 թեան
 240,— 6. Բայց Բայց է
 240,— 6—5. զարմանալիք զարմանալիք եւ
 240—241. եւ 'ի փառաւորել քրեւելի փառօր Տօր
 Տօրն երեսեալ պերճացեալ
 պերճացան նորա
 241, 1. նա abs.
 241, 3. անայր անայր
 241, 4. վարդապետու- վարդապետութեան
 թեանն
 241, 6. զմտան անէր՝ զմտաւ անէին
 առնելոց Էին
 241, 7. աննացականի մնացականին
 241, 8. յինքնանս յինքեան

 ձա = չը (sic)
 241,— 9. զթագաւորութիւնն զթագաւորութիւն
 241,— 7. մամիկոնեից մամիկոնեից
 241,— 7—6. Հիւսիսականէն 'ի Հիւսիսականէ
 241,— 6. աշխարհէ աշխարհէ
 241,— 5. Հիւսիսականաց ազգաց Հիւսիսակա-
 ազգաց առաջին նաց առաջնոց
 241,— 4. զճննացն զճննից
 241,— 4. զբոյց այսպիսի զբոյց (') այսպիսի
 241,— 3. Յամ յայամ
 241,— 3. կնացն կնաց
 241,— 1. պատիւ 'ի պատիւ
 241—242. դայեկորդիք դայեակորդիք
 242, 1. Մամիգոնեից Մամիգոնեից
 242, 2. Բղղոսայն Բղղոսայ
 242, 3. զՄամիգոնայն զմամիգոնեի
 242, 3. թագաւորն Արքով թագաւորն
 242, 4. Արքով abs.
 242, 4. զՄամիգոնն զՄամիգոն
 242, 5. Մամիգոնայն Մամիգոնեան
 242, 5. արքայի արքունի
 242, 6. աշխիւ աշխիւ
 242, 7—8. առարել առարեաց
 242, 8. 'ի չլանել չուկալ
 242, 10. Եւ abs.
 242, 12. թլպլու եւ թլպլու
 242, 12. զՄամիգոն զՄամիգոն
 242,— 13. 'ի ձևն 'ի ձևս
 242,— 13—12. յԱրեաց Էր- 'ի յԱրեաց Էրկրին թո-
 կրին թողու զյր

242,— 11.	վտարանդի	զվտարանդի
242,— 8.	'ի ձեռս	ի ձեռն
242,— 8.	ոչ կարացի	չկարացի
242,— 8.	զՄամգուն	զՄամգուն
242,— 7.	'ի ըլսս	ի ըլսան
242,— 1.	խաղաղասեր ասնն	ասնն խաղաղասեր
243,	2. են արգարեւ	արգարեւ են
243,	3. եւ կենսասեր	abs.
243,	4. եւ	abs.
243,	6. սիրամարգաշատ	սիրամարգաւետ
243,	7. անբաւութիւն	եւ անբաւութիւն
243, 8—9.	հասարակաց	հասարակ
243,	9. ասնն	abs.
243,	9. պատուական	պատուականն
243,	10. զփասեան	զփասեանդ
243,	11. այլ այսպիսիք	այլք այսպիսիք
243,	11. Այլ զականց	Եւ զականս պատուականս
243,	11. ոչ	եւ ոչ
243,	12. մեծամեծացն	մեծամեծաց
243,— 11.	հասարակաց նոցա	նոցա հասարակաց
243,— 10.	յաղազս աշխար- աշխարհին	ճենաց հին ճենաց
243,— 9.	Իսկ Մամգունայ	Բայց Մամգունայ
243,— 7—6.	աշխիւն իւրով իւրով	աշխիւն
243,— 6—5.	պատարագու	պատարագօր
243,— 4.	էառ	առ
243,— 3.	աշխիւն	աշխիւ

ձբ = չթ

244, 1—2.	'ի թագաւորու- թեանն	ի թագաւորութեանն
244, 3—4.	պատմութիւնն	պատմութիւն առանց ճշմարիտ առանց ժամանակագրու- ժամանակագրութեան ճշմարիտ թեան
244, 4—5.	մանրախուզիւք	եւ մանրախուզիւք
244,	6. յերրորդ	յերկրորդ
244, 6—7.	գալ այսր հանդերձ	ի գայլ այր
244,	10. Խոսքովիդուխտ	զխոսքովիդուխտ
244,	11. զդանձն	զդանձն
244,— 7.	էր	abs.
244,— 6.	զօրինաւոր սք	զօք օրինաւոր
244,— 5.	ունեւ	ունելով
244,— 5.	այլ	այլք
244,— 4.	Տրդատ	Տրդատայ
244,— 3.	զՕտայն կացու- ցանէ	զնա հասուցանէ
244,— 2—1.	գայեկորդին	գայեկորդին, զման- զմանդակունի
244,— 1.	նորա	abs.
245,	1. պատճառ	պատճառք
245,	5. Աշոցայ	Աշոցն
245, 5—6.	յապայսն զյաջոյց	յապայսն սպայոյց
245,	13. զյաջթու- թիւնն	զյաջթութիւն

245,— 12.	քեղիանանն	զեղանանն
245,— 9.	կորովեացն	կորովեցան
245,— 8.	վառուածոցն	վառուածոց
245,— 7.	պատեալ	ատեալ
245,— 6—5.	յերկիր ընկնոյր	զարքայն: իսկ նորա յարուցեալ
245,— 4.	իւր	abs.
245,— 4.	ընկնոյր	ընդնոյր
245,— 3.	ուրուձն	որուձն
245,— 2.	աշտանակեալ	յաշտանակեալ
245,— 1.	ուսերաւ	սուսերաւ
246,	2. յամեալ	յամեալք

ձգ = ձ

246,	5. առնըլս	առնելոյ
246,	6. զՄաքսիմիւնայ	զՄաքսիմիւնայ
246,	10. դուստր	զգուստր
246,	11. կոյսն	չկոյսն
246,— 7.	լինին	լինի
246,— 4.	թագաւորին	թագաւորի
247,	7. երեւութացաւ	երեւեցաւ
247,	11. 'ի կնոջէն	ի կնոջէն
247, 11—12.	Մաքսիմիւնայ	Մաքսիմուս
247,	13. զբազումս	բազումս
247,— 12.	եղեկանդական	եղեկընդակն բորտու- բորտութեամբ
247,— 11—10.	յանդղութեանն	յանդղութեանն
247,— 10.	կարացին	կացին
247,— 7.	'ի հնդկաց	հնդկաց
247,— 7.	այնքն	այնքն
248,	5. որ	որոյ
248, 6—7.	էր ի Սորակոսին	էր () ի Սերպպոսին
248,— 7.	լեառնն, յորմէ	լեառն, յորմ
248,— 7—8.	զբռնաւորն	զբռնաւորն

ձդ = ձա

248,	12. 'ի ճննազնոյն	ի ճննազնոյ
248,— 10.	արքայի	արքայ
248,— 10—9.	'ի պատերազմացն	abs.
248,— 7.	նիւթէ	նիւթեւ
248,— 6.	թովեալ	թողեալ
248,— 5.	եկանեւ	եկանէ
248,— 5—4.	ցալ Արեօք	ցալ արեովք
248,— 4.	կողմանէն	կողմանէ
248,— 3.	ազդին սէկունեաց	ազդ սէկունեաց
248,— 2.	զիւսայ	փիւսայ
249, 4—5.	'ի վերայ	ի
249,	6. սէկունեաց	սէկունեաց
249,	7. Ողական	Ողական
249,	8. լերին եւ	լերինն
249,	9. եւ	որ
249,	10. ոչ թողացուցանէր	չթուլացուցանէր
249, 10—11.	պարապէլ գործոյ	պարապէլ գործոյ
249,	11. տանս	տանցն

- 249, 12. Հայոց abs.
- 249,—13. սկզունեաց սղկունեաց
- 249,—11. իշխանութիւն իշխանութիւնս
- 249,—11. սկզունեաց սղկունեաց
- 249,—10. ճննազնեայն ճննազգեան
- 249,— 9. զկողմամբը զկողմամբն
- 249,—8—7. Մամբգուն Մամբգոն
- 249,—5—4. գաղտազնաց գաղտազնացս
- 249,— 4. զգացուցանելով զգացուցանող
- 249,— 3. սկզունեաց զգնալն սղկունեաց զգնալ
- 250, 1—2. շնորհոտնայն շնորհոտնեան
- 250, 2. 'ի ճահ ի ճաշ
- 250, 4. ընդ քեզ քեզ
- 250, 6. սկզունեաց սղկունեաց
- 250, 8. տեսանել տեսել
- 250, 9. զմտերմութիւնն զմտերմութիւն երգերգմանց մանցն
- 250, 9—10. դաշնաւորութեանցն դաշնաւորութեանց
- 250, 10. ամենեւին ամենայնիւ
- 250, 13. հրամայեաց հրամայել
- 250,—12. մտանելլամուրն յամուրն մտանել
- 250,—11. վստահութեանն վստահութեան
- 250,—10. աւուրց աւուր
- 250,— 9. սկզունեաց սղկունեաց
- 250,— 8. որսոցն որսացն
- 250,— 7. աղեղամբն աղեղամբ
- 250,— 7. կործան կործանել
- 250,— 5. իւրով արամբը իւրովք արամբը
- 250,— 4. արան որ 'ի ներքս արս ամբոցին որ 'ի նա եւ ներքան տեւ
- 250,— 3. սկզունեաց սղկունեաց
- 250,— 2. երկուք երուք
- 250,— 2. փախտական փախտականք
- 251, 3. նախարար զնախարար
- 251, 4. անուանելով անուանեալ
- 251, 5—6. մնացելոցն սկզու մնացելոց սղկունեաց նեաց հրամայել ոչինչ հրամայել չվնասել վնասել

ձե = ձբ

- 251, 8. 'ի պատերազմին ի պատերազմին որ
- 251, 9—10. զթագաւորն զԲագաղաց թագաւորն Բասլաց
- 251,—10. պատերազմին պատերազմին
- 251,— 9. յերկու ճնդքէ յերկուս ճնդքեալ
- 251,— 6. յերկիր անկեալ անկեալ դի
- 251,— 5. 'ի զեղեցիկ ցանն զեղեցիկ ցանցորդի ցորդէ
- 251,— 4. յերկիր ի յերկիր
- 251,— 3. երկրին երկրին ()
- 251,—3—2. թագաւորին թագաւորն Բասղաց Բասլաց
- 251,— 2. յարքայն յայոց յարքայն հայոց
- 251,— 1. զներդեայ քեմ զնեարդեայքեմ խտախտապատ

- 252, 1. կորովութեամբ կորութեամբ ձգել ձգեալ
- 252, 1—2. ճարպ դիպեցու ճարպադիպեցու ցանցանէ
- 252, 2. ձախակողմանն ձախոյ
- 252, 3. աջակողմանն աջոյ կողմանն
- 252, 3. վերացուցեալ վերացեալ
- 252, 4. վերտ զերդ
- 252, 5. ուր որ
- 252, 6. շարժել ձեռամբ ձեռամբ շարժել
- 252, 8. քան թէ քան եթէ
- 252, 11. կտրել կտրել
- 252, 12. պարանոցին պարանոցի
- 252,—11. զգորաւորն զգորաւոր
- 252,—10. դառնային դարձան
- 252,— 9. Տրդատ Տրդատայ
- 252,— 9. մինչև մինչ
- 252,— 8. հարուած հարուած
- 252,— 5. Արտաւազը ման մանդակունին Արդակունի տաւազը
- 252,— 3. Որով պատճառաւ որովք պատճառաւորք
- 252,— 2. զամենայն հիւսիսի զՀասի
- 253, 4. 'ի Քրիստոս հաւ առ ի բրիտոսն հաւատոցն ատոց
- 253, 5—6. ազգին ոչտունեաց ուշտունեաց ձգ = ձգ
- 253, 10. երանելոյ, եթէ երանելոյն թէ
- 253, 12. նուեւ նուեի
- 253, 12—13. սրբոց հոփսի սրբոյն Հոփսիմէի մեանցն 'ի
- 253,—9—8. 'ի նոցա քաղաքն նոցա քաղաք
- 253,— 5. առաջնորդին առաջնորդի
- 253,— 4. զնա Միհրանայ, Միհրանայ զնա թէ եթէ
- 254, 1. 'ի նա առ նա
- 254, 3. եւ զընկերացն երանելոյն նուեայն abs.
- 254, 4. զբուցեաց abs.
- 254, 5. որով եւ յորմէ
- 254, 5. տեղեկացաւ տեղեկացեալ
- 254, 8. յորս յորս
- 254, 9. տեսանելովք տեսանելովք
- 254, 11—12. Այսպիսի խաւ այսպիսեայ(աւ) Միհրանաւ ըմբռնեալ բան ըմբռնեալ խաւ Միհրանաւ
- 254,—12. լուաւ լուան
- 254,—11. կամեցաւ ճանախ ձանապարհել յորս պարհորդել յորս կամելով զնալ
- 254,—10. թէ եթէ
- 254,— 9. Եւ երկիւղիւ երկիւղածիւ
- 254,— 7. օգոյն օգուոյն
- 254,—7—6. պաշտիւ եւ պաշտել
- 254,— 3. սուրբն սուրբ
- 255, 2. զկուռն զկուռն

255, 2—3. կանգնել զպա- զպատուականն կան-
տուական նշան գնել զնշան
255, 4. Տեսան հոգիւ նոցա հոգիւ յառաջ-
յառաջնորդութիւն նորդութիւն
նոցա
255, 6. 'ի բաղաբէն 'ի բաղաբէն որ
255, 12. 'ի վերայ նոցա 'ի նոցա վերայ
255, 13. զով ում
255,—12. խաչին 'ի խաչին (')
255,—10. բլբլին բլբլին
255,—10. կողմանէ կուսէ
255,— 8. Եւ abs.
255,—8—7. ամենայն բազ- ընդ առաւօտն ամե-
մուլթիւնն ընդ նայն բազմութիւն
առաւօտն
255,— 5. Ինչ գործ abs.
255,— 3. այնպիսեւ այսպիսեւովք
255,— 3. ամենայն անտառն նոցա ամենայն ան-
նոցա տառն
256, 1. լեռուն լեռան
256, 2. անուշահոտու- անուշութեան
թեամբ
256, 4. յոյժ abs.
256, 5. կարով կացեալ
256, 6. հանդերձ abs.
256, 9. կատարէին կատարին
256, 10. 'Նունէ եւ զնաց 'Նունի զնաց անտի
256, 11. դաւառան դաւառս
256, 11. յանպակ յանպատ
256,—11. յաշխարհէ աշխարհի
256,—10—9. 'ի կրթութիւն կրթութիւն
256,—6—5. 'ի կղարջաց 'ի կղարջից
256,— 5. եւ կասրից abs.
256,—2—1. յարձակմանն 'ի յարձակման 'ի պարս
Պարսս

ձէ = ձգ
257, 1. հնազանդութիւն հնազանդիւ
257, 2. Կոստանդիանոսի Կոստանդինու
257, 5. փայտին խաչին
257, 6. զյաղթութիւն յաղթութիւն
257, 7. էր abs.
257, 7. 'ի հարկանելոյ 'ի հարկելոյ
257, 8. անկելոց անկելոյ
257, 10. հոռմայեցւոց 'ի հոռմայեցւոց
257, 11—13. եւ 'ի փայտուտ եւ փայտուտ զՇա-
Շապհոյ դարձան սրուհ դարձուցին
եւ յաւարի առին յաւարի զամենայն
զամենայն երկիրն երկիրն առեալ
257,— 8. իշխանութեանն իշխանութեան
257,—6—5. ազգականն իւր հարազատ իւր եւ
եւ հարազատ ազգական
257,— 4. Պերդամատ է այն Պերդամատեան
257,— 2. Բուրջայ Բուրջայ
257,— 1. եւ abs.

258, 3. ննդուլթեամբ իորհեւնննդութեամբ
խորհել
258, 4. եղեալ այր այր եղեալ
258, 5—6. 'ի պարտել 'ի պարտելն
258, 7. տայ զգուստր իւր զգուստր իւր տայ
258,—12. 'ի մտերմացն 'ի մտերմաց
258,—10. կեցեալ կացեալ
258,— 8. Իսկ ընդ
258,— 7. հզօր հզօրաց
258,— 5. զի եւ եղբարքն եւ եղբայրք նորա
258,—4—3. իւրովք եւ աղխիւ եւ աղխիւ իւրով
259, 1. իւրում իւրումն
259, 2—3. վերացուցեալ վերացեալ
259, 5. դազածանն դազածան
259, 5. այնր այնորիկ
259, 7. հաստատեալ իւր իւր հաստատեալ
259, 8. եւ վերակացուս վերակացու
259, 11. զկոստանդիանոս զյաղթողն Կոստան-
դինոս դինոս
259, 12—13. հաստատել հաստատեալ զխաղա-
խաղաղութիւն զուլթիւն
259,—10—9. զձեղինէ զմայրն զմայր իւր զձեղինէ
իւր
259,— 8. եւ abs.

ձը = ձև
259,— 5. արբունեացն արբունեաց
259,— 4. Կոստանդնուպօլսի Կոստանդնուպօլսիս
260, 2—3. յերկրորդական երկրորդական
260, 3. պատիւս պատիւ
260, 4. արեւելից արեւելեաց
260, 6. շարութեանն փո- շարութեան փոխումն
փոխումն
260, 8. նոյնպէս այսպէս եւ
260, 9—10. 'ի հաւատան հաւատան
260, 10. եւ abs.
260, 10—11. առ բարեգործն առ բարի գործն
260, 11. հաւածանս եւ հաւածանս
260,—12. իշխանութեամբն իշխանութեամբ
260,—8. Գլափիւսայ Գլաթիւսայ
260,—8—7. զուրբն Բասի- զԲասիլիոս Միխիրոյ
լիոս Միսսիոյ
260,— 5. Եւ abs.
260,— 5. դաւն դաւն
260,— 5. թէ ելթէ
260,— 4. լինի Կոստան- կայ երանելին Կո-
դինոս ստանդինոս
260,— 2. 'ի սիրոյն Տրդա- 'ի Տրդատայ սիրոյն
տայ մեր թա- մերոյ թաղաւորին
զաւորի
260,— 1. 'ի թնամուոյ թնամուոյ
261, 1. արդարոյ ամենայն ամենայն արդարոյ
621, 3. զլիկիանոս զլիկիանէ
261, 5. 'ի Գաղղիոս 'ի Գաղղիոս
261, 8. առ նա Եւ նմա

261,	9.	ցուցեալ	ցուցանել
261,	11—12.	ամէ հալածա- նացն սկսել թա- դաւորել	ամէն սկսեալ հալա- ծանաց եւ թադաւ- որեալ
261,	12.	ցերեբրտասաներորդ	ցերեքտասան
261,	—10.	հաստատեր	հաստատել
261,	— 5.	այսպիսիք	այնպիսիք
261,	— 4.	որպէս	որպէս ի
261,	— 1.	Ստրատիդին	Ստրատիդին
262,	2.	Սեւերիոս	Սեւերոս
262,	6.	Ջեւքիպոն	Ջեկիպոն
262,	6.	կոչմամբ յորչոր- չեցան	կոչմամբն յորչոր- չեցաւ
262,	10.	յարդարեաց, եւ	յարդարեալ
262,	10.	իսկ	այլ
262,	11.	կոստանդիանու- բազար	կոստանդինու պոլիք
262,	12.	'ի Հոովմայ	'ի Հոովմէ
262,	—11—10.	'ի Փորոնին	'ի Փարոնին
262,	—10.	'ի յիւրմի	'ի յիւրմէն
262,	— 9.	բայց	այլ
262,	— 8.	իցն	իցէ
$\lambda\theta = \lambda\varrho$			
263,	1.	եւ յէութենէ հօր	հօր եւ յէութենէ
263,	8.	բիւթանացւոց	բութանացւոց
263,	8.	Բիտոն	Բիկտոն
263,	10.	սրբոյն	abs.
263,	—11.	կոստանդիանոսի	abs.
263,	—10—9.	զի զսուբոն Գրիգոր առեալ ընդ իւր 'ի ժո- ղովն երթիցէ. զոր ոչ առ յանձն Տրդատ	abs.
263,	— 6.	եւ	abs.
263,	— 3.	արդեւք	abs.
263,	— 2.	հեթանոսութեանն	հեթանոսութեան
263,	— 1.	այնորիկ	այսորիկ
263,	— 1.	առանց իւր զաչ- իարհա	զաչիարհա առանց իւր
264,	1.	Գրիգոր	Գրիգորիոս
264,	2.	պատին	պատիւ
264,	3—4.	որպէս զի այսպէս իբր զի այնպէս փա- փափաքանոր	իբր զի այնպէս փա- փազանոր
264,	5.	կոչնն Սյլ	կոչին եւ
264,	5—6.	իւրեանց զիւր- ստակէս	ինքեանց զՍրիստակէս
264,	7—8.	երթեալ հասաներ	երթալ հասանել
264,	8.	եւ	abs.
264,	9.	ժամու	abs.
264,	9.	մկրտեր	'ի մկրտել էր
264,	9.	զհայր	զհայրն
264,	10.	աստուածաբանի	աստուածաբանին
264,	11.	զնովաւ, զոր	եւ

264,	12.	այլ	բայց
264,	—10.	Ռըստակէս	Սրիստակէս
264,	—10—9.	Եդեսիայ	Եդեսոյ
264,	— 9.	Մծքնայ	Մծմնայ
264,	—9—8.	Եպիփոպոս	Եպիպոք
$\varrho = \lambda\epsilon$			
264,	— 5.	Ռըստակիսի	Սրիստակէս
264,	—5—4.	ազգականացն	ազգականաց
264,	— 4.	չինուածք	չինուած
264,	— 3.	Ռըստակէս	Սրիստակէս
264,	— 1.	հարք	հարքն
265,	1.	զորս	զոր
265,	4.	Ռըստակէսայ	Սրիստակէս
265,	4.	բանիւ	բանիւք
265,	6.	արքային	արքայի
265,	8.	գլուխս	գլուխ
265,	9.	վասն առաւել	առաւել վասն
265,	—12.	նմա	abs.
265,	— 9.	հարազատի	հարազատ
265,	— 9.	աւելի	abs.
265,	— 8.	մկրտութեանն	մկրտութեան
265,	— 6.	զՍրշաւիք	զՍրտաշիք
265,	— 3.	Յաւելու եւ այլ յաւելլով եւ այլ պա- պարդեւս	իւրս
266,	2.	Պահլաւն	Պահղաւն
266,	3.	Սըշաւիք	Սրտաշիք
266,	4.	յիւր անունն	իւր անուն կոչէ անունաներ
266,	5.	կոչիւք	կոչէր
266,	6.	զալստեանն	զալստեանն
266,	9.	եւ	abs.
266,	11.	յորուժ	յորուժ եւ
266,	12—13.	բարձր րան- զակաւ	բարձրուանդակաւ
$\varrho\omega = \lambda\epsilon$			
266,	— 4.	Ռըստակէսայ	Սրիստակէսայ
266,	— 3.	լեանն	լեանն
266,	— 2.	'ի տաններորդի	տասաններորդի
266,	—2—1.	թագաւորութեանն	թագաւորութեանն
267,	1.	Թադէոսի	Թադէի
267,	2—3.	լուսաւորելոյ	լուսաւորելոյն
267,	4.	կոպալալութեանն	կոպալալութեանն
267,	6.	սիրեցեալ	սիրեաց
267,	7.	մտաց	մտացն
267,	7.	կեալ	կալ
267,	8.	խօսեցի Ստոսծոյ	ընդ անգաղապակ խօսեցի Ստոսծոյ անգ- ընդ Ստոսծոյ բաղապէս
267,	9—10.	զՌըստակէս	Սրիստակէս
267,	12.	աղագաւ կոչի նա	ազգաւ սա կոչի
267,	13—14.	Մանեայ անուն անունն	Մանոյ յընկե- յընկերաց սրբոց բաց սրբոյն Հոիփսէ հոիփսիմեանցն

267,—10. հետեւել զհետեւել
 267,—9—8. 'ի լերինս յայսմիկ ի տեղինս յայնոսիկ
 267,— 8. քարանջ քարանձաւաց
 (267,— 7. կենցաւ կոչեցաւ)
 267,—7—6. յոր այր յետոյ որ այրի բնակեցաւ
 բնակեցաւ յետոյ
 267,— 6. Գրիգոր Գրիգորիոս
 267,— 4. յայտնեալ ելեալ
 267,— 2. Ռըստակէս որդի նորին որդի Ռըստակէս
 նորին
 267,— 1. 'Նիկիոյ 'Նիկիայ
 267,— 1. եւս abs.
 268, 2. 'ի abs.
 268. 3. Թագաւորութեանն Թագաւորութեան
 268, 4. ամն ամ
 268, 5. ումք երեւել երեւել ումք
 268, 5. ամք ամս
 268, 8. ամէն ամին
 268, 9. ամն ամ
 268, 13. նս նս նոցա
 268, 13. եւ abs.
 268,—12. 'ի վերակացութիւն ի վերակացութեան
 268,— 8. 'ի Տաւրոս ի կողմանս Տաւրոս
 268,— 7. աշակերտացն նորին աշակերտաց
 268,— 6. յեկեղեաց գաւառն ի գաւառն Եկեղեց
 268,— 6. 'ի Թիւղ ի Թիւղ
 268,— 4. Վլթանէս Վլթանիսի
 268,— 2. այրն այրս
 269, 2. դտին դտեալ
 269, 2. տեղւոյ տեղի եւ
 269, 3. նս abs.
 269, 5. եղնն լինէրն
 269, 5—6. աշակերտի յղարկ- աշակերտին յուղարկ-
 մանն ման
 269, 7—8. իրբեւ որպէս
 269, 9. առցի 'ի abs.
 269, 9. բարբարոսացն բարբարոսացս առցի
 269, 10. սերտեալ հիմնե- սերտեալք հիմնացան
 ցան
 269,— 9. զատուցեալ զատուցելոյ
 269,—8—7. կողմանց կողմանէ
 269,— 7. ծագեալ մեղ մեղ ծագեալ
 269,— 6. արեգական արեգակն
 269,— 5. ելք abs.
 270, 2. եւ 'ի պարբրտու- պարբրտութեան
 թիւն
 զԻ = ՀԹ
 270, 6. վախճանի վախճանին
 270, 6. Թագաւորին Թագաւորի
 270,— 10—9. լուսաւորու- լուսաւորութեանցն
 թեանց
 270,— 8. հոգւոյն սրբոյ սրբոյ հոգւոյն երի-
 երիցեացուցանել ցուցանել
 270,— 7. վկայութեանն վկայութեամբն

270,— 6. առաքելութեանն առաքելութեանն
 270,—4—3. Այլ զառաւ-
 լութիւն ասեմ
 աստ զԹագաւորին abs.
 270,— 2. ճգնազգեցիկ ճգնազգեցիկն
 270,— 1. հաւանեցուցանու- հաւանեցուցանողա-
 զականաւ կան եւ.
 270—271. բնաւորականաւ բնաւորական
 271, 3. Այնք այնորիկ
 271, 3. կոչեմ եւ զսա եւ կոչեմ եւ զնս
 271, 5. մերոց մերոյ
 271, 6. ժամանակս ժամանակ
 271, 8. 'ի մէնջ միայն
 271, 11. հետ հաւատոյն որ յետ հաւատոցն
 271,—12—11. զմեծամեծ զմեծ
 271,—11. եւ abs.
 271,— 8. գործքն : Այլ գործք այլ եւ զիստա-
 զիստաստութիւն պարանոցութիւն
 271,—7—6. ազդիս մերոյ մերոյ ազդիս
 271,—4—3. զկամակորու- զկամակարութիւն
 թիւն
 271,— 2. կրօնիցն կրօնից
 272, 1. Թագաւորին Թագաւորն
 272, 2. պսակս պսակն եւ
 272, 2. ընթանայր ընթանայ
 272, 3—4. 'ի տեղի սուրբ ի տեղին ուր ճգնա-
 ճգնաւորին
 272, 5. զճշմարտութիւնն զճշմարտութիւն
 272, 7. զմեծի մեծի
 272, 9. զնս զսուրբն
 272, 9. նորս նոցա
 272, 10. զԹագաւորութիւնն զԹագաւորութիւն
 272, 10. 'ի շհաւանել շահանել
 272,—11. մերոյ abs.
 272,—11. յինքեանց abs.
 272,— 5. զՀոգւոյն սրբոյ զսրբոյ Հոգւոյն
 272,—5—4. Թեւր եւ դառ- շար եւ դառնացու-
 նացող ցանող
 272,— 3. հաւատարմացաւ հաստատեաց առ անձ
 Աստուծոյ որդի նորա զհոգի իւր
 272,—3—2. արամեանք արամեանք
 272,— 2. էք ծանրասիրտք ծանրասիրտք
 272,— 1. զնանրութիւն զանորէնութիւն
 273, 1. զսուրբ զսուրբ
 273, 3. բարկացեալ բարկացեալք
 273, 4. զննէք զննումն զննումն զննէք
 273, 5. զյուսացեալն զյուսացեալն
 273, 7. որն որս
 273, 7—8. որսայցէք, ըմբո- ըմբունցէք որսացնն
 նեցէ
 273, 8. եւ այլ եւ
 273, 8. որոգայթիւն որոգայթիւ
 273, 9. անձն անձն
 273, 10. ամենայնիւ ամենայնի

273, 11. ո՛վ " "

273, 13. վտանգիւքս վտանգիւք

273, 13. եթէ թէ

273,—12. արարին abs.

273,— 8. այլ զինչ մեր բանն զինչ բան մեր

273,— 7. վտանգիցս, որոց վտանգիս որում

273,— 6. է abs.

273,—5—4. յաղագս վասն

273,— 4. ո՛վ " "

273,— 3. ո՛վ " "

273,— 2. ո՛վ ոք յերթալս մեր ո ոք յերթողս մեզ

273,— 2. ո՛վ " "

273,— 1. ո՛վ " "

273,— 1. օթանոց օթանոցս

274, 1. թողից թողումն

274, 1. եւ abs.

274, 2. զտգիտութիւնս զտգիտութիւն

274, 3. փառամոլութեամբն փառամոլութեամբն

274, 3—4. լեզուանութեամբն լեզուանութեան

274, 5. զձեր ուսումնս- զձերդ տալով ուսու- տեսցդ տալով մնատեսց

274, 6—7. առուել քան զԲարեբըզին հնոցն զհնոցն Բարեբըզին

274, 9. պաշտօնեայ պաշտօն

274, 10. աստուածայնոցն յաստուածայնոցն

274, 11. խօսողք խօսողքն

274,—10. յօտարն հային հային յօտարն

274,—10. վասն յաղագս

274,— 9. զաշխատութիւնն զաշխատութիւն

274,— 8. ուսան ուսաւ

274,—5—4. Որ շատիօտու- շատիօտութեան թեանն

274,— 3. ասաց ոմն ասաց ումն

274,— 2. դինարբուս 'ի գինբրուունս եւ զհրա- հրապարակս: Ո՛վ պարակս: "

274,— 1. Եւ abs.

275, 1. զչարեացի զչարացի

275, 1. ոք որք

275, 1. զոտաս զոտաս

275, 2. Սրգեբում յորդորումն

275, 2. զՔրիստոսին զՔրիստոսէ

275, 3. վրէժս վրէժ

275, 8. պատմութիւնս պատմութիւն

275,— 3. եւ վեց abs.

275,— 2. բովանդակիցան բովանդակիցան

275,— 1. մեծաց abs.

277, 1—3. Հատած երբորդ Մոզսէսի Նորինացւոյ աւարտաբանու- աւարտաբանութիւն թիւն մերոյ հայ- մերոց հայրենեաց, բնեաց հատած երբորդ

ս

277, 6. յունականն յունականն

277, 7. ատակեալ ատակեալ

277, 8. հուպ հուպ էին

277, 9. են, զի abs.

277, 10. 'ի մէջէ ի մէջէ

277— 5. յիշողութիւնք յիշողութեան

278, 1. մերով ժամանա- մերովք ժամանակօքս կաւս

278, 1. դոյզն զդոյզն

278, 3—4. 'ի սպառել ի սպառ

278, 5—6. 'ի քահանայութեանէ ի քահանայակետու- թեանէ

278, 7—8. որ երեւեսցի 'ի երեւեսցի ոք ի պեր- պեր ճարմանութիւնս ճարմանութեանս

278, 8. առ փափագն առ փափագ

278, 9. բանից բանիցս

278, 10. զընթեկբըցումն զընթեկբըցանութիւն

278, 11. հայրենեաց հայրենեացս

բ

278,—10. յետ զինի

278,—10. մեծն մեծին

278,— 9. անցք անցք

278,— 5. այնմիկ այնորմիկ

278,— 3. կպկեալ կպկեալք

278,— 2. այն անուիկ

278,—2—1. ինքեամք abs.

279, 1. յԵկեղեցաց յԵկեղեց

279, 2. էրն էր

279, 4. աշխարհէս աշխարհէն

279, 5—6. նախարարութիւնք նախարարութիւն

279, 6. եւ abs.

279, 7. բընունականն բընունեան

279, 8. անուանէին անուանին

գ

279,—10. բացեակողմեանքն բացեակողմեանքն

279,— 9. իշխանութեանն իշխանութեան

279,— 8. կողմանցն կողմանն

279,— 7. կոչէր կոչի

279,— 6. ցարբայն ցարբայ

279,— 5. ուղղորդութեամք ուղղութեամք

279,— 5. հաւատոյ հաւատոց

279,—2—1. 'ի հոչակեալ հոչակեալք

280, 1. նորին նորուն

280, 4. եւ abs.

280, 4. աւուրցն յաւուրց

280, 7. զՍողոմոնն երկո- զՍողոմոննովն երկո- տասանամեայ տասանամեաց

280, 9. յիւրմէ abs.

280, 12—13. առաքինու- առաքինութեամք թեամքք. այլ կուսութեամք

280,—12. թագաւորութեանն թագաւորին

280,— 8. ձիովքն ձիով

280,— 5. նորուն նորին

280,— 4. աւանի դաւառի

280,—2—1. բուրբուս բուրբս

281, 1. Բակուր Բակուր
 281, 4. դռանեմք դռանեմք
 281, 6. անիշխանութեանն անիշխանութեան
 281, 7. անխաղաղութեանն անխաղաղութեանն
 281, 7. առնն առն
 281, 8. ինքեանն իւր
 281, 9. աշխարհիս աշխարհի
 281, 11. Բակուր, որ բղելին Բակուր որ բղելաշին
 281, 11. կոչիւր անուանէր
 281,—10. խորհեցաւ եւ ինքն եւ ինքն խորհեցաւ
 281,—10. եւ ոչ ոչ
 281,—10—9. թագաւորեւ թագաւորեալ
 281,— 9. ոչ abs.
 281,— 7. արբայ Պարսից պարսից արքայ
 281,— 5. նախարարացն նախարարաց
 281,—4—3. 'ի պատուաւոր ի պատուական իշխան-
 իշխանացն նաց
 281,— 3. զԳագ Գագ
 281,—2—1. 'ի նախագահ ի նախագահն յաղաք
 յաղաքն
 282, 1. պատարագաւ պատարագօր
 282, 5—6. ընդ նովաւ ընդ սովաւ
 282, 8. ինքեակալի abs.
 282, 11. զաշխարհն զաշխարհս
 282, 12. օգնեցես օգնեսցէ
 282,—11—10. թագաւորե- թագաւորեցուցանե-
 ցուցանել զօրդի ւով զօրդին
 282,—10. զխորով խորով
 282,— 9. Եւրոպայ Եւրոպայ
 282,— 8. միջերկրայց միջերկրայց
 282,— 7. մինչև մինչև
 282,— 3. զԱնտիոքոս զԱնտիոքոս
 282,— 2. հանդերձ պակաւ պակաւ հանդերձ
 282,— 1. որ ունէր abs.
 283, 2—3. մեծի մեծիդ
 283, 7. արքայի ձերոյ Տրդատայ արքայի
 Տրդատայ ձերոյ
 283, 8—9. միամտութեամբ մտեմտութեամբ
 Ողջ Լեբուք
 283, 11. նորին նորա
 283,— 8. զօրու զօրուցն
 283,— 7. կենդանութեանն կենդանութեանն
 283,— 6. իւրու մ իւրոյ
 283,— 5. միագլխապետ էր գլխապետ էր
 եւ
 283,— 2. բղելիւ բղելալի
 284, 3. զօրուն զնդին
 284, 4. զօրսն զօրս
 284, 6. զկիւրկեցի զկիւրկեցիս
 284, 6—7. ասորեստանի եւ Ասորեստան եւ ի Մի-
 զՄիջագետաց ջագետաց

284, 9—10. Արապատականի Արապատրկի
 284, 12. էր է
 284, 12. անարի նօսր
 284, 12. ոչ եւ ոչ
 284,—11. 'ի նմանութիւն abs.
 284,—11. պատերազմողա- պատերազմական հա-
 կան հասակի սակին եւ
 284,—10—9. զօրք իւրեանց իւրեանց զօրքն եւ
 284,— 9. յունականաւ յունականօր
 284,— 6. ինքն եւ ինքն
 284,— 6. արքայն abs.
 284,— 6. փութացեալ ան- անկանի փութանակի
 կանի
 284,— 4. կիծ ոչ 'ի թէ
 284,— 3. առիւ առ ի
 284,— 1. իւր ժողովեալ զիւր ժողովեալ
 զհարկն, առկայսր զհարկս առ կայսրն
 դնայ դնաց
 285, 2. Հայոց abs.
 285, 4. ճակատ ճակատս
 285, 4. բղելչիի բղելչիին
 285, 5. զօրս զօրս
 285, 6. զօրդին զօրդի
 285, 8. խորովու առ խորով
 285,—11. Մծբնայ Մծբնայ
 285,—11. մեծի մեծի
 285,—10—9. Զորոյ զհնա-
 կեալ Յակովբայ abs.
 285,— 9. արձակել սակով արձակել
 285,— 8. իբրեւ զչ ինչ իբր ոչ ինչ
 285,— 7. ոչ ոչ ինչ
 285,—7—4. պատճառէ զար-
 քայի եւ Յակո-
 բու... Մանաճիհր abs.
 285,— 3. զութ սարկաւա- զութեանն սարգաւա-
 գունս կունս
 285,— 2. 'ի կալանս ի կալանսն
 285,— 1. Յակորու Յակորայ
 286, 1. Լի abs.
 286, 1. զՄովսէս զՄովսէս
 286, 4. յամեցին դատա- յամեաց դատաստանն
 ստանքն
 286, 6. պէս պէս ջաւովք սատակի պէսպէս
 սատակի ջաւովք
 286, 7. ջրաւորացն abs.
 286, 9. գրոց եւ գրոց
 286, 9. հակառակեալ հակառակեալ
 286, 12—13. զգրեալն, եւ
 առ նոյն պյր մաշ-
 թեւ abs.
 286,— 9. յաշխարհէս յաշխարհէ
 286,— 9. Մանաճիհրայ Մանաճիհրի
 286,— 6. բժշկութիւն ինքեան զբժշկութիւն

ը	
286,— 4. խոսքովու	խոսքովայ
286,— 1. ինքնակալութեանն	ինքնակալութեան
287, 2. ոչ	ևւ ոչ
287, 2. արութիւն	արութեան
287, 3. եւ ոչ	ոչ
287, 5. նուագին	նուագի
287, 5. զօրացն	զօրաց
287, 7. առնէ ընդ նմա.	ընդ նմա առնէ լաւա- բավանդակ կան
287, 9. փարեւ ազնուական	փարեղ եզնական
287, 10. մարմնովն փոքր,	մարմնով փոքր այլ
287, 11. զՍղէքսանդր	Սղէքսանդր
287, 12. կանգնեց ունէր	կանգնեց էր շափ զչափ
287, 12. եւ	abs.
287,—10. անտառս	անտառ մի
287,— 9. գետովն	գետով
287,— 9. կոչի	անուանի
287,— 7. փոխէ վերոյ ան-	վերագոյն անտառին տառին փոխէ
287,— 3. արեգական	արեգան
287,— 2. ժանդահոտու-	ժանդահոտութեամբ թեամբ
287—288. յԱրտաշատ	յԱրտաշատ
288, 1. բնակեալ էին	բնակէին
288, 1—2. զփոփոխու մն	զփոփոխու մնն

թ	
288, 9. զյուլու թիւն	յուլու թիւն
288, 9—10. 'ի հրապուրելոյ	հրապուրելոյ
288,—10. երկու բիւրովք	երկուք բիւրիւք
288,— 9. արեւելեան եւ	արեւելեայ եւ արեւ- արեւմտեան մտեայ
288,— 6. մեր գունդք	գունդքն
288,— 5. էին	ելին
289, 4. իւրեանց սովորու-	սովորութեանց իւ թեանն, արագեալ բեանց երագեալ
289, 6. 'ի վիմուտ	ի վիմու
289, 9—10. թաղեալ կաճեայ	թաղիւ ճակեայ բոլոր բոլորով
289, 12. քաջացն	քաջանց
289, 13. քանզի	քան
289,— 7. այսմիկ	այսորիկ
289,—6—5. զահագին զվի-	զվիրազն ահագին րագն
289,— 1. վան	abs.
290, 1—2. դիպուածոցն	դիպուածոցն
290, 2. նմա	abs.
290, 3. որ	ուր

ժ	
290, 9. ընդ Պարսս	ընդ պարսից
290, 10. Յետ այսորիկ	Յետ այսր

290, 11. ընդ թշնամիսն է	է ընդ թշնամիսն
290, 13. տալով	տալով եւ զայն
290,— 9. զզօրս	զզօրս 'ի
290,— 9. ընդդիմանայ	ընդդիմանալ
290,— 5. Վրթանիսի	Վրթանայ
290,— 1. զաշխարհս Հայոց	abs.
290,— 1. ինքն	իւր
291, 3. Իսկ	Բայց
291, 3. Շապուհ	abs.
291, 4. զմահն	զմահ
291, 5. աւ կայսր գնաց,	գնաց աւ կայսր գու- գումարէ զօրս մարեաց զօր
291, 7. Հայոց խորհնցաւ	խորհնցաւ Հայոց
291, 9. պատահէ	պատահեալ
291, 11. զօրու ճակատ	զօրու ճակատս ունեւլ տուեալ
291,—10. գնդին	abs.
291,— 9. մինչեւ	abs.

ժա	
291,— 6. թագաւորելոյն	թագաւորելոյ
291,— 5. յաշխարհէս	յաշխարհէ
291,— 4. սրբոյ Յուսկանն	Յուսկայ
291,— 3. 'ի տաներորդի	տաներորդ
292, 1. խոսքովու	խոսքովու
292, 1—2. եւ առաքէ 'ի	Հայս հանդերձ մեծաւն Վրթանաւ abs.
292, 2. զաշխարհս	զաշխարհն
292, 3. Պարսս	պարսից
292, 4. պատերազմունս	պատերազմ
292, 10. պատուել զախոն	զախոն պատու
292, 11. Վրթանիսէ	Վրթանայ
292, 12. Իսկ	Իսկ մեծն Վրթանէս
292, 12. ամաց	ամի
292,— 8. յաշխարհէս	յաշխարհէ
292,— 7. Տիրանայ	Տիրայ
292,— 6. Իբրու	Իբր
292,— 3. յաջորդէ	յաջորդեաց
292,— 2. նորին	նորին եւ
292,— 1. առաքինութեանց	առաքինութեան

ժբ	
293, 2. Շապուհ	Շապուհի
293, 3—4. զօրավիգ	զօրավիգն
293, 5. հիւսիսականացն	հիւսիսականաց ազ- ազգաց, որ գացն որք
293, 6. Ելին	էին
293, 8. յուլով	abs.
293, 10—11. 'ի Պաղեստինէ	ի Պաղեստին
293, 12. սպառազինեցաւ	սպառազինէ
293,—10. կողմանքն պար-	պարտեցան կողմանքն տեցան
293,— 9. յիւրաքանչիւրոցն	յիւրաքանչիւրոցն
293,— 7. եկեալ	abs.

293,—6—5. 'ի Պարսից դար- դարձեալ 'ի պարսից
ձևալկոստանդեայ, կոստեայ հիւանդա-
յերկար հիւան- ցեալյերկար վախ-
ոցեալ վախճա- ճանի
նցաւ
293,— 4. քաղաքին կիւլի- քաղաք լիկեացոց
կեցոց, թագաւ- թագաւորեաց
որեալ
293,—2—1. առ երանելեան
կերպիւ abs.

ժգ
294, 1. Եթէ թէ
294, 2. պանդանդս տայ տայ պանդանդս
294, 4. ամբարիշտ ամբարիշտ
294, 7—8. քրիստոնէութեան քրիստոնէութեան
294, 9. խորամանկեալ խորամանկեալ
294, 11. իրաւունք իրաւունք
294, 13. զլուան զլուանս
294,— 8. Յուլիանոսի Յուլիանոս
294,— 7. Պարսից պարսիկ
294,— 4. և մեծարի 'ի մեծի
նմանէ
294,— 2. արարեալ առնէ
294,—2—1. ընդ իւր 'ի 'ի պարս ընդ իւր
Պարսս
295, 1. առեալ առնու
295, 1. ինդրէ ինդրելով
295, 2. 'ի յորդի յորդի
295, 3. զՏրատ Տրատ
295, 4—5. զՏիրիթ թոռն իւր Տիրիթ
295, 5. մեռելոյն մեռելոյ
295, 6. նոյն և նոյն
295, 8. աշխարհն աշխարս
295, 9. նկարագրեալ նկարեալ
295, 9—10. զգիւաց ոմանց ի գիւաց զմանս ի
ընդ նմա նմա
295, 11. որբ որ
295, 12. տէրութեամբն տէրութեամբ

ժգ
295,— 6. սրբոյ Յուսկանն սրբոյն Յուսկայ
295,— 5. Տիրանայ Տիրան
295,— 4. արքունական արքայական
295,— 3. սրբոյ սրբոյն
296, 1. խորամանկութիւն խորամանկութեան
296, 2—3. երկեալ 'ի Յու- երեալ զմտաւ ածելով
լիանոսէ, զմտաւ ի Յուլիանոսէ ինքն
ածելով մեռանել մեռանել
ինքեան
296, 5. 'ի abs.
296, 5. շարութեանն ի շարութիւն
296, 6. սրբոյ սրբոյն
296, 6—7. յանդիմանութեան յանդիմանութեանց
296, 8. մինչ մինչև

296, 11. Տիրանայ Տիրան
296, 12—13. հիւսկերետ հիւսկերետ
296,—10. աշակերտաց աշակերտաց
296,—10—9. 'ի միայնարանի ի միայնարան
296,— 8. սրբոյ սրբոյն
296,— 7. թորգան թորգան
296,— 7—6. յեպիսկոպոսու- յեպիսկոպոսութեան
թեանն

ժև
296,— 4. Եթէ թէ
296,— 4. Ջորայի Ջարայի
296,— 2. Լուր լուր
296,— 2. սրբոյ Յուսկանն սրբոյն Յուսկան
297, 1. Ջորայ Ջարայ
297, 3—4. Տիրանայ հրամա- հրամանաւ Տիրանայ
նաւ զհետ Յու- զօրօք զհետ Յու-
լիանոսի զօրօք Լիանոսի
297, 8. այսմ ամենայն
297, 9—10. զզօրան համա- համակամիտ արա-
կամա իւր արա- րեալ զզօրան իւր
րեալ դառնայ դառնայ
297, 11. տեսցէ տեսցեն
297,—11. ժամանեն ժամանեալ
297,—11. զգալն զգալ
297,—10. առ Տիրան թուղթ թուղթ առ Տիրան
297,—10. օրինակ abs.
297,— 5. Ջզօրս Ջօրս
297,— 5. արձակեցեր առաքեցեր
297,— 4. զօրագլխի զօրագլուխի
297,— 4. 'ի բաց abs.
298, 1. կթէ թէ
298, 1—2. կամաւ ածէ կամօք ածեր
298, 2—3. միամտութիւնդ միամտութիւն
298, 3. 'ի յոյ կամացդ ի բուսմէ կամաց
298, 4. ազգաւիմբ - ազգովիմբ
298, 5. ապ 'ի թէ ապա թէ
298, 7. յԱթեանաս յԱթեանաս
298, 7—8. զյաղթութիւնն զյաղթութիւն
298, 9. զօրութեամբս զօրութեանս
298, 10. Տիրանայ զայս տեսեալ զայս Տիրան
լուեալ
298, 12. և abs.
298, 12. զՋօրայ զՋարայ
298,— 9. սովորական սովորութեան անժու-
ժութեան
298,—9—8. անժուժկալութեան abs.
298,— 8—7. իւրաբանչիւր իւրեանց իւրաբանչիւր
298,— 7. Ջօրայ Ջարայ
298,— 6. յու կամաց ոչ կամօք
298,— 6. արբայ զՋօրայ արբայի զՋարայ
298,— 5. զամուրն զամրոց
298,— 4. զամենեանն զամենեանն
298,— 3—2. դայեկեաց դայեկեաց
298,— 1. Մեծտայ Մեծաւ

ժգ		
299, 2.	Փառնեբսեհի	Փառնեբսեհ
299, 5.	որդւոցն	որդւոց
299, 6—7.	առաքելականին այնորիկ	այնժ՝ առաքելականին
299, 8.	յաւուրսն	յաւուրս
299, 9.	աբմանի	աբմանաւոր
299, 9.	տեղւոյ	տեղի
299, 10.	երկոցունցն	երկոցուն
299, 11.	կոչէին անուանքն	կոչին անուամբ
299,— 9.	Սթանադեհի	Սթանագիսի
299,— 7.	ժամանակաւ	ժամանակօր
299,— 6.	Սսպիտնայ որունն	ուրունն Սսպիտնայ
299,— 4.	յազդէ	ազդէն
299,— 3.	Տարօնոյ	ի Տարօնոյ

ժէ		
300, 1.	զիւրդ	ւրդ
300, 4—5.	ի փորտին	ի փորտին
300, 6.	որ	abs.
300, 9.	կոչէ	կոչեալ
300, 10.	զրեւոյ	զրեաց
300,— 9.	Մազդեզանց	մազդեզաց
300,— 6.	չատ	abs.
300,— 5.	ճշմարտիւ	բան ճշմարտիւ
300,— 4.	զալով	զոլով
300,— 3.	այլ	այլ եւ
300—301.	աշխարհս	աշխարհ
301, 2.	պահապանք	պահապան
301, 4.	սալարի	սեղարի
301, 5.	արեւն	արեւն
301, 7.	աստուած	չաստուած
301,— 10—9.	ի տեղի հաս- տուցմանն	տեղի հաստուցման
301,— 8.	զօրաց իւրոց	իւրոց զօրացն
301,— 7.	զաչս նորա կու- րացոյց	կուրացոյց զաչս նորա րացոյց
301,— 7—6.	ի հնունն. թէ եւ արդեւք	թէ այնոյ թէ արդեւք եւ եւ արդեւք
301,— 6.	սբրոյ	սբրոյն
301,— 4.	զու	զուով
301,— 3.	Տիրան	abs.
301,— 2—1.	զթագաւորու- թիւնն	զթագաւորութիւնս

ժը		
302, 1.	Շապուց	Շապուհ
302, 3.	Շապուհ	Շապուց
302, 4.	նորա զՍրշակ	նորուն Սրշակ
302, 5—6.	առաջի արկելոց իւրոց	առաջի արկել- ւոց
302, 6.	այսպիսի	այսպէս
302, 7.	պատեհ	abs.
302, 8.	եւ	abs.

302, 10.	Եւ փոխանակ Վա- հանայ սամատոււոյ	abs.
302, 11.	կացուցեալ	կացուցանէ
302, 11.	արեւելեան	արեւելեայ
302, 12.	զՎաղինակ	Վաղինակ
302,— 9.	արարեալ	արար
302,— 9.	երթեալ	abs.
302,— 8.	զօրացն	զօրուն կրթէր
302,— 7.	նստեալ	եւ նստէր
302,— 7—6.	առնել	յաղթել
302,— 3.	այնպէս	նոյնպէս
302,— 1.	տէրութիւնն	տիրութիւն

ժթ		
303, 1—2.	Սրշակ զթագաւորն	զթագաւորութիւն Յունաց
303, 4.	արբային Պարսից	Շապուց Սրշակ Շապուց
303, 6.	Վաղնետիանոս, եւ	Վաղնետիանոս.
303, 7.	հալածականս	հալածական
303, 7.	Պարսից	պարսից
303, 8.	առաքէ	առաքէ եւ
303, 9.	Վաղնետիանոսի	Վաղնետիանոս.
303,— 10—9.	Վաղնետի կայ- սերաւ.	Վաղնետի կայսերա սերաւ.
303,— 7.	քեզ յիշել	յիշել ձեզ
303,— 4.	մօտել	մօտիլ
304, 4.	առնէ	առնէր
304, 7.	անձնահաճ	անձնահաճ
304, 8.	ի դինարբուս	ի դինարբուս
304, 9.	զՍրիլէլէս	զՍրիլզէլէս
304, 11—12.	զամբարտաւ նութեանն	զամբարտաւանու - թեան
304, 12.	վարձս	վարձ

ի		
304,— 9.	բարեկարգութեանն	բարեկենդանու - թեան
304,— 7.	թագաւորութեանն	թագաւորութեան
304,— 4—3.	ի Բիւզանդիոյ գարձեալ	ի Բիւզանդիոյ գիւց
304,— 2—1.	հարցն իւրոց	իւրոց հարցն
305, 1—2.	զբարեկարգու- թիւնն, զոր ետես	զբարեկարգութիւն յունաց աշխարհին
	ի Յունաց աշ- խարհին	զոր ետես
305, 2.	բաղարին	բաղարին
305, 3.	նկարագրէ	կարգէ
305, 6.	զանգթութեանն	զանգթութեան ար- բամաս
305, 7.	բնարար	բնարար
305, 7.	յերկրիս	յաշխարհիս
305, 9.	համարեալ յորի- նաց եւ	յորինացն համարեալ նաց եւ
305, 12.	մացառք	մածառք

305,— 6. *լինիցին 'ի* *լինցին*
 305,—6—5. *վչտացելըց* *վչտացելցն*
 305,— 5. *բաժանեաց* *բաժանեալ*
 305,— 4. *անդաստանաց* *անդաստանեաց*
 305,— 3. 'ի *կթից* *ի կթեւըց*
 305,— 2. *բացե 'ի բաց* *բացեա ի բացեա*
 305,— 1. *բնակութեան իւ-* *իւրեանց բնակութիւն*
րեանց
 306, 1. *խաղդայ* *խաղայ*
 306, 1—2. 'ի *մարգաց կար-* *ի մարագաց ի կարնոյ*
նոյ
 306, 2. *եւ* *abs.*
 306, 3. *դեւղս* *դիւղ*
 306, 3. *լինիցի* *լինիցին*
 306, 9. *ոմանս* *ոմանս բազումս*
 306, 10. *զերկուսս* *զերկուս*
 306, 10—11. *յազգաց նախա-* *ինախարարութեանցն*
բարացն բառնայ *բառնայ ազգաց*
 306, 12—13. *ազատութեանն* *ազատութեան*
առնէին
 306, 13. *մեւն* *միւս*
 306, 13. *մեռելոցն* *մեռելոյ*
 306,— 10. *ոճիրս* *օճիրս*
 306,— 10—9. *սովորութեանն* *սովորութեանց*
 306,— 8. *բարբարոս* *զբարբարոս*
 306,— 7. *զբաղաբացիս* *բաղաբացիս*

իս

306,— 5. *Սպանունն* *սպանման*
 306,— 3. *դարձուցանել* *դարձուցանելոյ*
 306,— 1. *որով* *ուստի*
 307, 2. *ոմն* *abs.*
 307, 3. *քանզի* *վասնզի*
 307, 3. *հրամայեաց* *հրամայեալ*
 307, 4. *միոյ* *մի*
 307, 5. *այնց* *այն*
 307, 5—6. *զոր 'ի Հայն* *զորս ի Հայն*
 307, 7. *յԱրշակայ իւր-* *խորխտաւոյն Արշակայ*
խտանաւոյն
 307, 8—10. *զբարկութիւնն,* *զբարկութիւն հրա-*
հրամայէ սպանա- *մայեաց զՏրդատ*
նել զՏրդատ զեղ- *զեղըսայրնորազհայր*
բայրն Արշակայ *մանկանն Գնեւոյ*
զհայր մանկանն *սպանանել*
Գնեւոյ
 307, 11. *Թէոդոսի* *Թէոդոս*
 307, 11. *եւեալ* *abs.*
 307, 12. *եւ* *որոց*
 307,— 12. *զմեծն* *զսուրբն*
 307,— 12. 'ի *abs.*
 307,— 11. *լիով* *լինելով*
 307,— 10. *արձակէ* *առաբէ*
 307,— 9. 'ի *հաշտութիւնն* *հանդարտութիւն*
 307,— 8. *չարժեալ* *չրվեալ*
 307,— 8. *յոյժ* *պատուով յոյժ*

307,— 7. *զպատանդան* *զպատանդս*
 307,— 6. *Ողբմիգեաղայ* *Ողբպեայ*
 307,— 5. *ածէ Արշակայ* *Արշակայ ածեն*
 307,— 4. *մանկանն Գնեւոյ* *առ մանկանն Գնեւոյ*
 307,— 3—2. *տայ նմա* *նմա տայ*

իբ

308, 4. *Արշակայ* *Արշակ*
 308, 5. *Գնեւոյ* *Գնեւոյ*
 308, 5. *Տիրանայ* *Տիրթայ*
 308, 7. *լերինն* *լերին*
 308, 8. *հաւն* *հայր*
 308, 9. *Տիրան* *Տիրանայ*
 308, 9. *դառնապէս* *abs.*
 308, 10. *զհայր Գնեւոյ* *զհայրն Գնեւոյ*
 308, 11—12. *Գնեւոյ* *Գնեւ*
 308, 13. *եւ* *եւ ապարանից եւ*
 303,— 6. *պարդեւս* *պարգս*
 308,— 3. *առաւել* *յաւելին*
 308,— 3—2. *սիրեցին* *սիրել*
 309, 1. *արքայն* *արքայ*
 309, 2. *Վարդանու* *Վարդանու*
 309, 3. *տոհմէն էր,* *ասին* *տոհմէ*
 309, 4. *Գնեւ* *Գնեւոյ*
 309, 5. *բո* *abs.*
 309, 6. *ընակեցաւ* *ընակեաց*
 309, 6—7. *յԱյրարատ* *յԱրարատ*
 309, 7. *սիրտ* *սիրտ ամ*
 309, 8. *կայսերքն* *կայսերք*
 309, 9—10. *զպատիւ հիւ-* *պատիւ զբո հիւպա-*
պատուութեանդ *տուութիւն*
 309, 10. *սաստիկս* *սաստիկ*
 309, 10—11. *պատրեաց* *պարտեաց*
 309, 12—13. 'ի *Գնեւոյ* *ի Գնեւոյ*
 309,— 10. *Արշակ* *Արշակայ*
 309,— 9. *զՎարդան* *Վարդան*
 309,— 9. *ընակեցար* *ընակեցեր*
 309,— 8. *հայրենեաց* *հայրենեացն*
 309,— 7. *սովորութիւն էր՝* *սովոր էր արքայ*
արքայի
 309,— 6. *զոր* *զի*
 309,— 4. *Աղիովտի* *Աղուովտի*
 309,— 1. *յԱյրարատայ* *յԱրարատի*
 310, 1. *նախարարաց* *նախարարացդ*
 310, 2. *Գնեւոյ* *Գնեւոյ*
 310, 2. *զհրամանս* *զհրաման*
 310, 4. *հաւն նորա պատ-* *հօրն նորին պատգամ*
գամն խիստս *խիստ*
 310, 6. *արքայի* *արքային*
 310, 8. *հարցն* *հարանց*
 310, 8—9. *արդեւք* *արդարեւ*
 310, 9. *առնն* *առն*

իդ

310, 13. *Գնեւոյ* *Գնեւոյ*
 310,— 8—7. 'ի *կողայովտի* *կողայովտի*

310,—7—5. որ ոչ այլոյ.....
 և. նա abs.

310,— 4. 'ի զինիս Աբշակ ի զինիս

310,— 4. պարծէր ոչ ուրուք
 այլոց ի թագաւորաց
 մեռանել այնչափ
 բազմութեամբէրէոց
 ի միում ժամու.

310,— 3. զննդութիւնն զննդութիւն

310,— 2. Գնէլայ Գնէլայ

310,— 1. առնել ուննել

311, 2. Գնէլայ Գնէլ

311, 3. այսպիսի այսպէս

311, 4. Գնէլ Գնէլայ

311, 5—6. որդւոյ իմոյ իմում որդւոյ

311, 9. թագաւորականաց թագաւորաց

311, 10. որսոց որսոյ

311,—10. շարակնեաց շարակնեան

311,— 9. իբրև յորժամ

311,—8—7. որսոց որսոյ

311,— 5. 'ի նոյն որսին ի նմին որսոյ տեղ

311,—4—3. ինչ վրիպակաւ, վարիպանօք էրէոց
 էրէոց կամէր ձգել կամէլ ձգել

311,— 3. պատահեաց պատահեալ

311,— 1. յաղարս յաղարկս

312, 3. 'ի դաշտ Աղիովտի ի դաշտն Աղւովտոյ
 զգին Գնէլայ զգին Գնէլայ

312, 4—5. 'ի շքմեղս ի շքմեղիկս

իդ

312, 7. Խթէ թէ

312, 8. Գնէլայ Գնէլայ

312, 10—11. ականնն ակնն

312, 11—12. 'ի մեղուցեւոց ի մեղուցեւոցն

312, 12. զմահն զմահ

312,—10. Գնէլայ Գնէլայ

312,— 9. զայս և. և. զայս և.

312,— 7. որպէս որպէս սասց

312,— 4. սպաննելոյն սպանաննելոյն

312,— 3. նորին նորս

313, 3. 'ի կննաց զեզն ի կննացն զեզ

313, 4. Ողոմպիադայ Ուլումպիադայ

313, 5. 'ի կննաց ի կննացոյս

313, 7. և. abs.

313, 7. կարգեալ կարգել

իև

313, 10. Տիրիթայ Տիրիթայ

313, 11. եզև. abs.

313, 11—12. 'ի հիւսիսս. և. հիւսիսականաց
 կանաց ազդաց ազդացն

313,—8—7. առ նա Աբշակ Աբշակ առ նա

313,— 6. զճաշտութիւն զճաշտութիւն

313,— 5. անցեւոցն անցաննելոցն

314, 1. բարուք բարուս

314, 3. զնա abs.

314, 4—5. 'ի նորս հրապու. նորս հրապու բանաց
 բանացն

314, 8. անչկան աղչական

314, 9. ամթալի ամթալօք

314, 11. այնպիսի տաննէլ այնպիսում

314, 12. տաննէլ abs.

314,— 9. և.ս. abs.

314,— 7. ուր և. և. ուր

314,— 6. հեղզացաւ. կա- հեղզացեալ կատարէ
 տարել

314,— 5. էր նորս նորս էր

314,—4—3. անպարտ արիւնն արիւն անպարտի
 Գնէլայ յամբարշտին

314,— 3. անիծից անիծից

314,—2—1. 'ի Վարդանայ Վարդան ի հարազա-
 'ի հարազատ եղ- տնն իւրմէ մեռաննէլ
 ըրէ իւրմէ մե- եղ ըրէ
 անննէլ

իզ

315, 2. Խակ այլ

315, 5. էր աներ աներ էր

315, 8. առաքեաց abs.

315, 8—9. զնորայն զնորայն առաքեալս
 պատուեաց և. ըն-
 կալաւ.

315, 9. կուոյ կու

315, 11—12. 'ի ՄՏՐին ի ՄՏՏ

315,— 8. թողացուցին յա- թուլացուցին յառա-
 սալախազաց ջախազ

315,— 7. իբրո՞ իբր

315,— 6. խնդարեցի խանդարիցի

315,— 5. թուղ թթ.

315,— 4. 'ի Տիգրանակերտ ի Տիգրանակերտի

315,— 3. Մազզեզանց Մազզեզաց

316, 1. Ես Ես

316, 4. որ առաջին էր որք առաջին

316, 4—5. շահատակութեամբ շահատակութեան

316, 7. զգոյն զգոյնն

316, 9. խեղեալ ի խեղել

իէ

316,— 9. լէրինն abs.

316,— 7. և. abs.

316,—7—6. բնակեցէ բնակիցէ

316,— 5. Տովացեալ էցաւ. էցաւ Տովացեալ

316,— 4. հովիտն ամենայն ովիտն

317, 2. և. abs.

317, 4. նոցա abs.

317, 5. առաքեաց առաքէ

317, 6. թէ եթէ

317, 11—12. որ 'ի նմա abs.

317, 12. գոսկերս օսկերս

317, 13. թէ էթէ

- 317,—12. թէ վասն եթէ
 - 317,— 9. լերինն լերին
 - 317,—8—7. զի ընդ միմեանս
էր խառնակեալ
զերողացն abs.
 - 317,—3—2. Սըշակաւանոյ Սըշակաւանին
 - 317,— 1. սանդիկացաց մնանդիկացիաց
 - 318, 2. իւրոց իւրեանց
 - 318, 6. վարեցեն վերացեն
 - 318, 7. Ջոր զոր ևւ.
 - 318, 8. Կերսիսի Կերսուս
 - 318, 8. կրել որթովք ՚ի որթովք կրել ի դոմս
զոմ
 - 318, 9. սնուցողս նոցին նոցուն սնուցող կար-
կարդեալ զեաց
 - 318, 10. աւանացեալ աւանացեալք
 - 318, 10. Որթք Որթիք
- իւլ
- 318,—10. քանդու մն քանդու մն ի Շապհոյ
պարսից արքայլ
 - 318,— 8. ընդդիմանալ և ընդդիմանալով և և
եկեալ եկեալ
 - 318,— 7. ՚ի մէջ ի մէջ
 - 318,— 6. շարիս շար ևւս
 - 318,— 6. ևւս abs.
 - 318,— 4. քաջք քաջք
 - 318,—3—2. փակեցէք ընդ պահեցէք ընդ պար-
Տիգրանակերտի սպաւդ Տիգրանա-
պարսպովքդ կերտի
 - 318—319. յարձակ դաշտի յազաս ևւ յընդարձակ
ևւ յազաս տեղուջ զաշտի
 - 319, 1. ևւ կանանց կանանց
 - 319, 2. արդելուլ արդելով
 - 319, 4. զերեալ Յոյնն յիւնն զերեալ զի-
զինուորս նաւորան
 - 319, 5. մարտիւ մարտիւ
 - 319, 5. զայս քաղաք զքաղաքս զայս
 - 319, 10. Յունացն յունաց
 - 319, 11. յեցուցին յեցուցանին
 - 319, 13. արանց մարդոց
 - 319, 13. ևւ abs.
 - 319,—11. փորեալ փորեալ
 - 319,—11. նգախարխար նկախարխ
 - 319,—8—7. յամենայն կողմ փառեալ ևւ յամենայն
մանն փառեալ կողմանց հուր
 - 319,— 6. յապու շ յապու շ
 - 319,— 5. զօրքն զօրքն
 - 319,— 2. սպանելոցն սպանանելոցն
 - 319,—2—1. ծաւալէր սնցուցանէր
 - 320, 1. առնէր զամենայն զամենայն առնէր
փայտակերտան զփայտակերտան
 - 320, 2. զմնացեալն զմնացեալն
 - 320, 4. զունդք զունդք

- 320, 4—5. զՍիւնեացն հրա- զՍիւնեաց առհմն
մայլ առնել զտոհմ հրամայլ առնել
- իթ = Լ
- 320, 12. փոխարկեալ մի- փոխարկեալս ի մի-
մեանց մեանց
 - 320,—10. խոովուլթեանն խոովուլթեան
 - 320,— 9. խոովուլթեանն խոովուլթեան
 - 320,— 9. վախճան զանվախճան
 - 320,— 7. Բերդիտուն ի բերդիտուն
 - 320,— 6. վճարի վճարեցար
 - 320,—6—5. փոխանորդելով փոխանորդելոյ զտ-
լուլուլ թիւնն թուլիւն Վաղեսի
 - 320,— 5. բարկարխաղոյն բարկարխաղոյ
Վաղեսի
 - 320,— 3. ևւ abs.
 - 320,— 3. հետացն առա- հետեան առաքլ զօր
քեալ զօրս
 - 321, 1. Վրացի իվրացի
 - 321, 2. ևւ յիւր յիւրոց
 - 321, 3. ընդ նախարարան ընդ աշնոսիկ նախա-
ընդ աշնոսիկ բարս
 - 321, 4. ձեռակերտին իւր իւրոյ ձեռակերտին
 - 321, 5. ևւ ի
 - 321, 6. կամարու կամարայ
 - 321, 8. յերկարանչիւրոց յերկարանչիւրոցն
կողմանցն անկան անկան ի կողմանց
 - 321, 9. ևւ արք արք
 - 321, 11. զօրքն կայսերական զօրք կայսերականք
 - 321, 12—322, 5. ևւ Վաղեսի
ևւ իւր..... առ
Շապուհ abs.
 - 322, 6. ամենայն նախա- նախարարն ամենայն
բարքն
 - 322, 6. ուխտ ուխտ
 - 322, 7—8. թագաւորն վա- վարեցի ու զղու-
րեցի ու զղու- թեամբ թագաւորն
թեամբ
 - 322, 9. ևւ առ առ
 - 322,—10. Որու մ՝ Որու մ՝ ևւ
 - 322,—10—9. մեծն թիւսոս մեծն թիւսոս զօրա-
զօրավարն վարին
 - 322,— 9. հանդերձ abs.
 - 322,— 7. օրինակ abs.
 - 322,— 4. արամեան ազինս ամս ազգին
 - 322,— 3. Վաղեսի Վւ զո- աւզոստոս Վաղեսի
ստոսի
 - 322,— 2. ինդալ կայսեր ինդալ
 - 323, 2. հինից հին
 - 323, 4. ՚ի ձերու մ՝ ձերու մ՝
 - 323, 5. եթէ թէ
 - 323, 5. թափել թափեցլ
 - 323, 7. Սըշակ եկի եկի Սըշակ
 - 323, 8. ընդ ձեզ պահելով պահելով ձեզ
 - 323,— 8. մեր abs.

323,— 4. ընթերցեալ ընթերցաւ
 323,— 3. ետես զմեծն Ներսէս մեծ Ներսէս ետես
 323,—2—1. հրամայէ զնա, զնա հրամայէ եւ սրոյ
 զամենայն մասնել զամենայն
 վտարանդ ինս սրոյ վտարանդ ինս
 մասնել

L = ԼԱ

324, 1. արտասահմանիւն արտասահման լինելոյ
 զմեծն Ներսէս մեծին Ներսիսի
 324, 2. արկանել պահել անկանել պատահեալ
 324, 2. թէ abs.
 324, 3. լինէին abs.
 324, 5—6. եպիսկոպոստ- եպիսկոպոստ թեան
 թեանն Բիւզանդիոյ բիւզանդացոց
 324, 6—7. Մակեդոն Մակեդոնացի
 324, 7. հրաման. հրամանն
 324, 9—10. ոմանց առ նա ոմանք
 324, 10. եթէ թէ
 324, 12. ոչ հաւանեալ չհաւանեալ
 324,—10—9. ՚ի նաւաւելի զն ՚ի նաւ ուղիղն
 324,— 9. օդոյ օդոց
 324,— 8. անպատ անպատ
 324,— 6. մայրն մայրին
 324,— 5. զարմատ զարմատս
 324,—5—4. ՚ի տեսչոյ թեանցն ՚ի տեսչոյ թեանցն
 Աստուծոյ

ԼԱ = ԼԱ (sic)

325, 1. կոտորել կոտորելն
 325, 2. եպիսկոպոստ եպիսկոպոստին
 325, 4. ու խտին ու խտիցն
 325, 5—6. Արշակաւ անու Արշակաւ անի
 325, 7. զազգան կամա- զազգն կամարական
 բականաց
 325, 9. ոստանի ոստա
 325, 10. առ ինքն ՚ի լքեալ ՚ի լքեալն արքունիս
 արքունիսն
 325, 11. զազգական զազգականս
 325,— 9. Արշաւ բի Արշաւ բի
 325,— 9. երկրորդ abs.
 325,— 6. տրտունջ զտրտունջ
 325,— 6. եղեալ abs.
 325,— 5. ոչ ՚ի կոտորմանն եւ ոչ կոտորման
 325,— 4. լուեալ լուեալ
 325,— 3. Գազաւ անի. զգազաւ անի.
 325,— 3. ընտանեօք ընտանեօքն
 325,— 1. էք եւ
 326, 1. զսարկաւագն զխազ զսարկաւագ խազ
 326, 4. աշխարհին աշխարհինս
 326, 6. եւ abs.
 326, 6. ՚ի abs.
 326, 7. որոյ շտեմարանքն որոյ եւ շտեմարանք
 աղբերացան աղբերացեալ
 326, 8. իբր առ Եղիայիւ իբրեւ առ Եղիայիւն

326, 9. եւ abs.
 326, 10. դամադիտ դամադիտ
 326,—12. փոխանակարանել փոխանակարանեալ
 326,—11—10. այնու հետեւ զՆերպարոյն
 զպերճագոյն
 326,— 9. մինչեւ abs.
 326,— 4. ի բոց ի բոց
 326,— 3. զազգն զազգ
 327, 4. զհամբարսն զհամբարսն
 327, 8. ցրուեալ ցրուեալք
 327, 9. ուսան իւրանց իւրանցն
 327, 9—10. տերանց տէալք
 327, 10. եղիզանն եղիզանն
 327,— 7. ՚ի բաջ բաջ

ԼԲ

328, 8. արեղական արեղակն
 328, 10. նոյնպէս նոյնպէս եւ
 328, 12. զԼիբանոսի զԼիբանոսի
 328,— 9. սրք abs.
 328,— 8. ու զղափառոյ թեանն ու զղափառոյ թեանն
 328,—7—6. ածեալ ածեալ
 328,— 5. ճշմարտոյ թեանն ճշմարտոյ թեանն
 329, 6. Մեկերտոս Մեկերտոս
 329, 7. Կիւրղոս Կիւրղոս
 329, 8. Նաթիանձու Նաթիանձու

ԼԳ

ԼԴ

329,— 9. երթ Արշակայ երթայ Արշակ
 329,—6—5. զԱլանոզան զԱլանոզան
 329,— 5. պահաւ իկ պահաւ իկ
 329,— 1. տաղտկացեալ տաղտկացեալք
 330, 9. զօղկել զօղկել
 330, 9. մի abs.
 330,— 2. Արշակ Արշակայ
 331, 1. լինի ՚ի նմանել լինի նմանել
 331, 3. ամենայն ն 1)
 331, 10. զնոցա նոցա
 331,—10. գունդ գունդ ()
 332, 2. մամիկոնայ մամիկոնայ
 332, 7. Աստուծոյ յաստուծոյ
 332, 11—12. խաղաղոյ ղին ՚ի խաղաղաղին
 332,—12. զի քանդի
 332,— 7. Բարզաբարանայ Բարզաբարանայ
 332,— 6. զորս զոր
 332,— 5. զայն զայլ

1) նո՛ւ չձէ՛ս, какъ и ниже еще, есть по-
 жалуй, продуктъ неудачнаго чтенія пере-
 писчикомъ (Нересомъ) слова *ամենայն* поды
 титломъ *ն*, которое въ оригиналѣ, бывшемъ
 въ его рукахъ, могло быть писано древнимъ
 типомъ инициальнаго письма (*երկաթաղբեր*).

332,— 4. զորս	զոր
332,— 4. էր	abs.
332,— 1. զԶու ի թայ	Զու ի թայ
333, 3—4. գերու թիւնն	գերուսէնն
333, 8. ամենայն	ո՞ն
333, 10. իւրու՛մ	իւրոյ
ԼԳ	
333,— 7. զոր բազում	զորս բազումս
334, 6. գրահանայս	գրահանայսս
334, 8. միանգամ դիրս	միանգամայն դիր
334,— 9. զչարին	զչարիս
334,— 4. զոր	զորս
334,— 2. զամենայն	ո՞ն
334,— 2. կամակից	կամակիցք
335, 3—4. պետացեալ լեալ	կապետացեալ կապեալ
ԼԵ	
335,— 8. զամենայն	ո՞ն
335,— 2. բայց	բաց
336, 1. կոմսին	կոսին
336, 3. ոչ	ինչ
336, 3—4. պահպանս	պահպանսս
336,—11. մանկանցն	մանկանց
337, 1. զօրքն	զօրքն
337, 5. զգետուն	զգետուն
337, 5—6. բերէին	բերին
337, 8—9. մանուածս	բանուածս
337, 10. օգոյն, ոչ	օգոյն սիւր
337,— 4. մերոց	մերոյ
338, 1—2. փայլատականց	ի փայլատակացն
338, 4. եւ մերն	ի մերն
338, 7. ՚ի մերոցն	ի մերոց
338,— 5. Վասակայ մամիկոնին	Վասակայն մամիկոնին
339, 2—3. կողալովի	կողալովի
339, 8. ջնուցեալ	ջնուցուցեալ
ԼԸ	
340, 2. եւ	abs.
340, 3. զի	abs.
340, 3—4. անիրաւ ել	abs.
340, 6—7. Նշկահէլով զնա, ոյլ ծառայեալ	abs.
340, 9. զամենայն	զո՞ն
340,— 5. ինչ	abs.
340,— 2. եպիսկոպոսութեանն եպիսկոպոսութեանն	
ԼԹ	
341, 6. ամբողջաբար թեանն ամբողջաբար թեանն	
341, 6—7. սպանմանն	սպանման
341,— 4. ընդ նա	ընդ նոսա
341,— 3. խոսովութեան	խոսովութիւն
342, 1. այսպիսոյ	այսպիսի
342, 8. անկեալ	օգնեալ

342, 8—9. զմանա կոտորեալ	
սրով, եւ	abs.
342,— 6. այլ	abs.
342,— 2. անզգամութեանն անզգամութեան	
342,— 1. ամս եւ թն	abs.
Խ	
343,—10. հասարակի	հասակի
344, 1. մրրկէ	ի մրրկէ
344, 4. հինգ	եօթն
344, 8. կամրջին	կարմրջին
344, 11. Քրոնեայ	Քրոնեայ
344, 12. նոր	abs.
344, 12—13. Արիւլէւս	Արիւղէւս
344,—10. ՚ի մանկութեանն ՚ի մանկութեան	
344,— 7. Յունաց	յունացն
344,— 3. ազդ	աստ
345, 4. ՚ի Թուղիս	ի Թուլաս
ԽԱ	
345,—10. խորհեցեալ	խորհեցեալ
345,— 8. մանկանց	մանկանց
346, 1—2. յեպիսկոպոսակութեանն յեպիսկոպոսութեանն	
346, 3. Շահակայ	Նրշակայ
346, 5. Մեղուլանն	Միւղուլանն
346, 6. զթագաւորութեանն զթագաւորութեանն	
ԽԲ	
346, 11. ՚ի ձեռն	ի ձեռս
346,— 9. ՚ի	abs.
347, 4. զամենայն	զո՞ն
347,— 8. պատասխանի	պատասխանիս
348, 6. նախարարն	նախարարն
348, 11. ձեր	ձիր
348, 13. ՚ի ձեռն	ի մէջն
348,— 8—7. վերակացուի վերակացուի թեանն	
ԽԳ	
349, 8. Թագաւորացն	Թագաւորութեանց
349, 9. լուան	լուաւ
349,— 4. յարեցեալք	յարուցեալք
350, 6. զիշխանութեանն	իշխանութեանն
350, 11. թէ զարդ	զիւրդ
350,— 6. Սուրէն	Սուրեն
350,— 5. Աշխարհար	Աժտահար
ԽԴ	
351, 3. վանանդացոց	վանանդացոյ
351, 11—12. վանանդացոց	վանանդացոց
351,— 7. եւ	abs.
352, 1—2. շրբորդ Հոյոց	
էին՝ ՚ի սահմանս	abs.
352, 3. վանանդացիք	վանանդակացիք
352, 5. թուին	թուի
352, 7. մինչեւ	մինչեւ (մինչև)

	<i>խ</i>	
352,	9. հանդերձ	դանդերձ
352,—12.	խոռխոռունւոյ	խորխորունւոյ
352,—11.	դիմաքսնի	դիմաքսն
352,— 9.	Հանւոյ	Հանւոց
352,— 6.	մտերմի	մտեր
353, 8—9.	չլի՛սպատող	չլի՛ստող
353,	11. ցիրդն	ցիրդն
353,—11.	հետամուտ	հետամուտ
353,— 7.	դանձիւքն	դանձիւք
353,— 6.	'ի գանձուցն	գանձուցն
353,— 4.	ընտիրս	ընտիր
353,— 3.	յայնոցիկ	այնոցիկ
353,— 1.	Արշակայ	և. Արշակայ
	<i>խզ</i>	
354, 6—7.	սպառեալ	սպառեալ
354,	10. Գեղամայ	Գեղամայ
354,	11. ոչ	abs.
355,	1. Գազարներ	Գազար որի
355, 6—7.	մաշարայական	մաշարացական
	<i>խէ</i>	
355,— 2.	զմիակեցու թեան	զմիայնակեցու թեան
356,	4. երթեալ	երթալ
356,—10.	Սիւնեաց	ի Սիւնեաց
	<i>խը</i>	
357,	1. նախարարացն	abs.
357,—10.	մասինն	մասին
357,— 9.	կողմանն	կողման
358,	1. ժառանգու թիւնս	ժառանգու թիւնս (')
358,	7. զորս	զոր
358,—11.	և.	abs.
358,— 9.	ձերոյ	ձեր
358,— 8.	զոր	զի
358,— 3.	ունիմք	ունիք
358,— 3.	'ի	abs.
359,	1. 'ի	abs.
359,	4. պակասու թիւնն	պակասու թիւն
359,	5. 'ի դորձակալացն	ի դորձականացն
359, 8—9.	ազգականու թեանն	ազգականու թեան
359,	10. հանեալ	հանել
359,— 4.	ուրացու թեանն	ուրացու թեան
359,—4—3.	Տաճատու րհի	Տաճատու հի
359,—2—1.	ոչ իչխեր զատու չեւ 'ի Յունաց	abs.
	<i>խթ</i>	
360,	6. կպիսկոպոսպե-	կպիսկոպոսու թեանն
	տու թեանն	
360,— 5.	Մսպուրակէս	Մսպուրակէ
360,— 3.	Վրթանիսի	Վրթանի
361,	2. մայրաքաղաքայն	մայրաքաղաքայն
361,	4. երկաթապատք	abs.

361,	6. զկանոնն	զկանոն
361,	7. զայն	զայնս
	<i>ծ</i>	
362,	1. խրխտով	խրխտամբ
362, 3—4.	զհաշտու թիւնն	զհաշտու թիւն
362,	5. առ նա	abs.
362,	10. գտեալ	կկեւոց
362,	13. Արտաշէրի	Արտաշէր
362,—11.	նորին	նորա
363,	3. նկատեալ	նկատել
	<i>ծա</i>	
364,	2. զնա	զսա
364,	5. այսպիսի	այնպիսի
361,	7. 'ի սմանէ	ի նմանէ
364,	10. զտէրու թիւնն	զտէրու թիւն
364,—3—2.	զտունս	զկեանս
365,	8. զերկուս զայս	զայս զերկուս
365,	9. արքայ նոր	արքայն
365,—12.	'ի տէրու թեանն	ի տէրու թեան
365,— 9.	ժամանէ	ժամանեաց
365,— 3.	ցանկայրն	ցանկայր
365,— 2.	մեր	մերն
366,	5. քո	ի քէն
366, 5—6.	կպիսկոպոսիս	կպիսկոպոսպետիս
366,	8. Պահաւոյ	պահաւայ
366, 11—12.	աշխարհիս	աշխարհի
366,—11.	սպանու թեանն	սպանու թեան
366,— 8.	հիւանդու թեամբ	abs.
366,—6—5.	զհամազասպ	Համազասպ
367,	1. զոր	զորս
367,	12. ընդ աշխարհս	ընդ աշխարհիս
367,— 7.	երկոցունց թա- դաւորացն	թագաւորացն երկո- ցունց
	<i>ճբ</i>	
367,— 3.	դանիւլեան	Գանիւլի
367,— 2.	հիւանդացեալ	հիւանդացաւ
368, 3—4.	ընդ Պարսս	ընդ Պարսից
368,	5. մեր	մերում
368,	8. եւ կարգեալ զայս	ի կարգել զայն
368,	10. մինչև	մինչ
368,	11. ոք	ոք
368,	12. 'ի	abs.
368,	13. առ արքայն	առ արքայ
368,—12.	Հաբեղ	Հաբեղ
368,—11—10.	լեզուաց առ- նել նշանագիր	առնել նշանագիր լե- զուաց
368,— 8.	եկեալ	եկեալ
368,—7—6.	զամենայն կպի- սկոպոսունս	զեպիսկոպոսունսամե- նայն
368,— 5.	զզացուցին ար- քային	արքային զզացուցին
368,— 1.	յաշխարհէս մերոյ	abs.
369,	1. եւ	յաշխարհէս եւ

369, 2. **Իւր** abs.
 369, 3—4. **Հարեւն** Հարեւն
 369, 7. **Նշանագիր** շարագիր
 369, 12—13. **Գծագրութեամբ** գործագրութեամբ

ՃԳ

369,—8—7. 'ի վերնոյն տուե - ի վերուստ տուեալ
 ԼՊՅ
 369,— 5. **աշակերտօք** դասուք աշակերտացն
 370, 1. **առեալ** առնոյր
 370, 3. **Հոխտորն** Հոնտորն
 370, 5. **զճարտարացն** ճարտարացն զգրեան
 գրեան
 370, 10—11. 'ի Բարիլոսէ ի ըսբոսէ
 եպիսկոպոսէ
 370, 13. **վճարելով** վճարեալ
 370,—11. **գրչութեամբ** գրչութեան
 370,—10. **միայնացեալ** միացեալ
 370,— 5. Ա, Ե, Է, Ը, Ի, Ո, Ի abs.
 370,— 4. **կուտեալ** կուտակեալ
 370,— 3. **քարն** քար
 370,— 2. **Հանդամանքամե-** Հանդամանքն ամենե-
 նայնին ցունցն
 370—371. **յարուցեալ յաղօ-** յաղօժիժիցն յարուցեալ
 թիցն, ետեղծ ստեղծ
 371, 2—3. **Մերսոպայ առ** առ ձեռն պատրաստ
 ձեռն պատրաստ **Մերսոպայ**
 371, 5—6. 'ի թարգմանու - ի թարգմանութեան ի
 թիւն
 371, 7. **երկու** զերկու
 371, 8. **կտակս** կտակարան

ՃԳ

371,— 6. **արքային մերում** արքային մեր
 371,—5—4. **նմա ոչ հաւատաց ոչ** հաւատաց նմա
 371,— 4. **գործակալքը կալաւ** կալաւ գործակալքը
 371,— 3. **արար** abs.
 372, 2. **ժողովեալ** ժողով
 372, 2—3. **քաջասունս** քաջակունս
 372, 4. **եւ** abs.
 372, 6. **ձեռնագրութեանն** ձեռնագրութեան
 372, 8. **վարեալ** վարեալ
 372, 10. **առնէ** առնելով
 372, 12. **լեզուի** լեզուաւ
 372, 13. **արքայի նոցա** նոցա արքայի
 372,—11. **նոցա** abs.
 372,— 7. **նոցա** նոցին
 372,—2—1. **Եպիսկոպոսի իւրոյ** իւրոյ **Եպիսկոպոսի**
 373, 3. **ՅՅօվնաթան** ՅՅօվնաթան
 373, 4. **եւ քահանայս** քահանայ
 373, 10—11. **ուսանել զպրու-** ումբ ուսանել զպրու-
 թիւն ումբ **թիւն**

ՃԵ

373,— 9. **Հայոց խորհրդայ** խորհրդայ **Հայոց**

374, 1—2. **զհայցուածսն,** զհայցուածն տալ
 տալով
 374, 2. **զտէրութիւնն'** զտէրութիւնն արձակէ
 արձակեաց
 374, 5. **էր** է
 374, 6—7. **տեսանել խորով'** խորով տեսանել որ
 մի եւ իթ եթէ
 374, 7. **ամ** ամ մի
 374, 8. **յետ որոյ Յազկերս** յետոյ Յազկերսի
 374, 8. 'ի նոցանէ ի նոցանց
 374, 11. **առ նմա** առ նա
 374,— 8. **ցրուէ** ցրուեացէ
 374,— 7. **մեռեալ** մեռեալ էր
 374,— 4. **եղեւ յաշխարհս** յաշխարհս եղեւ
 374,—2—1. **հաճել զմիտս** զմիտս հաճել
 375, 3. **երամակեալ** երամաց
 375, 4. **խորտարարուն** խտտարարուս եւ ընդ
 եւ 'ի
 375, 5. **կասել** կասեալ
 375, 7. **թէ** եթէ
 375, 8. **երթիչիք** երթիչիս
 375, 9. **չահատակել** շահատակեալ
 375, 12. **չընպատէր հուրն** չընպատեալ հրոյն
 375,— 7. **ձիւ իմ'** իմ ձիւ
 375,—2—1. **ընդ հուրն** զեր- ընդ հուր զերծուցա-
 ձուցանելով ներ
 375,— 1. **սյր** սյր
 376, 1. **եթէ նա** թէ նմա
 376, 2. **գնայ 'ի Սոկաց** ի Սոկացն **գնայր**
 աշխարհն աշխարհ
 376, 7. **ստէ** abs.
 376, 7. **եւ** abs.
 376, 10. **անու անակոչեցաւ** անու անակոչեալ
 376, 13. **երբեմն 'ի խնջոյսն** ուրեմն ի խնջոյս
 376,—11. **խորով** խորովայ
 376,— 9. **կնոջ կրթիք** կնոջն կրթի
 376,— 8. **Շապհոյ** Շապուհ
 376,— 7. 'ի դահլճին ի դահլճին
 376,— 5. **տունն** տանն
 376,— 4. **ոք** ուրուք
 376,— 3. **արկանել 'ի նա** ձեռն ձեռն ի նա
 376,— 1. **խնդիր** ընդ վայր խնդիր

ՃԶ

377, 1. **Շապհոյ 'ի Հայոց** Շապհոյ
 377, 1—2. **անիշխանութեանն** անիշխանութեան
 377, 3—4. **Շապհոյ** Շապուհ
 377, 6. **տեղակալին** տեղակալին
 377, 7—8. **Իրբեւ եղև** Իւրց եղև եւ ընդ
 377, 10. 'ի գրանն մարդկանն ի գրանն մարդկանն
 377, 12. **ճիճրակացոյ** ճիճրակացոյ
 377,—9—8. **ընդին Պարսից** պարսից զնդին
 377,— 8. **հարկաննն զգորսն** հարկանն զգորսն
 377,— 7. **Սպրսամ** Սպրկամ
 377,—6—5. **անձնապահապետ** անձնահապետք

377,— 5. *և յամուրս շրջէին շրջին ևս յամուրս*
 378, 1. *լինէին* *լիներ*
 378, 5. *լիներ* abs.
 378, 8. *աննկով ընդ Յոյնս ընդ յունաց ունելով*
 378, 8. *'ի բաժին* *ի բաժնի*

ՏԷ

378,—10. *'ի մասինն* *մասինն*
 378,— 3. *կայսեր* abs.
 378,—3—2. *Ազգոսոս Թևո- Թևոզոս կայսեր Օզո-
 դոսի սոսոսի*

378,— 2. *Հայոց եպիսկոպոս եպիսկոպոս Հայոց*
 379, 2. *'ի ներդ լողութիւն ի Լսելիս*

379, 4. *ձեր* *բո*
 379, 5. *և* *զի*
 379, 6. *վերակացուացս* *վերակացուաց*
 379, 7. *գնշանագիրքն* *գնշանագիրքն*
 379, 9. *առաքելցի առ ձեր առ ձեր բարերարու-
 բարերարութիւնդ թիւնդ առաքելցի*

379, 11. *հաճոյ* abs.
 379, 11. *տէրութեանդ ձե- ձերութ տէրութեանդ
 բութ*

379, 13. *հրամայել* *հրամայեա*
 379, 13—14. *զվարդապետութիւն* *զվարդապետութիւն
 թիւնս*

379,— 9. *եպիսկոպոսն* *եպիսկոպոս*
 379,— 1. *Վարդան* *զՎարդան*
 379,— 1, *զի 'ի Լսել* *Լսեալ*
 380, 2. *Թագաւորիդ՝* *Թագաւորին ոգնեցել
 ոգնեցես*

380, 5. *Սնատողիոս* *Սնատողիոս*
 380, 8—9. *պատրաստել* *պատրաստելոյ*
 380, 11. *զուսուցանող* *զուսուցող*
 380, 12—13. *արբունի* *արբայի*

380,— 8. *առաքինութեանն* *առաքինութեան*
 380,— 8. *յիշեալ* abs.
 380,— 7. *հնչեցեալ* *հնչեալ*
 380,— 5. *զգացուցանել* *զգացուցեալ*
 380,— 2. *աշակերտաց* *աշակերտացն*
 380,— 1. *զԽաւորան* *զԽաւորան*

381, 6. *յուսայինն* *յուսային*
 381, 8. *Սահակ* *Սահակայ*
 381, 10. *եպիսկոպոսի* *եպիսկոպոսի հայոց*

381,—11—10. *մեղադրեցար* *մեղադիր եմք*
 381,—10. *միտեցար* *միտեցեր*

381,— 9. *ևս ոչ* *ոչ*
 381,— 5. *խնդրէիր* *խնդրեցեր*

381,— 4—3. *ընդ մերոյ ծա- ընդ մերոյ ծասայլոց
 ոսայլոց արհա- արհամարհեալ զայ-
 մարհել զայդպիսի սպիտի ուսումն
 ուսմամբդ*

381,—2—1. *արուեստիդ* *արուեստիս*
 382, 1. *ուսցին* *լուիցին*
 382, 2. *վարդապետ* *զվարդապետ*
 382, 7—8. *զորդի որդեացելոյ* *զորդեացեալ*

382,—11. *և* abs.
 382,— 9. *Աստուծոյ* *զաստուծոյ*
 382,— 7. *այլ* *այլ ոչ*
 382,— 6. *ոչ* abs.
 382,— 4. *երանելաց* *և երանելաց*
 382,— 3. *Թողեր* *Թողեալ*
 383, 2. *ուսանի* *ուսան*
 383, 5. *ճարաւոյն* *ճարաւոյ*
 383, 6. *աշխատութիւնն* *աշխատութիւն*
 383, 11. *և* abs.
 383,—10. *եկեսիսադիկոս* *եկեսիսադիկոս*

ՏԸ

383,— 8. *զարեւմտեայս* *զարեւմտեայն*
 383,— 7. *բուբուսն* *բուբուսն*
 383,— 5. *Եկեալ* *Ես եկեալ*

384, 1. *իշխանք* *իշխանք ևս զորճակաւք*
 384, 6—7. *զկողմն արեւմ- զկողմանս արեւմտեայ
 տեայն*

384, 8—9. *նախարարացն* *նախարարաց*
 384, 10—11. *հասարեցել* *զամենայնսն հասա-
 զամենեանսն քիցել*

384,—12. *խօսեցեալ* *խօսի*
 384,—12. *Սմբատայ ասպետի սպարապետի*
 384,—10. *արեւմտեայ* *արեւմտեայ*

384,— 9. *զԹոռունն իւր* *զիւր Թոռունն*
 384,— 8. *զեղբարն* *զեղբարս*

385, 3. *զհաշտութիւնն* *զհաշտութիւն*
 385, 4. *յանցանաց* *յանցանան*
 385, 5. *Թագաւոր կացու- Թագաւորեցուցանե-
 ցանելով* *լով*

385, 6. *փոխեալ* *փոխաց*
 385, 7. *հաստաց* *հաստայ*

ՏԹ

385, 11. *քաղաքին* *քաղաքի*
 385, 11—12. *կոչեցան Թևո- կոչի Թևոզոսի պա-
 զուսուլիս* *լէք*

385,— 9. *եկեալ* *ևս եկեալ*
 385,— 7. *իրբև* *իրբ*

385,—4—3. *աղբուբոս ականց ակունք*
 385,—2—1. *անբաւութիւնք* *անբաւութիւն*

386, 2. *լինէին* *լինին*
 386, 3. *եղզանց* *եղզան*
 386, 4. *զԹանբութիւն* *զբազմութիւն խտայ
 խտոց*

386, 5. *սերմանաւոր* *սերմանոր*
 386, 7—8. *մեծահասակս* *մեծահասակ քաջա-
 քաջամարմինս ևս մարմին ևս յովս
 յոյրս ցուցանեն*

386, 8—9. *'ի գիրութեան* *ի գիրութիւն*
 386,—12. *հաստատեաց* *հաստատութեանց*
 386,—11—10. *աշտարակս* *ահագինս շինուց
 ահագինս շինեաց, աշտարակս զորոյ
 յորոյ*

386,— 7. որբ որ
 386,— 1. Աւգոստոսի Աւգոստի
 387, 1. ընդ յուրով տեղիս անհաւ ընդ յուրով
 անհաւ տեղիս
 387, 2. զնդիւք զնդօք
 Կ
 387, 9. թարգմանչաց թարգմանչաց
 387, 10. կացեալ կեցեալ
 387, 11. Շաղղոմբն Շաղղոմբն
 387, 12—13. առեւոյց խմբիցն առեւոյցն խմբաց
 387, 13. արուեստ զարուեստ
 387,— 7. յիւրոց աշակեր- յաշակերտացն
 տեղոցն
 387,— 5. զԳնիթ Գնիթ
 387,— 2. արմատ աշանդ
 387,— 1. աղանդոյն աղանդոյ
 388, 1. 'ի բազումս բազումս
 388, 4. իշխանի իշխան
 388, 5. շարեաց վարդա- շարեացն վարդապետք
 պետացն
 388, 6. Որ որոյ
 388, 7. զբազումս յուր- զբազումս անէ յուր-
 զուրթիւն անէ զուրթիւն
 388, 7. զսակաս սակաս
 388, 12. յընկերաց նոցին նոցին յընկերաց
 388,—10—9. դուգարացոց զարդարացոց
 383,— 8. իշխանութիւնն յիշխանութիւն
 388,— 5. ժամանակաւ. abs.
 388,— 4. Վրաց վրաց ի ժամանակին
 յանմիկ
 388,— 2. մեւս զմիւս
 389, 1. կոչիւր անուն կոչի
 389, 2. դոցի դոցին
 389, 3. նոցին abs.
 389, 5. առաքեցինն առաքեցին (-եսցին)
 389,—12—11. գպրութեամբ գրչութեան
 389,—11. 'ի թարգմանեւ թարգմանեւ
 389,—10. նոսա նոսին
 389,—10. ընկերաց abs.
 389,— 9. անուանքն անուանք
 389,—8—7. առ նոսա abs.
 389,—4—3. պատաղեցան պատաղեցան
 389,—3—2. ամենեցուն մե- մեծապէս ամենեցուն
 ծապէս
 389,—2—1. եպիսկոպոսն եպիսկոպոս
 կա
 390, 4—5. յաջորդեալ abs.
 390, 7. լինել ասել
 390, 10. յառաջ յառաջ քան զյաւի-
 տանս
 390, 11. Երբորգութիւնն զերբորգութիւն
 390,—10. սրբոց սրբոցն
 390,—10—9. 'ի ծովահայկացն ի ծովահայկաց
 390,— 8. կիրաղոս կիրաղոս

390,— 6. Կեննն Կեննոս
 390,— 5. Թեոդոսիոս Ան- Թեոդոսիոս Անկիրոս
 կիրիայ
 390,— 5. այլ "յլ
 390,— 4. նորվեալ նորվեն
 391, 4. Կելտինոյ Կելտինոյ
 391, 5. եթէ թէ
 391, 6. 'ի շարափառացն ի շարափառն
 391, 10. անուանքն զանուանն
 391, 10. յառաջագոյն abs.
 391, 12. զթուղթմն եւ թուղթն եւ զկանոն
 զկանոնս
 391,—11—10. կանոնաւ. կանոնաւ եւ ստոյգ
 զլլտով եւ զստոյգ
 391,—8—7. թարգմանեալն թարգմանեալն
 391,— 6. յօրինեալ յօրինեալ
 391,— 5. մերումս արուեստի մերումս արուեստից
 391,— 3. առաքեցինն առաքեալ
 391,— 1. վերաբանութեան վերաբանութեան
 Կր
 392, 1. ի վարդապետն ի վարդապետն
 392, 2. զարգու զարգարութեան եւ
 զօրութեան
 392, 6—7. արկազինն յար- արկազին արփային
 փայինն
 392, 7. հիկէն արփոյն իկէն արփոյ
 392, 9. դօտիքն դօտիան
 392, 9. ընձուին ընձուիլ
 392, 10. ժամանակի օրինակի
 392,—11—10. հոգեւոր հարցն հոգեւորաց
 392,— 9. յեղեսացոցն յեղեսացոց
 392,— 5. այնպիսով այնպիսովն
 392,— 3. 'ի տօթոյն տօթոյ
 393, 3—4. եւ յինքննէ յինքննէ եւ
 393, 4. պատահեալ պատահեաց
 393, 5. խոնաւոյ խոնաւոց
 393, 8—9. եւ ընդ ամենայն
 հոսելով abs.
 393, 13. բաղցրախոսնուր - բարեխոսնութիւն
 թիւն
 393,—12. 'ի ծովէն ի ծովէն
 393,—11. ողոց օղոց
 393,—10—9. եւ թանձուեր
 որ 'ի լճէն abs.
 393,— 7. այժմ ոչ անցեալ այնժմ
 393,—7—6. Պղտոննիոս Պղտոննիս
 393,—4—3. դիւցազնակաց դիւցազնաց զերեզ-
 դերեզմանք ման
 393,— 3. վայելչանան վայելչական
 393,— 2. Տօրի Տօրիդ
 394, 2—3 'ի մետասաներորդի ի մետասան
 394, 3. Տօրի Տօրիդ
 394, 4. նահատակն նահատակս
 394, 5—6. յաղբատս տուրս տուրս յաղբատս

- 394, 7. զարինն արինն
- 394, 10. զզօրու թիւնս զօրու թիւնս
- 394, 11. 'ի նոր Պղչատոնէ ի նորն Պղչատոնէ
- 394, 12. արժան զոսայ զոսայ անարժան
- 394,—10. վարժմամբ վարժմամբ ի
- 394,—10—9. ինքնացայ ինքն անցաւ
- 394,— 6. ոչ եւ ոչ
- 394,— 5. կացեալ կացար ի
- 394,— 3. 'ի կատարման ի կատարել
- 394,—2—1. փափարեւով փափարեալ
- 394,— 1. հայրենեաց հայրենեաց

կգ

- 395, 1. միարանու թիւանն միարանու թիւան
- 395, 4. սկսաւ սկսկաւ
- 395, 5. 'ի նմանէ abs.
- 395, 10. ածեւ ունող ունողս
- 395, 11. լուեալ լուեալ
- 395,— 8. կայսերքն կայսերք
- 395,— 7. ոչ մի
- 395,— 4. իւրեանց ինքեանց
- 395,— 3. դայլոց դայլոց
- 396, 5. քեզ քեզ
- 396, 8. անհաւատ է անհաւատ է
- 396, 9. ոչ ոչ է
- 396, 12. առողջու թիւնն առողջու թիւնն
- 396,— 8. մեզ ընդ մեզ
- 396,—7—6. եւ քեզ քբո
- 396,— 1. խորհրդով խորհրդով

կդ

- 397, 1. թագաւորու թիւանն թագաւորու թիւան
- 397, 2. կամաւ կամբ
- 397, 2—3. ամոռոյ եպիսկոպոսութեան եպիսկոպոսութեան սու թիւան
- 397, 5. զՍրտաշիր Սրտաշիր
- 397, 6—7. 'ի նմանէ ամբա- յՍրտաշրէ ամբաստան ստանել զՍրտաշրէ լինել
- 397, 12. իմ եմ
- 397, 13. բո abs.
- 397,—9—8. նախարարաց նախարարաց
- 397,— 8. լինիցիս յարգայն լինիս յարգայն
- 397,— 7. կարդեցէ կարդեցես
- 397—398. ինչ խորհուրդ ինչ խորհուրդ
- 398, 1. կիժէ թէ
- 398, 2. ամբաստանին ամբաստին
- 398, 5. ոչ ինչ ինչ ոչ
- 398, 11—12. եպիսկոպոսա- եպիսկոպոսութեան պետութեանն
- 398, 12—13. նմա նախարա- խոտացեալ նմա նա- րացն խոտացեալ խարարացն թշնա- թշնամանափրացն մանականաց
- 398,—12. զլեզուն զլեզուս
- 398,—10. զթագաւորութիւնն զթագաւորութիւնն
- 398,— 6. նոր փոխանակ փոխանակ նմա

- 398,—6—5. եպիսկոպոսա- եպիսկոպոսապետու- պետութեանն թիւան
- 398,—5—4. մեծապարգև զմեծապարգև
- 398,— 4. արձակեալ արձակեաց
- 398,— 2. տեւեալ տուեալ
- 398,— 1. 'ի նոցին ի նոցին իսկ
- 399, 1—2. զբնուցեաց զե- բնուցեաց զեպիսկո- պիսկոպոսութիւնն պոսութիւն
- 399, 3. ունել abs.
- 399, 6. եւ abs.
- 399, 8. վախճանեցելոցն վախճանելոցն
- 399, 10. աղաչեն աղաչեցին
- 399, 11. կիսոց կիսոց

կե

- 399,—7—6. նախարարն նախարար
- 399,— 6. յերկարանչիւրոցն յերկարանչիւրոց
- 399,— 5. ամոռակալ abs.
- 399,— 3. արքայ կամեցի կամեցի արքայ
- 400, 2. նմա նա
- 400, 2—3. բաժնին բաժնի
- 400, 3. զնա մասին նմա մասին
- 400, 9. զինդիր ինդիրս
- 400, 9—10. եպիսկոպոսապե- եպիսկոպոսութեան տութեանն
- 400, 12. նմա նորա
- 400,—12. ինդրեցելոց ինդրելոց
- 400,— 9. յինրեան միայն յինրեան վիճակի
- 400,— 7. զորոց որոց
- 400—401. հաւատակցութիւնն հաւատակցութեան
- 401, 1—2. կորսուան պատ- պատճառ կորսուան ճառ Հայոց աչ- 'ի մէնչ հայոց աչ- խորհին 'ի մէնչ խորհին
- 401, 5. բեմբասցութեան բեմբասցութեան
- 401, 6. հայեցուածովք հայեցածօք
- 401, 7. ծառայութեանն ծառայութեան
- 401, 9. քաղցրբանու- քաղցրբանութիւն թիւնն
- 401, 12. հայհոյութեանցն հայհոյութեանց ար- արտաճառեցելոց տաճառելոց
- 401, 13. ցնոցայն ցնոցա
- 401,—12. պաշտամունա զպաշտամունա
- 401,— 9. բանին զպայճա- զպայճառու թիւն բա- սութիւնն
- 401,— 7. 'ի խոզից կոխումն խոզից ի կոխումն
- 401,— 6. զգազազացան զգազազացան
- 401,— 5. ինքին ինքն
- 401,— 3. ականչել սականչել
- 402, 1. առաջի այնքանոյ այնքանոյ
- 402, 3. ցլուրէնն յուրէնեան
- 402, 5. զայս զայսուիկ
- 402, 6. է յՍրտաշրէ եւ յՍրտաշրէ
- 402, 7. եւ եւս
- 402, 8. զի մի
- 402, 10. զերգանցօրէն զերգանցօրէն

- 402,—13—10. զարչակունին
յաչաղեւլով... տե-
ղւոյլ abs.
- 402,— 9. եւ abs.
- 402,— 8. պատուոյ զահուէ
- 402,—8—7. զահէ 'ի ստոր- պատուոյ ի ստորնակ-
նակային, եւ նային
- 402,— 3. որոյ եւ որ եւ է
- 402,— 2. թողեւլով հաւանեւլով
- 402,— 2. համոզակեր համոզակ
- 402,— 1. Այնմ այսմ
- 402,— 1. վ ռամայ վ ռամ
- 402—403. զամենայն զամենայն
- 403, 3. իւրոյ abs.
- 403, 5—6. հրապարակախո- հրապարակախօսու-
սու թեանն թեան
- 403, 6—8. ոչ յու՛մերէ... ոչ ինչ ի լեւելիս մեր
ճշմարտութեամբ հասեալ բովանդակ
ճշմարտութեամբ յու՛մերէ
- 403, 9. Զի եւ ես քանզի
- 403, 11. զերազելն զերանդելն
- 403, 11. խոկացի խոկացի
- 403, 12. պարպեալ կարօտեալ
- 403,—10. հարկեցուցանող հարկացուցանող

կզ

- 403,—4—3. մեծին Սահակայ abs.
- 403,—2—1. եպիսկոպոսա- եպիսկոպոսպետու-
պետութեանն թեան
- 404, 1. ազահութեանն ազահութեան
- 404, 2. եպիսկոպոսացն եպիսկոպոսաց միայն
- 404, 3. եւ զկենդանեացն զկենդանեաց
- 404, 4—5. մեծին Սահակայ ձեռնադրել մեծին
ձեռնադրել Սահակայ
- 404, 5—6. պատճառս գտեալ գտեալ պատճառ
- 404, 7. հալածական հալածականս
- 404, 9. թէ եթէ
- 404, 11. 'ի Սուրմակայն ի Սուրմակէն
- 404, 13. 'ի բազմաց զբազմաց
- 404,—3—2. զբոլոր զամենայն
- 404,— 1. կեցեալ abs.
- 405, 6. կերեալ կերել
- 405,—11—10. քահանայպետու- քահանայպետու-
պետութիւնն թիւն
- 405,— 8. զայթակողութեանն զայթակողութիւն
- 405,—8—7. սոյնցիկ ընդ abs.
- 405,— 6. թոյլ եւ թոյլ

կէ

- 405,— 3. երանելոյ երանելոյն
- 405,— 1. զտէրութիւնն զթալաւորութիւն
- 406, 1. իւրում իւրոյ
- 406, 1—2. զհաշտութիւնն զհաշտութիւն

- 406, 3—4. Մծբն Մծբն
- 406, 5. անկարգապէս անարգապէս
- 406, 6. բազնացն բազնաց
- 406, 7—8. Յայնժամ մեծին յայնժամ մամանակի հա-
Սահակայ հասեալ սեալ հիւանդու-
հիւանդութիւն թիւն մահու մեծին
մահու Սահակայ
- 406, 10. տեղի տեղիս
- 406, 12. եպիսկոպոսպետ- եպիսկոպոսութեամբ
տութեամբն
- 406,—12. Խոսքովայ Խոսքովու
- 406,—11. եղելոյ Պարսից պարսից եղելոյ
- 406,— 5. պակասութիւն պակասութեան
- 406,— 1. լիցի լինիցի
- 406—407. ընթերցողաց ընթերցողացն
- 407, 2. այսք այսք
- 407, 6. աշակերտակցօք աշակերտօքն
- 407, 9—10. որ է 'ի զաւառին
Տարօն abs.
- 407, 10—11. կրօնաւորաց սպուռեկից
- 407, 11—12. վանորայս լի- շինեցին վանորայս
նեցին
- 407, 13. ամսոց անցելոյ անցելոց ամսոց
- 407,—12—11. փոխեցաւ յա- յաշխարհէ փոխեցաւ
շխարհէ
- 407,— 8. 'ի առ
- 407,— 6. զոլով abs.
- 407,— 4. զոյր զոյր
- 407,— 1. սարսիւք սարսիւք
- 408, 2. համբերող համբերողական
- 408, 3. անձանձրոյթ անձանձր
- 408, 4. զբոլոր ուղղու- բոլոր նորա առաբի-
թիւնս նորա նութիւնս
- 408, 5. եմ առել ասացեալ
- 408, 7. եւ 'ի հաւատարիմ ի հաւատի
- 408, 10. էանց անց
- 408, 11—12. այլ ամենայն
բազմութեանն,
մինչ յոլովից
մկրտել յանհաւատից abs.
- 408, 13. լեալ եղեալ
- 408, 13. շիթի յամբն- շիթից (շիթից) յամ-
իտութեանն իտութեան
- 408,—12. հանգուցանելոյ հանգուցանել
- 408,— 9. 'ի Տարօն Տարօն
- 408,— 8. այլբ այլբ
- 408,—8—7. 'ի Վաղարշապատ ինձին Վաղարշապատ
- 408,— 6. յաղթեալ յաղթեաց
- 408,—5—4. մարմնաւորաւ մարմնականաւ
- 408,—3—2. Պարսից զհա- ի պարսից հազարա-
զարապետութիւն պետութիւն
- 409, 2. երթեալ դադա- դադաղացն երթայր
ղացն

409, 4. նորին նորուն
 409, 5. նշանն նշան
 409, 6—7. եպիսկոպոսապետութեանն ետե-
 ղապահոյսապետութեանն ետե-
 ղապահոյսապետութեանն հոսթեանք
 409, 8. աշակերտ աշակերտն

ԿԸ

409, 11. բանալոյ թա- բանալոյ թագաւորու-
 դաւորութեանն թեան
 409,—11—10. եպիսկոպոսապետութեանն ի
 տանէ
 409,— 8. վեհադոյն վերադոյն
 409,—4—3. շարափառութիւն շարափառութեան
 409,— 2. Ողորմիմ քեզ, ողբամ զքեզ եկեղե-
 կեցեցի ջիբ
 410, 1. հոփուէ ի հոփուէ
 410, 2. քո abs.
 410, 3. առ ջուրս հանդ- ի ջուր հանգստեանն
 ստեան տածեալս տածեալ
 410, 5. ցրուեալս ցրուեալ
 410, 7. առաջնոյ առաջնոյ
 410, 9. փեսաւիրին փեսաւերին
 410, 11. քան abs.
 410,—12. բռնութիւնն բռնութիւն
 410,— 8. դու եւ abs.
 410,— 6. տայդբբ տայգբբ
 410,—3—2. ընկերաւն ընկերակցաւն
 410,— 1. նոցա բնակել նմա հանդիւնել
 411, 1. հանդիւնել բնակել
 411, 4. զրկեցար զրկեալք
 411, 6. մեր մերս
 411, 8. յերկիրն աւետեաց յերկիր աւետեացն
 411, 12. Եղիսէ Եղիսէոս
 411,—10. զպետութիւնն զպետութիւն
 411,— 7. պատեաց պաշարեաց
 412, 2. զբանս զբանն
 412, 4. սնուցին սնուցին զիս
 412, 6. դարձ զդարձ
 412, 7—8. յարմարութեամբս յարմարութեամբ
 412, 9. ՚ի Բիւզանդիոյ, ի Բիւզանդիոն յուսա-
 յուսայար յեալք
 412, 11—12. փոխանակ խրա- փոխանաց խրախճա-
 խճանութեանն նութեան
 412, 12. ասելով ասել
 412, 13. տեսութեանն տեսութեան
 412,—12. աւաց նոցա կա- եւ աւացն կափուցման
 փուցմանց
 412,—11. բարբառն բանն
 412,— 9. վտանգիմ փշձկիմ
 412,— 7. ուր ուր է
 412,— 5. ուր ուր է
 412,— 5. սիրան սերն

412,—5—4. արբանեկաց, ուր աշակերտաց. ուր է
 412,—4—3. յոյս հնչտա- յոյսն եւ վիշտացու-
 ցուցիչ, աշխա- ցիչ աշխատու-
 տութեանն հան- թեանց հանգուցա-
 ղուցող նող
 412,— 2. ժողովողն ժողովիչն թագեաւ
 ժողովողն
 413, 4. ինչ abs.
 413, 5. զյանդգնութիւնն զյանդգնութիւն
 413, 6. վարդապետու- վարդապետութեան
 թեանն
 413, 11. գրեն զայն անձանց՝ անձանց գրեն զաս
 413, 12. իբրեւ իբր
 413,—12. ըմբերանեցէ ըմբանեցէ
 413,—11. զնէ զնիցէ
 413,— 3. ընկեցիկն ընկեցիկ
 413,— 2. զմահ զմահուն
 413,— 1. յաթուոցն յաթուոյն
 414, 3. իմ abs.
 414, 3. զբահանայապետ քահանայապետ
 414, 3. վսեմացեալս վսեմացեալ բանն
 414, 4. որ երթայր տա-
 ներ կատարեալ
 բան abs.
 414, 5. զերեսանակ զերասանակ
 414, 6. զդէմն զդէմն եւ կամ զվէպն
 414, 7. օտարաձայնս ունայնաձայնեալս
 414, 8. խանդից եւ ցա- խանդի եւ ցանկանեալ
 կանեալ
 414, 9. աղբւր զաղբիւր
 414, 11. արտասահմանե- արտաքս սահմանելով
 լով
 414, 13. աղէտս զաղէտս
 414,—11. յայտոսիկ զայտոսիկ
 414,— 9. Զարթիր, Երե- զարթիր, զարթիր
 միաս, Երեմիա
 414,— 8. մարդարութեամբ մարդարեանալով
 414,— 7. թշուառացայ թշուառացար
 414,—7—6. թշուառանալոյս թշուառանալոյց
 414,— 5. Զարբիաս Զարբիա մարդարէ
 414,— 4. ընդ abs.
 414,— 3. եւ abs.
 414,— 2. ընտրեալք ընտրեալ
 415, 1. Ստուած բնակէ բնակէ աստուած
 415, 1—2. զիւրեանց զիւրեանց
 415, 7. սիրողք եւ սիրողք
 415, 9. առ ուսումն առ ի (յ)ուսումն
 415, 10. որբ որ
 415,—11. ստապարձք սնապարձք
 415,— 9. համբարողք զինարբուք, յուզար-
 կուք՝ համբարողք
 415,—8—7. զողոյց, կծկէք, եւ զողոյց, կծկէք
 կծկէք կրծկէք
 415,— 7. աղահք եւ աղահք

<p>415,—6—5. աղտեղասէրք, ծառայիցն համամէտիք ծառայիցն համա- աղտեղասէրք միւրք</p> <p>415,— 4. Դատաւորք զասուորք</p> <p>416, 2. անտես անտես</p> <p>416, 3. փոփոխել զընու- փոխել զընու թիւն թիւն իւրեանց</p> <p>416, 4—5. ձմեռն սաստկա- սառնակառոյց սառոյց</p> <p>416, 6. բրարարք, խորշա- արեբբ կարեբբ</p>	<p>416, 9. եղեմնարկուք. եւ եղեմնարկուք ջրոց ջրոցն առաւելու ըն առաւելու</p> <p>416, 10—11. անբերութիւնք անբերութիւն</p> <p>416, 11. անաճելութիւնք անաճելութիւն</p> <p>416, 13. խոփութիւն խոփութիւնք եւ</p> <p>416,—10. տիրեալք ռՅՏ.</p> <p>416,— 8. հրամանն տալով հրամանն տալով խիստս</p> <p>416—417. նեղութիւնք նեղութիւն</p> <p>417, 9—10. եղականացս յեղականացս ¹⁾:</p>
---	--

1) При выписываніи разночтеній оказалось, что кое-гдѣ въ вариантахъ, занесенныхъ на поля сличаемаго изданія, по недосмотру повторены чтенія печатнаго текста вмѣсто вариантовъ рукописи; нельзя было опустить ихъ негласно, и я удержалъ подобныя чтенія, снабдивъ вопросительнымъ знакомъ въ скобкахъ.

Н. Марръ.